

मध्यमकालीन खर्च संरचना

(आ.व. २०८१/२०८२-२०८३/२०८४)

अन्तिम प्रतिवेदन

सुनछहरी गाउँपालिका
लुम्बिनी प्रदेश, रोल्पा

मध्यमकालीन खर्च संरचना

(आ.व. २०८१/२०८२-२०८३/२०८४)

अन्तिम प्रतिवेदन

सुनछहरी गाउँपालिका
लुम्बिनी प्रदेश, रोल्पा

मध्यमकालीन खर्च संरचना एक भूलक

रकम रु. हजारमा

वित्तीय स्रोत	३ वर्षको अनुमानित आय	१५५४८२५
	३ वर्षमा खर्च गर्न सकिने जम्मा बजेट	१५५४८२५
	चालु खर्च	२५८६८६
	विकास खर्च	१५९८३८९
	आर्थिक विकास	२१७४०९
	सामाजिक विकास	३९०५३८
	भौतिक पूर्वाधार विकास	८२२८२४
	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	१००८१७
	संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन	६६८०१
	३ वर्षमा खर्च गर्न आवश्यक बजेट जम्मा रु.००० मा	१८५७०७५
	आवधिक योजनाको अनुसूची १ का योजनामा संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य हुने रु	४६७२५०
	३ वर्षमा पालिकाको बजेटबाट खर्च गर्न सकिने जम्मा बजेट	१५५४८२५
दीर्घकालीन सोच	<u>सुनछहरी समृद्धिको आधार:</u> <u>सुशासन, उत्पादनमुखी रोजगारी, पर्यटन र पूर्वाधार</u>	

विषय सूची

परिच्छेद १: परिचय.....	१
१.१ पृष्ठभूमि.....	१
१.२ अवधारणा तथा उद्देश्य.....	१
१.२.१ अवधारणा.....	१
१.२.२ उद्देश्य.....	२
१.३ संस्थागत व्यवस्था.....	२
१.३.१ स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति:.....	२
१.३.२ मध्यमकालीन खर्च संरचना कार्यदल.....	३
१.३.३ विषयगत योजना तर्जुमा समितिहरू.....	३
१.४ मध्यकालीन खर्च तर्जुमा प्रक्रिया.....	४
१.४.१ अभिमुखीकरण.....	४
१.४.२ चालु आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रमको समीक्षा.....	४
१.४.३ त्रिवर्षीय खर्चको प्रक्षेपणसहित बजेटको आकार र स्रोत आकलन.....	४
१.४.४ बजेट सीमा निर्धारण तथा बाँडफाँड.....	५
१.४.५ बजेट सीमा र मार्गदर्शन स्वीकृति तथा सम्प्रेषण.....	५
परिच्छेद २: मध्यमकालीन खर्च संरचना.....	६
२.१ पृष्ठभूमि.....	६
२.२ सोच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीति.....	६
२.३ मध्यमकालीन आय खाका.....	१३
२.४ मध्यमकालीन खर्च खाका.....	१३
परिच्छेद ३: त्रिवर्षीय क्षेत्रगत लक्ष्य तथा बजेट खाका.....	१५
३.१ आर्थिक क्षेत्र.....	१५
३.१.१ कृषि.....	१५
३.१.२ पशुपक्षी.....	२०
३.१.३ सिंचाइ.....	२३
३.१.४ उद्योग तथा वाणिज्य.....	२५
३.१.५ पर्यटन.....	२७
३.१.६ सहकारी.....	३०
३.१.७ श्रम तथा रोजगारी.....	३२
३.२ सामाजिक क्षेत्र.....	३४
३.२.१ शिक्षा.....	३४
३.२.२ स्वास्थ्य तथा पोषण.....	३८
३.२.३ खानेपानी तथा सरसफाइ.....	४२
३.२.४ युवा तथा खेलकुद.....	४६
३.२.५ कला तथा संस्कृति.....	४८
३.२.६ लक्षित समूह विकास.....	५०
३.३ सहरी विकास तथा पूर्वाधार.....	५२
३.३.१ सडक, ढल तथा पुल पुलेसा.....	५२
३.३.२ सहरी विकास तथा आवास.....	५९
३.३.३ ऊर्जा तथा सञ्चार र.....	६१
३.४ वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन.....	६४
३.४.१ विपद् व्यवस्थापन.....	६४
३.४.२ वन तथा वातावरण संरक्षण.....	६७

३.५ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन.....	६९
३.५.१ संस्थागत क्षमता विकास	६९
३.५.२ सेवा प्रवाह र सुशासन	७२
परिच्छेद ४: त्रिवर्षीय आय व्यय प्रक्षेपण	७५
४.१ त्रिवर्षीय आय प्रक्षेपण.....	७५
४.२ त्रिवर्षीय व्यय प्रक्षेपण	७७
परिच्छेद ५: समग्र खर्च विवरण	७९
५.१ विभिन्न कोणबाट हुने खर्च विश्लेषण.....	७९
५.२ खर्च र सारांश	८०
५.३ तीन वर्षको क्षेत्र तथा सहक्षेत्रगत बजेट	८२
परिच्छेद ६: तीन वर्षे नतिजा खाका	८४
अनुसूचीहरू	९३

अनुसूचीहरूको सूची

अनुसूची १ संघ, प्रदेश तथा अन्य संघ संस्थाको सहकार्यमा सञ्चालन गरिने योजनाहरू	९४
अनुसूची २ आर्थिक रुपमा बढि महत्व तथा गौरवका योजनाहरू.....	९८

परिच्छेद १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

सुनछहरी गाउँपालिकाको आवधिक योजना आ.व. २०८१/२०८२-२०८५/२०८६ ले लिएका समष्टिगत तथा विषय क्षेत्रगत लक्ष्य र उद्देश्यहरू हासिल गर्न सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गर्न एवम् कुशलता र दक्षता पूर्वक कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी वित्तीय सुशासन स्थापित गर्ने विषयका लागि यो मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ ।

यस मध्यमकालीन खर्च संरचनाले आवधिक योजना (आ.व. २०८१/२०८२-२०८५/२०८६) र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच अन्तरसम्बन्ध कायम गरी सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्ने लक्ष्य लिएको छ । यसले स्रोत व्यवस्थापन र अपेक्षित उपलब्धिको खाकासमेत प्रस्तुत गरेको छ । खर्च संरचनाको प्रमुख उद्देश्य प्राथमिकताका आधारमा सार्वजनिक स्रोतको बाँडफाँड गरी खर्चको प्रभावकारिता बढाउनु हो । यसले सुनछहरी गाउँपालिकाका विकास योजनाहरूको लक्षित नतिजा हासिल गर्न स्रोत साधनको प्रभावकारी विनियोजन र परिचालन गर्दा पारदर्शी र मितव्ययी खर्च प्रणाली लागू गरी वित्तीय सुशासनजस्ता पक्षमा सुधार ल्याउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लेसमेत स्थानीय तहले मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न अनिवार्य गरेको सन्दर्भमा राष्ट्रिय योजना आयोगबाट तयार भएको मध्यमकालीन खर्च संरचना दिग्दर्शन, २०७८ लाई आधार मानी गाउँपालिकाका लागि यो मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ ।

१.२ अवधारणा तथा उद्देश्य

१.२.१ अवधारणा

राष्ट्रिय योजना आयोगबाट तयार भएको मध्यमकालीन खर्च संरचना दिग्दर्शनअनुसार सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको एक औजारको रूपमा यो मध्यमकालीन खर्च संरचनालाई लिइएको छ । पालिकामा उपलब्ध हुने सीमित स्रोत-साधनको वस्तुनिष्ठ आकलन गर्ने र त्यसलाई योजनाको प्राथमिकताको क्षेत्रमा मध्यम अवधिको लागि बाँडफाँड गर्ने दिग्दर्शनको मार्गदर्शनअनुसार यस सुनछहरी गाउँपालिकाको आवधिक योजना २०८१/२०८२-२०८५/२०८६ अन्तर्गत मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ ।

प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रमको उपलब्धिको आधारमा उत्पादन, रोजगारी, आय र लगानीलगायत परिसूचक समावेश गरी समष्टिगत वित्तीय खाका (Medium Term Fiscal Framework (MTFF) निर्धारण गरी स्थानीय आर्थिक खाकाअनुसार समष्टिगत र विषय क्षेत्रगत नतिजा प्राप्त हुने गरी स्रोत तथा खर्चको प्रक्षेपण गरेर संघ तथा प्रदेशबाट यस गाउँपालिकालाई विभिन्न शीर्षकमा प्राप्त हुने स्रोत, आन्तरिक आय, आन्तरिक ऋण तथा अन्य स्रोतसमेत आकलन तथा क्षेत्रगत प्राथमिकताअनुरूप विषयगत शाखा र अन्तर्गतका इकाइसँग सम्बन्धित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न कार्यक्रम तथा आयोजनागत रूपमा खर्चको अनुमान र मध्यकालीन बजेट खाका (Medium Term Budgetary Framework (MTBF)सहित यो समष्टिगत खाका तयार गरिएको हो

। यसलाई तयार गर्दा बजेटको कार्यान्वयनबाट तीन वर्षमा प्राप्त हुने प्रतिफलको पनि अनुमान गरी मध्यमकालीन नतिजा खाका (Medium Term Result Framework (MTRF)समेत समावेश गरिएको छ ।

यस मध्यमकालीन खर्च संरचनामा पहिलो वर्षको बजेट कार्यान्वयन भएपछि उपलब्धि समीक्षा गरी बाँकी दुई वर्षको प्रक्षेपित अनुमान परिमार्जन एवम् थप एक वर्षको बजेट प्रक्षेपण गर्ने गरी यो मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरिएको छ, जुन गाउँपालिकाले चक्रीय हिसाबले प्रत्येक वर्ष तीन वर्षको बजेटको आंकलन गर्नुपर्ने हुन्छ र जसबाट पालिकाको बजेट तर्जुमा प्रक्रियालाई बढी यथार्थपरक र वस्तुनिष्ठ बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न मद्दत पुग्नेछ ।

१.२.२ उद्देश्य

यस सुनछहरी गाउँपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मुख्य उद्देश्य पालिकालाई उपलब्ध स्रोत साधनलाई नीति, आवधिक योजना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच तालमेल गराई सार्वजनिक खर्च प्रणालीमा वित्तीय अनुशासन कायम गर्नु हो भने यसका अन्य उद्देश्य देहायबमोजिम रहेका छन् :-

- (क) आवधिक योजना (२०८१/२०८२-२०८५/२०८६) र वार्षिक विकास योजनालाई बजेटसँग तादात्म्यता कायम गरी स्रोत-साधनको विनियोजनलाई उपलब्धिमूलक बनाउनु,
- (ख) आयोजनाहरूमध्ये प्राथमिकता प्राप्त आयोजनालाई स्रोतको सुनिश्चितता गर्नु,
- (ग) पालिकालाई प्राप्त हुने मध्यम अवधिको आन्तरिक र बाह्य स्रोतको वास्तविक अनुमान गरी बजेट खाका तर्जुमा गर्नु,
- (घ) सार्वजनिक खर्चलाई बढी प्रभावकारी र कुशल बनाई लक्षित प्रतिफल सुनिश्चित गर्नु,
- (ङ) बजेट अनुमान र परिचालनलाई सहज र पारदर्शी र यथार्थपरक बनाउनु ।

१.३ संस्थागत व्यवस्था

मध्यमकालीन खर्च संरचना आवधिक योजना र वार्षिक बजेटबीच तादात्म्यता कायम गर्ने औजार भएकाले वार्षिक बजेट निर्माणमा यसको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । यसका लागि स्थानीय तहमा देहाय बमोजिमको संस्थागत व्यवस्था गर्नुपर्छ:-

१.३.१ स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति:

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारणसम्बन्धी कार्य स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिमको समितिले गर्ने हुँदा यो देहायबमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकारसहित सुनछहरी गाउँपालिकाको समितिको रहेको छ:

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति

संयोजक, श्री धनबहादुर पुन मगर, पालिका अध्यक्ष
सदस्य, श्री ननकला घर्ती, पालिका, उपाध्यक्ष
सदस्य, श्री अमरजित पुन मगर, वडा अध्यक्ष, वडा नं. ६
सदस्य, श्री कृष्णबहादुर बुढा, वडा अध्यक्ष, वडा नं. १
सदस्य, श्री वाना राना, कार्यपालिका सदस्य

सदस्य श्री मनबहादुर वि.क., कार्यपालिका सदस्य
सदस्य सचिव, श्री लालसिंह खड्का, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:-

- (क) मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा कार्यको समग्र निर्देशन गर्ने,
- (ख) आगामी तीन वर्षको कुल स्रोत र खर्चको प्रक्षेपण गर्ने,
- (ग) प्रक्षेपित कुल स्रोत र खर्चको आधारमा विषय क्षेत्रगत खर्चको सीमा निर्धारण गर्ने,

१.३.२ मध्यमकालीन खर्च संरचना कार्यदल

मध्यमकालीन खर्च संरचनाका प्रत्येक क्रियाकलापमा एकाइगत लागत आकलन, परिमार्जनका साथै महाशाखा/शाखाअन्तर्गतका मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमासम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने तथा सो महाशाखा/शाखाहरूको विषयगत रूपमा एकीकृत बजेट मस्यौदा तयार यस पालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीको लागि देहायबमोजिमको कार्यदल रहनेछ।

(क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री लालसिंह खड्का	संयोजक
(ख) प्रमुख आर्थिक प्रशासन शाखा	श्री वसन्त न्यौपाने	सदस्य
(ग) योजना शाखा प्रमुख	श्री गुमान सिंह विष्ट	सदस्य सचिव

कार्यदलले आवश्यकताअनुसार विषय विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ। विषयगत रूपमा एकीकृत रूपमा बजेट तयारीका लागि कार्यदलले देहायबमोजिमका कार्यहरू सम्पन्न गर्नु पर्नेछ:

- (क) विषयगत समितिहरूसँग आवश्यक समन्वय गर्ने,
- (ख) मध्यमकालीन खर्च संरचनासम्बन्धी मार्गदर्शनको मस्यौदा तयार गरी कार्यपालिकामा पेस गर्ने,
- (ग) मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मस्यौदा तयार गरी विषयगत समितिमा पेस गर्ने,
- (घ) त्रिवर्षीय खर्चको प्रक्षेपणसहित बजेटको आकार र स्रोतको आकलन गरी स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिसमक्ष पेस गर्ने,
- (ङ) मध्यमकालीन खर्च संरचनासम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने।

१.३.३ विषयगत योजना तर्जुमा समितिहरू

सुनछहरी गाउँपालिकाको कार्यपालिकाबाट प्राप्त स्रोत सीमा तथा मार्गदर्शनभित्र रही विषयगत शाखाहरूबाट प्राथमिकता निर्धारण भई बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेस भएका कार्यक्रम तथा आयोजनालाई विषयगत रूपमा छलफल, विश्लेषण र पुनः प्राथमिकता निर्धारण गरी पेस गर्ने कार्य वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्यका लागि गठित विषयगत समितिहरूले गर्नुपर्ने प्रावधानअनुसार देहायका कार्य गर्न साविकका विषयगत समितिलाई परिचालन योजना तर्जुमा गर्दा गरिएको थियो,

- (क) कार्यदलबाट प्रस्तावित कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको त्रिवर्षीय खर्च प्रक्षेपणसहितको मध्यमकालीन खर्च संरचना र आगामी आर्थिक वर्षको बजेट उपर छलफल र विश्लेषण गर्ने।
- (ख) विषयगत रूपमा कार्यक्रम तथा आयोजनाको प्राथमिकीकरणको आधार तयार गर्ने।

(ग) कार्यक्रम तथा आयोजनाको विषयगत रूपमा प्राथमिकता निर्धारण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेस गर्ने ।

विषयगत समितिहरू

- क. आर्थिक विकास समिति
- ख. सामाजिक विकास समिति
- ग. पूर्वाधार विकास समिति
- घ. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति
- ङ. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन समिति

१.४ मध्यकालीन खर्च तर्जुमा प्रक्रिया

यो मध्यकालीन खर्च संरचना तयारी गर्न निम्न प्रक्रियागत चरणहरू अपनाइएका थिए:

१.४.१ अभिमुखीकरण

मध्यकालीन खर्च संरचना तर्जुमासम्बन्धी कार्य स्थानीय तहका लागि नवीन अभ्यास भएका कारण सर्वप्रथम संरचनागत आवश्यकता, महत्व र प्रक्रियागत चरणबारे कार्यपालिकाका पदाधिकारी, सदस्य तथा पालिका शाखा र इकाइ प्रमुखहरूलाई मिति २०८० असोज २१ दिन एक दिने अभिमुखीकरण गरिएको थियो ।

१.४.२ चालु आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रमको सम्बन्धित

स्थानीय तहले हरेक आर्थिक वर्षको पुस मसान्तभित्र आवधिक योजनाका लक्ष्य, उद्देश्य र प्राथमिकता तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्थासमेतलाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने प्रावधानअनुसार कार्यपालिका, विषयगत इकाइ/शाखा, वडा कार्यालयमा छलफल गरी योजना शाखाले तयार पारेको सम्बन्धित प्रतिवेदन तथा विगतको उपलब्धि, आय र खर्चको प्रवृत्ति विश्लेषण गरी स्थानीय उत्पादन, रोजगारी, आय र लगानी खाका समावेश भएको स्थानीय खाका तयार गरिएको थियो । सोअनुसार समष्टिगत र विषय क्षेत्रगत नतिजा प्राप्त हुने गरी स्रोत तथा खर्चको अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएको छ ।

१.४.३ त्रिवर्षीय खर्चको प्रक्षेपणसहित बजेटको आकार र स्रोत आकलन

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले आकलन गरेअनुसार गाउँपालिकाको राजस्व सुधार योजना तर्जुमा भई त्यसमा गरिएको प्रक्षेपणको आधारमा र त्यस्तो योजना नभएका विगत वर्षहरूको वास्तविक आन्तरिक आयको प्रवृत्ति विश्लेषणको आधारमा आन्तरिक आयको प्रक्षेपण गर्नुपर्ने प्रावधानअनुसार र संघ तथा प्रदेशबाट प्राप्त हुने अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकमको हकमा आगामी आर्थिक वर्षको निमित्त प्राप्त बजेट सीमाको आधारमा स्रोत प्रक्षेपण गरिएको थियो ।

यस पालिकाका लागि तयार भएको आवधिक योजना (२०८१/२०८२-२०८५/२०८६) कार्यान्वयन गर्न, स्रोत अनुमान गर्दा गत आर्थिक वर्षको यथार्थ स्थिति, चालु आर्थिक वर्षको अनुमान र मध्यकालीन खर्च संरचना एवम् विषय क्षेत्र/उपक्षेत्रगत खर्चको आवश्यकताको आधारमा खर्चको आवश्यकताको आकलन तथा प्रक्षेपण गरिएको थियो । स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले चालु आवधिक योजना, मध्यकालीन खर्च संरचना, आन्तरिक तथा बाह्य वित्तीय साधनको सम्भावना, राजस्व तथा व्ययको प्रक्षेपण र प्राथमिकताको

आधारमा आगामी आर्थिक वर्षको बजेटको आकार तथा थप दुई आर्थिक वर्षको खर्च तथा स्रोतको आकार निर्धारण गर्नुपर्ने प्रावधानअनुरूप त्रिवर्षीय खर्चको प्रक्षेपणसहित बजेटको आकार र स्रोत आकलन गरेको हो ।

१.४.४ बजेट सीमा निर्धारण तथा बाँडफाँड

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले २०८० असोज २९ मा तयार गरेको आगामी तीन वर्षको कुल स्रोत तथा खर्चको प्रक्षेपणको आधारमा बजेट सीमा निर्धारण गर्नुपर्ने प्रवधानलाई ध्यानमा राखी आवधिक योजना र विषय क्षेत्रगत रणनीतिक योजनाको प्राथमिकता, लक्ष्य तथा उपलब्धिलाई आधार लिई बजेट सीमा निर्धारण तथा स्रोतको बाँडफाँड गरिएको थियो । यसैगरी क्रमागत कार्यक्रम तथा आयोजना कार्यान्वयनको अवस्था, आयोजना बैंकमा सूचीकृत कार्यक्रम तथा आयोजनाको उपक्षेत्रगत रूपमा स्रोतको बाँडफाँड गरिएको हो ।

१.४.५ बजेट सीमा र मार्गदर्शन स्वीकृति तथा सम्प्रेषण

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले तयार गरेको आगामी तीन वर्षको कुल स्रोत तथा खर्चको अनुमान र प्रक्षेपण, विषय क्षेत्र/उपक्षेत्रगत बजेट सीमा र मार्गदर्शन उपर कार्यपालिकाले मिति २०८० असोज २९ मा छलफल गरी स्वीकृत गरेको अवस्था छ । आय व्यय प्रक्षेपण तल उल्लेख गरेअनुसार छ ।

आयतर्फ

विगत ३ आ.व.मा उपलब्ध बजेट तथा चालु आ.व.को अनुमानका आधारमा निम्नअनुसार आय प्रक्षेपण गरिएको हो,

आ.व. २०८१/२०८२	रु ४६,७९,५३,०००
आ.व. २०८२/२०८३	रु ५९,६४,९८,०००
आ.व. २०८३/२०८४	रु ५७,९९,७३,०००

व्ययतर्फ:

आवधिक योजना तर्जुमाका सिलसिलामा पालिकाभित्रका वडाहरु तथा पालिकाबाट प्राथमिकीकरण गरिएकामध्ये आगामी ३ आ.व.का लागि छानिएका योजना र चालु खर्चका लागि ३ वर्षका लागि बजेट सीमा निर्धारण समितिबाट २०८० असोज २९ का दिन अनुमानित आयको अनुपातमा व्यय गर्ने संकेत गरेको थियो । तर योजनाहरुको माग र संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य संघ संस्थाबाट पनि लगानी जुट्ने सम्भावनाका आधारमा प्रत्येक योजनाको लागत अनुमानका आधारमा लागत अनुमान निर्धारित सीमाभन्दा निम्नअनुसार केही फरक पर्न गएको अवस्था छ:

आ.व.	जम्मा पुँजीगत खर्च (रु हजारमा)	आवधिक योजनाको अनुसूची १ का योजनामा संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य हुने रु .००० मा	खुद पुँजीगत खर्च रु.००० मा	चालु खर्च (रु. हजारमा)
आ.व. २०८०/२०८१	४४९२९५	६६२५०	४६७९५३	८४१०८
आ.व. २०८१/२०८२	५२९३८७	९९१००	५९६४९८	८६२११
आ.व. २०८२/२०८३	६९९७०७	९३६९००	५७९९७३	८८३६६
जम्मा	१५९८३८९	४६७२५०	१५५४८२५	२५८६८६

परिच्छेद २: मध्यमकालीन खर्च संरचना

२.१ पृष्ठभूमि

आवधिक योजनाले लिएका समष्टिगत तथा विषयक्षेत्रगत लक्ष्य र उद्देश्य हासिल गर्न सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ। विनियोजन कुशलता, कार्यान्वयन दक्षता र वित्तीय सुशासनजस्ता विषय सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनका मुख्य अवयव हुन्। मध्यमकालीन खर्च संरचनाले आवधिक योजना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच अन्तरसम्बन्ध कायम गरी सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्दछ। यसले स्रोत व्यवस्थापन र अपेक्षित उपलब्धिको खाकासमेत प्रस्तुत गर्दछ।

मध्यमकालीन खर्च संरचनाको प्रमुख उद्देश्य प्राथमिकताका आधारमा सार्वजनिक स्रोतको बाँडफाँड गरी खर्चको प्रभावकारिता बढाउनु हो। मध्यमकालीन खर्च संरचनाले स्थानीय तहमा विकास योजनाको लक्षित नतिजा हासिल गर्न स्रोत साधनको प्रभावकारी विनियोजन, रकम परिचालन, पारदर्शी र मितव्ययी खर्च प्रणाली, वित्तीय सुशासनजस्ता पक्षमा सुधार ल्याउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लेसमेत स्थानीय तहले मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न अनिवार्य गरेको सन्दर्भमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले यस प्रयोजनार्थ दिग्दर्शन जारी गरेको छ। उक्त दिग्दर्शनले स्थानीय तहलाई ढाँचा र प्रक्रियामा एकरूपता कायम गरी मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्न सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ। यसै पृष्ठभूमिमा सुनछहरी गाउँपालिका, रोल्पाको यो मध्यमकालीन खर्च संरचना (२०८१/२०८२-२०८३/२०८४) तयार गरिएको छ।

२.२ सोच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीति

सोच: राष्ट्रिय, प्रदेशगत तथा गाउँपालिकाको आवश्यकता, स्थानीय चाहना र स्थानीय यथार्थतामा आधारित भै भविष्यमा हासिल गर्न खोजिएको विकास र समृद्धिको आकांक्षालाई व्यक्त गर्ने कल्पनाशील वाक्यलाई दीर्घकालीन सोच भनिन्छ। दीर्घकालीन सोचले हालको अवस्थाबाट समयान्तरमा प्राप्त हुने धेरै गुणा समुन्नत अवस्थालाई जाहेर गर्दछ र त्यसैमा लय र ताल मिलाएर लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति र कार्यक्रमको रूपरेखा तयार गर्न निर्देशित गर्दछ।

राष्ट्रिय पन्ध्रौँ योजनाको दीर्घकालीन सोच

नेपाल सरकारले आफ्नो पन्ध्रौँ योजनामार्फत “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली”लाई दीर्घकालीन (सन २१००को) सोच तय गरेको छ। समुन्नत, स्वाधीन र समाजवादउन्मुख अर्थतन्त्रसहितको समान अवसर प्राप्त, स्वस्थ, शिक्षित, मर्यादित र उच्च जीवनस्तर भएका सुखी नागरिक बसोबास गर्ने मुलुकको रूपमा उक्त दीर्घकालीन सोचको व्याख्या गरिएको छ। भने बन्दै गरेको १६ आवधिक योजनाले शुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धि भनि कायम गरेको अवस्था छ।

प्रादेशिक प्रथम योजनाको दीर्घकालीन सोच

लुम्बिनी प्रदेश सरकारले प्रथम योजनामार्फत दीर्घकालीन सोचको आदर्श वाक्य “समृद्ध प्रदेश, खुसी जनता” चयन गरेको छ। उच्च आर्थिक वृद्धिसहित समृद्ध अर्थतन्त्र रोजगारीसहित जीवन निर्वाहका लागि पर्याप्त आम्दानी, आधारभूत भौतिक सुविधाको उपलब्धता, सुरक्षा र स्वच्छ वातावरण कायम रहने समृद्ध प्रदेशका खुसी जनता भनेर प्रदेशको दीर्घकालीन सोचको व्याख्या गरिएको छ। त्यसै गरी दोस्रो आवधिक योजना तयारीको क्रममा रहेको छ।

सुनछहरी गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच

स्थानीय तहले योजना बनाउदा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसीमा र प्रक्रियासङ्ग अनुकूल हुने गरी बनाउनु पर्ने स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ (२) ले स्थानीय तहलाई मार्गनिर्देश गरेको छ। यस सन्दर्भमा सुनछहरी गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच तय गर्दा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका दीर्घकालीन सोचकाबीच अन्तरसम्बन्ध कायम राख्नुपर्ने भएको हुँदा सुनछहरी गाउँपालिकाले पनि आफ्नो दीर्घकालीन सोच तय गरेको छ।

सुनछहरी गाउँपालिका, स्रोत र साधनले सम्पन्न भएर पनि उपयोगको पर्खाइमा गरिबीको शिकार रहेको, जनशक्ति भएर पनि बेरोजगारीको समस्याको अवस्थामा भएको हुँदा यहाँका बासिन्दाको आर्थिक समृद्धिका लागि कृषिको अधुनिकीकरणसहित सिँचाइ र आवश्यक पूर्वाधारहरूको विकास प्रतिबद्धताका साथ आवधिक योजनाका आधारहरू जस्तै राष्ट्रिय तथा गाउँपालिकाको आवश्यकता, स्थानीय चाहना र स्थानीय यथार्थताका आधार र पूर्वयोजना तर्जुमा गोष्ठीका सहभागिहरूबीच भएको छलफल र मस्तिष्क मन्थनका आधारमा सबै सहभागिको मत ऐक्यताका आधारमा यस सुनछहरी गाउँपालिकाको अबको ५ वर्षको दीर्घकालीन सोच निम्नअनुसार निर्धारण गरिएको छ:

सुनछहरी समृद्धिको आधार:

सुशासन, उत्पादनमुखी रोजगारी, पर्यटन र पूर्वाधार

सोच पूरा गर्ने प्रमुख चालकहरू:

चालक १. सुशासन:

सुशासन भनेको पालिकाको कार्यगतिमा असल शासनका विशेषता प्रतिविम्बित हुनु हो। सरकारले जनतालाई प्रदान गर्ने सेवा सुविधा समयका हिसाबले शीघ्र, गतिका हिसाबले तीव्र, स्तरका हिसाबले उत्कृष्ट, प्रक्रियाका हिसाबले सरल र लागतका हिसाबले सुलभ हुने कुराको नीति, कानून, कार्यविधि र व्यवहारद्वारा प्रत्याभूत गर्नु हो।

स्थानीय सरकारले स्थानीय जनताको समृद्धिका लागि संस्थागत सेवा प्रवाहलाई चुस्त, छिटो, सरल, कम ऋणभट्टिलो तथा पारदर्शी बनाउनु आजको आवश्यकता हो।

नेपालको संविधानले स्थानीय तहलाई प्रशस्त विधायिकी, न्यायिक र कार्यकारी अधिकार प्रदान गरेको हुँदा सबै स्थानीय तहहरू संस्थागत रूपमा सवल, पूर्ण प्रजातान्त्रिक, कुशल नेतृत्वका र पूर्ण जिम्मेवारीका साथ प्रभावकारी ढंगले सेवा प्रवाह गर्न सक्षम हुनु जरुरी छ। स्थायी तह संस्थागत रूपमा स्थापित सरकार भएर मात्र पुगदैन।

देशको संघीयता बलियो र सुशासित बनाउन प्रजातान्त्रिक मूल्य र मान्यता स्थापित गर्दै नागरिकको जीवनस्तर सुधारका लागि सुशासनसहित विकास र सेवा प्रवाहको वातावरण तयार गरी सबैले महसुस गर्ने गरी विकास र सेवा प्रवाहको वातावरण तयार गरी विकास र समृद्धिलाई अगाडि बढाउनुपर्ने हुन्छ । तसर्थ, पालिकाका काम गराइहरूलाई सुशासनले सजाउनु पर्ने हुँदा यो क्षेत्र अरु सरह नै बढी महत्वपूर्ण छ ।

नेपालको संविधानको प्रस्तावना मै सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्ने अठोट व्यक्त भएको छ । सुशासनको अनुभूतिले मात्र सरकार जनताको साथमा र जनता सरकारको काखमा भएको महसुस हुन्छ । विधिको शासन, पारदर्शिता, जिम्मेवारी बहन, जवाफदेहिता, सहभागिता, समावेशीता, समानताजस्ता विशेषताले शासनलाई असल शासन वा सुशासनको रूपमा स्थापित गर्दछ ।

चालक २. उत्पादनसहितको रोजगारी (कृषि तथा पशुपक्षीपालन, स्थानीय स्रोत, साधन र सीपमा आधारित उद्योग व्यवसाय)

सुनछहरीका जनताको समृद्धिको यात्रा खेतबारीबाट सुरु हुनुपर्नेमा कसैको दुई मत छैन । कृषि र पशुपक्षी उत्पादनमा एक अर्काको अन्तर सम्बन्ध हुने हुँदा यी दुवैबाट उत्पादित बस्तुको प्रशोधन तथा व्यवसायीकरण गर्न स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित उद्यम तथा व्यवसायको विकास गरी रोजगारी सिर्जना र स्थानीयको आय वृद्धि गर्न यो क्षेत्र तथा यससँग जोडिएका सहक्षेत्रहरू बढी महत्वपूर्ण हुन्छन् । कृषि तथा पशुपक्षीको व्यावसायिक क्षेत्र पालिकाभित्रका जनताका पेसामा ८८.५ प्रतिशत योगदान रहेको अवस्थामा यहाँका नागरिकको प्रयासलाई प्रवर्द्धन गर्दै उत्पादन वृद्धि तथा रोजगारी सिर्जना यस गाउँपालिकाको आजको अति आवश्यक विषय बनेको छ ।

चालक ३ पर्यटन: पर्यटन भनेको कुनै पनि स्थानको गौरव हो । बाहिरी संसारसँग जोडिने एक कडी र स्थानीय स्रोतसाधनको उपयोग गरी स्थानीयले थप आय आर्जन गर्ने सुअवसर हो । यो गाउँपालिकामा रहेको प्रसिद्ध सुनछहरी भरना यो गाउँपालिकाकै गौरव हो भने अर्को गौरव बोकेको १० वर्षे जनयुद्धसँग जोडिएका ऐतिहासिक स्थलहरू, रोचक पदमार्गहरू र मगर जातिको उत्कृष्ट संस्कृति, धार्मिक तथा पर्यटकीय महत्वका स्थानहरू यो गाउँपालिकाका पर्यटन विकासका प्रचुर सम्भावना हुन् ।

चालक ४.पूर्वाधार: पूर्वाधार भनेको नागरिकको जीवन सहज बनाउने सरलरेखा हो । खासमा कृषि सडक, यातायात व्यवस्थापन र यातायात सेवामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्दै सडकलाई व्यवस्थित बनाउन पुल, पुलेसा तथा ढलजस्ता पूर्वाधार आजको खाँचो हो । यी सुविधाबाट पालिकाभित्रका आर्थिक गतिविधि चलायमान बनाउन सकिन्छ ।

समग्र लक्ष्य

समावेशिता, सहभागिता र सामाजिक न्यायमा आधारित समाजवाद उन्मुख स्थानीय अर्थतन्त्रमा सरिक गराउँदै सुरक्षित रूपमा सुनछहरी गाउँपालिकाका वासिन्दाको सुविधायुक्त सामाजिक रूपान्तरण र आर्थिक हैसियत उत्थान गर्नु यस प्रथम आवधिक योजनाको प्रमुख लक्ष्य हुनेछ । यसअन्तर्गत सम्बोधन हुने प्रमुख विषयमा, समावेशिता, सहभागिता र सामाजिक न्यायमा आधारित समाजवादउन्मुख स्थानीय अर्थतन्त्रमा सरिक गराउँदै सुरक्षित, सुविधायुक्त र सुनछहरी गाउँपालिकाका वासिन्दाको सामाजिक रूपान्तरण र आर्थिक हैसियत उत्थान गर्नु यस

प्रथम आवधिक योजनाको प्रमुख लक्ष्य हुनेछ । यस अन्तर्गत सम्बोधन हुने प्रमुख विषयहरु निम्नलिखित रहेका छन्:

- समृद्ध समाजको सिर्जना गर्न उच्च आर्थिक वृद्धि । यसका लागि कृषि, पशुपक्षी, उद्यम व्यवसाय तथा पर्यटन विकास लगायतबाट रोजगारी वृद्धि ।
- गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाहरु सुशासनसहित सर्वसुलभ बनाउने ।
- सामाजिक न्यायसहितको शिक्षित, स्वस्थ तथा समृद्ध र विभेदरहित समाजको सिर्जना ।
- आवश्यकताका आधारमा सामाजिक तथा आर्थिक पूर्वाधारहरुको विकास ।
- जलवायु परिवर्तनको न्यूनीकरण र विपद्मूक तथा विपद् सतर्कताको अवस्थाको व्यवस्थापन ।

उद्देश्य

- रोजगारी सिर्जना, आर्थिक विकास र गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनको व्यवसायीकरण र स्थानीय स्रोतसाधन र बजारले मागेको औद्योगिक उत्पादन तथा उत्पादनशील सेवा तथा सुविधाको उपलब्धता र उपयोग र बजारीकरणमा वृद्धि गर्ने ।
- शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सामाजिक सेवाहरुको उपलब्धता र उपयोगमा वृद्धि गर्ने ।
- धार्मिक तथा साँस्कृतिक पूर्वाधारको संरक्षण र विकास गर्दै र संस्कृतिसँचारी पर्यटनको विकास गर्ने ।
- नागरिकको जीवन र जीविकोपार्जन सहज बनाउन स्थानीय पूर्वाधार दिगो बनाई व्यवस्थित गर्ने ।
- सूचना प्राविधिको विकास र उपयोग व्यापक बनाउने ।
- विपद् प्रतिकार्यहरुको उचित व्यवस्था गर्दै जैविक विविधता र वातावरणीय स्रोतको संरक्षण र दिगो उपयोगलाई बढावा दिने ।
- गाउँपालिकाको कार्यसम्पादनलाई जनताले महसुस गर्ने गरी सुशासित बनाउने ।

समग्र रणनीति तथा कार्यनीति

रणनीति	कार्यनीति
रणनीति १: आर्थिक विकासलाई सर्वोपरी प्राथमिकतामा राख्दै सबैले प्रत्याभूति गर्ने गरी स्वरोजगारी र आर्थिक विकासलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर स्थानीय उत्पादन, रोजगारी र आय आर्जनका अवसरमा वृद्धि गर्दै उद्यमशीलता व्यापक रूपमा विस्तार गर्दै जाने । (चालक २. उत्पादनसहितको रोजगारी)	<ul style="list-style-type: none"> ● कृषि तथा पशुपक्षी विकासलाई निर्वाहमुखीबाट कृषि एक उद्यमको रूपमा विकास गरिनेछ (Agriculture as Enterprise) ● कृषि तथा पशु उत्पादनमा पकेट क्षेत्रको अवधारण र व्यवसायीकरण गर्ने । यसका लागि तालिम, लागत सहभागिता, बीउ पुँजी, उत्पादन तथा बाली संरक्षणमा आधारित अनुदान प्रदान गर्ने । ● पशुहरुको गोठ/खोर सुधार र मूत्र संकलन तथा प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादीका रूपमा उपयोग गर्न कृषकलाई सहजीकरण गरिने । ● कृषिको व्यवसायीकरणलाई मद्दत पुग्ने गरी विभिन्न विकल्पबाट सिँचाइ सुविधा वृद्धि गरी हाल सिँचाइ सुविधा भएको जमिनको प्रतिशत बढाइने ।

	<ul style="list-style-type: none"> ● कृषिमा यान्त्रीकरण गर्न लागत सहभागितामा लगानी बढाइने र यो सुविधा व्यावसायिक किसानलाई मात्र प्रदान गरिनेछ । ● ग्रामीण श्रमको उपयोग वृद्धि गरिने । ● कृषि तथा पशु सेवा कार्यकर्ता तयारी र परिचालन । ● निर्माण कार्य पनि उत्पादन वृद्धि तथा बजारीकरणलाई सहज पार्नेमा विशेष ध्यान दिइनेछ र उत्पादन क्षेत्रदेखि बजार जोड्ने सडकहरुलाई कृषि सडकका रूपमा प्राथमिकता दिइनेछ । ● “हाम्रो लागि हामै उत्पादन” अभियान सञ्चालन गर्ने र यसका लागि बजारमा माग भएका र सुनछहरीको माटोमा उत्पादन हुने वस्तु सुनछहरीमै उत्पादन प्रवर्द्धन गर्ने । ● स्थानीय र बाह्य बजार प्रवर्द्धन गर्न कृषि संकलन केन्द्रको स्थापना गर्ने । ● उत्पादन क्षेत्रदेखि भालुवाङ तथा बुटवलजस्ता ठूला बजारसम्म किसानका उत्पादन आपूर्ति सञ्जाल स्थापना गरिने । ● युवामा उच्चमशीलताको संस्कारको विकास गरी स्थानीय स्रोत, साधन र बजारको सम्भावना भएका वस्तु तथा सेवा उत्पादन र बजारीकरणमा जोड दिइने । ● ग्रामीण अर्थतन्त्र चलायमान बनाउन गुणस्तरीय सहकारीको स्थापना र भएकालाई सशक्त सहकारीको रूपमा विकास गर्न जोड दिइनेछ । ● बैंकहरूसँग सहकार्य बढाई उत्पादक किसान तथा व्यवसायीहरुलाई सरल कर्जामा पहुँच वृद्धि गरिनेछ । ● कृषि बजार सूचना प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
<p>रणनीति २ सम्पदा तथा ऐतिहासिक घटना क्रम मैत्री पर्यटनको विकास (चालक २)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● सम्पदामैत्री तथा ऐतिहासिक घटनाक्रम मैत्री पर्यटन प्रवर्द्धन गरी स्वरोजगारीको अवसर प्रदान गरिनेछ । ● यसका लागि पर्यटन स्थलको थप पहिचान तथा सुधार गरी, प्राचीन संस्कृति र सम्पदाको संरक्षण र होमस्टेलगायत पर्यटन सुविधामा वृद्धि गरिनेछ । ● १० वर्षे जनयुद्धसँग जोडिएका ऐतिहासिक स्थलहरुको संरक्षण र पर्यटकहरुको गन्तव्यको रूपमा विकास गरी स्थानीय हरूको रोजगारी सिर्जना र आयक वृद्धिमा सहयोग गरिनेछ ।
<p>रणनीति ३ सामाजिक सुसम्पन्नतालाई अगाडि बढाउन विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिकालाई माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा प्रदान गरी योग्य, दक्ष र उच्चमशील बनाउँदै जनतामा रोग नलाग्ने चेतना व्यक्ति व्यक्तिमा र रोगको उपचार बस्ती बस्तीमा पुऱ्याएर</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक भौतिक संरचनाको विकास गर्ने । ● आवश्यक शिक्षक दरबन्दीको व्यवस्था गर्ने । ● ICT, विज्ञान प्रयोगशाला तथा पुस्तकालयको व्यवस्था गर्ने ● खेलकुद सामग्री उपलब्ध गराइने । ● स्वास्थ्य क्षेत्रको सुधार गर्ने भौतिक क्षमताको विकास गरिने ।

<p>स्थानीय जनताको स्वास्थ्य सवल बनाउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्थापन । ● स्वास्थ्य सेवालार्ई बढी सहज बनाई उपलब्ध सेवाहरुको स्तरोन्नति गर्ने । ● शुद्ध खानेपानीलाई सबैको पहुँचमा पुऱ्याउने । ● सरसफाइलाई जनताको बानीको रूपमा विकास गर्ने । ● खेलकुदको विकासलाई जोड दिन एक वडा एक भलिबल मैदान र एक वडा एक कभर्ड हल निर्माण र उपयुक्त स्थानमा समग्र खेलकुद सुहाउँदो खेल मैदान निर्माण गरिने । ● खेलकुद शिक्षकको व्यवस्थापन र खेलकुद प्रतियोगिताहरुको आयोजना गरिने । ● विद्यालय छाडेको विपन्न वर्गका किशोरीहरुको सीप विकास गरिने । ● असहाय र ज्येष्ठ नागरिकको जीवनयापनलाई सहज बनाइने । ● सामाजिक, लैंगिक तथा जातिय विभेद अन्त्य गर्न सो अनुकूलका योजना गतिविधिहरु अगाडि बढाइने । ● आर्थिक र सामाजिक सुसम्पन्नताको विकासलाई सँगसँगै लगिने । ● लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण व्यवहारमै ल्याउन नीतिगत तह तथा योजनाका प्रत्येक चरणमा लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई व्यवहार मै उतारिने । ● विकासको केन्द्रविन्दुमा बहिष्कृत तथा सीमान्तकृत हुने
<p>रणनीति ४: विकास निजी तथा सामुदायिक साभेदारीमा</p>	<p>ज्ञान, सीप तथा अनुभव र विकासमा स्वामित्व बोधका हिसाबले पनि विकास साभेदार बढाउँदा बढी नतिजा निकाल्न सकिने र सहकार्य पनि बढ्ने हुँदा “फेरि पनि सबैको विकास सबैसँग” भन्ने मान्यताअनुरूप यो गाउँपालिका जनताको सामाजिक तथा आर्थिक विकासलगायत वातावरण तथा पूर्वाधार विकासमा स्थानीय संघ, संस्था तथा निजी क्षेत्रसँगको हातेमालो र सहकार्यलाई विशेष जोड दिइनेछ ।</p>
<p>रणनीति ५: आर्थिक विकास र सामाजिक रूपान्तरणलाई सघाउ पुग्ने गरी गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधारको विकास गर्दै जाने । (चालक ३ पूर्वाधार)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● मानवीयताको आधारमा सबै बस्तीमा १२ महिना भरपर्दो र सुरक्षित यात्रा सुनिश्चित गर्न मोटरबाटोको व्यवस्था हुने गरी सडकहरुको निर्माण, स्तरोन्नति र पुल-पुलेसाहरुको निर्माण गरिनेछ । ● उत्पादन क्षेत्रलाई जोड्ने गरी सडकलाई आर्थिक पूर्वाधारको रूपमा विकास गरिनेछ । ● सडक निर्माण गर्दा वातावरणीय संवेदनशीलतालाई ध्यान दिई वातावरणमैत्री बनाइनेछ । ● यस्ता पूर्वाधार निर्माण गर्दा बोटविरुवामा हुने क्षति को परिपूर्तिको लागि सडकको दायौँबायाँ तथा तलमाथि वृक्षरोपण (बायोइन्जिनियरिङ) गरिनेछ ।

	<ul style="list-style-type: none"> ● निर्माण पूर्वाधारहरुको आकस्मिक क्षति पुग्दाको अवस्थामा मर्मत सम्भार गर्न निर्माण लागतको २ प्रतिशतका दरले जम्मा गर्ने गरी मर्मत सम्भार कोष स्थापना गरिनेछ । ● आकस्मिक रूपमा आइपर्ने सानातिना छिटपुट योजनाको लागि भैपरी आउनेमा बजेट व्यवस्था गरी उपयोग गरिनेछ । ● विद्युतीय प्राविधिको उपयोगलाई विस्तार गर्ने । ● अत्यावश्यक सामुदायिक सेवाका लागि भवनको निर्माण गरिनेछ । ● भवनलाई अशक्तमैत्री बनाइनेछ ।
<p>रणनीति ६: विपद् व्यवस्थापन, वातावरणीय संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्न वन, वातावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापनमा स्थानीय सरकार, समुदाय र सरोकारवाला क्रियाशील रहने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● हराभरा सुनछहरी बनाउन वृक्षरोपण, वनको हैसियत तथा वनले ढाकेको क्षेत्रको वृद्धि गरिनेछ । ● पानीका मुहानहरुको संरक्षण गरिनेछ । ● विपद् व्यवस्थापनका प्रतिकार्यहरु गरिनेछ । ● खाली रहेका सार्वजनिक स्थानहरुको संरक्षण गरिनेछ । ● जलवायु अनुकूलनका उपाय अवलम्बन गर्दै प्रतिकार्य गरिनेछ ।
<p>रणनीति ७ शीघ्र सेवा, तीव्र विकासको संवाहकको रूपमा स्थानीय सरकार क्रियाशील हुने गरी मानव संसाधनको विकास र परिचालनका साथै सुशासनसहितको सेवा प्रवाह चुस्त बनाइनेछ । (चालक १: सुशासन)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● खासगरी कृषिका लागि ग्रामीण कृषि तथा पशु सेवा कार्यकर्ता तयारी र परिचालन गरी सेवा बजारमा सहजता ल्याउने । ● खानेपानी आपूर्तिलाई चुस्त बनाउन प्रत्येक वडामा खानेपानी उपभोक्ता समूहबाट छनोट गरी दुई जना ग्रामीण मर्मत सम्भार कार्यकर्ता तयार गरी परिचालन गरिने । ● विद्युत् सेवालाई नियमित गर्न विद्युत् मर्मत कार्यकर्ता तयारी सेवा विस्तार गरिनेछ । ● सेवा प्रवाहमा चुस्तता ल्याउन गाउँपालिका भित्रको संस्थागत तथा मानव संसाधन विकास गरिनेछ । ● प्रविधिको स्थापना र उपयोग बढाउने । ● आवश्यक ऐन तथा नीतिनियमको सुधार गर्न तयारी गर्ने । ● वित्तीय जवाफदेहिता कायम राख्न वित्तीय अनुशासनलाई कडाइका साथ पालना गरिनेछ । ● वित्तीय जवाफदेहिता र मितव्ययिता कायम गरिनेछ । ● सुनछहरी गाउँपालिकाको विशेषताको रूपमा १० वर्षे जनयुद्धको ऐतिहासिकता र प्राकृतिक र साँस्कृतिक सुन्दरता भल्कने उपाय अवलम्बन गर्दै समृद्धिको गन्तव्यमा निरन्तर अधि बढ्ने ।

२.३ मध्यमकालीन आय खाका

यस पालिकामा आगामी ३ आ.व.मा उपलब्ध हुन सक्ने आन्तरिक तथा अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरणको अनुमान तल देखाएअनुसार रु १,५५,४८,२५००० हुन आएको अवस्था छ ।

शीर्षक स्रोत	आ.व. २०८१/०८२ को अनुमान	आ.व. २०८२/०८३ को अनुमान	आ.व. २०८३/०८४ को अनुमान	३ वर्षको जम्मा अनुमान रु.००० मा
नेपाल सरकार	२७१८१०	२९८९९१	३२८८९०	८९९६९१
समानिकरण अनुदान	८०५२०	८८५७२	९७४२९	२६६५२१
ससर्त अनुदान	१५४९९०	१७०४८९	१८७५३८	५१३०१७
समपूरक अनुदान	५५००	६०५०	६६५५	१८२०५
ससर्त पुँजीगत अनुदान	२२५५०	२४८०५	२७२८५.५	७४६४१
विशेष पुँजीगत अनुदान	८२५०	९०७५	९९८३	२७३०८
प्रदेश सरकार	२५७६०	२८३३६	३११६९	८५२६५
समानिकरण अनुदान	५२४५	५७६९	६३४६	१७३६०
ससर्त अनुदान चालु	१२६५	१३९२	१५३१	४१८७
समपूरक अनुदान चालु	११०००	१२१००	१३३१०	३६४१०
ससर्त अनुदान पुँजीगत	८२५०	९०७५	९९८३	२७३०८
राजश्व बाँडफाँड	११६९७५	१२८६७३	१४१५४०	३८७१८८
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	३३९७	३७३६	४११०	११२४३
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मू.अ.कर	९५०९२	१०४६०१	११५०६१	३१४७५४
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	१८४८७	२०३३५	२२३६९	६११९१
आन्तरिक स्रोत	५२६०८	६०४९९	६९५७४	१८२६८१
सञ्चित कोष	०	०	०	०
राजश्व	५२६०८	६०४९९	६९५७४	८००१०
कन्टिन्जेन्सी	०	०	०	०
जम्मा आय रु	४६७१५३	५१६४९८	५७११७३	१५५४८२५

२.४ मध्यमकालीन खर्च खाका

बजेट सीमा निर्धारण समितिबाट निर्धारित सीमाभित्र रहेर वडा तथा पालिकास्तरबाट प्राप्त योजनाको मूल्याङ्कन गर्दा बाह्य सहयोग समेतको सम्भावनालाई ध्यानमा राखेर निम्नअनुसारको खर्च खाका तयार भएको छः

खर्च शीर्षक	आ.व. २०८१/०८२ को अनुमान	आ.व. २०८२/०८३ को अनुमान	आ.व. २०८३/०८४ को अनुमान	३ वर्षको जम्मा अनुमान रु.००० मा
क. चालु खर्च तर्फ	८४१०८	८६२११	८८३६६	२५८६८६
ख. पुँजीगत खर्च तर्फ (विकास खर्च क देखी चसम्म)	४४९२९५	५२९३८७	६१९७०७	१५९८३८९
क. आर्थिक विकास	६४६९०	६७७८९	८४९३०	२१७४०९
ख. सामाजिक विकास	९९४०१	१२६४८७	१६४६५०	३९०५३८
ग. सहरी विकास तथा पूर्वाधार	२४०९४६	२६५०९२	३१६७८६	८२२८२४
घ. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	२७३१३	३५१६३	३८३४१	१००८१७

ड. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१६९४५	३४८५६	१५०००	६६८०१
क र ख को जोड	५३३४०३	६१५५९८	७०८०७३	१८५७०७५
आवधिक योजनाको अनुसूची १ का योजनामा संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य हुने रु	६६२५०	९९१००	१३६९००	४६७२५०
३ वर्षका लागि पालिकाको खर्च गर्न सकिने बजेट रु .००० मा	४६७१५३	५१६४९८	५७११७३	१५५४८२५

आगामी ३ वर्षको आय व्यय तुलना

विवरण	आ.व. २०८१/०८२ अनुमान	आ.व. २०८२/०८३ अनुमान	आ.व. २०८३/०८४ अनुमान	जम्मा ३ वर्षको अनुमान रु.०००मा
आय रु.००० मा	४६७१५३	५१६४९८	५७११७३	१५५४८२५
व्यय रु. ००० मा	४६७१५३	५१६४९८	५७११७३	१५५४८२५
अपुग रु	०	०	०	०

परिच्छेद ३: त्रिवर्षीय क्षेत्रगत लक्ष्य तथा बजेट खाका

३.१ आर्थिक क्षेत्र

३.१.१ कृषि

(कृषिको वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ३ को ३.१ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ३.१ कृषि विकास									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
आलु पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	१३००	१,२,३,६,७	२००	२२५	२२५	६५०		१,२
बजेट	रु			५०००००	५६२५००	५६२५००	१६२५०००	किसान र पालिका	१,२
अदुवा पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	५३०	५,६,४	७५	८०	८५	२४०		१,२
बजेट	रु			१८७५००	२०००००	२१२५००	६०००००	किसान र पालिका	१,२
बेसार पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	५३०	५,६,४	७५	८०	८५	२४०		१,२
बजेट	रु			१८७५००	२०००००	२१२५००	६०००००	किसान र पालिका	१,२
भटमास पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	१०००	५,६	१००	१५०	२००	४५०		१,२
बजेट	रु			२५००००	३७५०००	५०००००	११२५०००	किसान र पालिका	१,२
मौरी पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	२२०	३,५,६	३०	३५	४५	११०		१,२
बजेट	रु			७५०००	८७५००	११२५००	२७५०००	किसान र पालिका	१,२
चिउरी पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	२६०	५,६	३०	५०	५५	१३५		१,२
बजेट	रु			७५०००	१२५०००	१३७५००	३३७५००	किसान र पालिका	१,२
आँप पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	३१०	५,६	५०	५५	६५	१७०		१,२

				१२५०००	१३७५००	१६२५००	४२५०००	किसान र पालिका	१,२
अम्रिसो पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	६००	१,२,५,६,४	१००	१२५	१७५	४००		१,२
बजेट	रु			२५००००	३१२५००	४३७५००	१००००००	किसान र पालिका	१,२
अल्लो भाङ्गो पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	१२५०	१,२,३,४,७	२००	२२५	२५०	६७५		१,२
बजेट	रु			५०००००	५६२५००	६२५०००	१६८७५००	किसान र पालिका	१,२
सिमी पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	११५०	१,२,३,४,७	२००	२२०	२७५	६९५		१,२
बजेट	रु			५०००००	५५००००	६८७५००	१७३७५००	किसान र पालिका	१,२
तोरी पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	४००	३	६०	८०	९०	२३०		१,२
बजेट	रु			१५००००	२०००००	२२५०००	५७५०००	किसान र पालिका	१,२
चिया खेती विस्तार	किसान संख्या	२५०	४,७	४०	५०	६०	१५०		१,२
बजेट	रु			१२००००	१५००००	१८००००	४५००००	किसान र पालिका	१,२
फलफूल खेती	किसान संख्या	१८१०	सबै वडा	३००	३२५	४००	१०२५		१,२
बजेट	रु			७५००००	८१२५००	१००००००	२५६२५००	किसान र पालिका	१,२
कोदो र फापर पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	२२७०	पालिका भरि	४००	४२५	४७५	१३००		१,२
बजेट	रु			४०००००	४२५०००	४७५०००	१३०००००	किसान र पालिका	१,२
जडीवुटी खेती प्रवर्द्धन	किसान संख्या	६००	१,२,३,४,७	१००	१२०	१२५	३४५		१,२
बजेट	रु			२५००००	३०००००	३१२५००	८६२५००	किसान र पालिका	१,२
कृषि एम्बुलेन्सको व्यवस्था	संख्या	२	पालिका भरि	०	१	२	३		१,२
बजेट	रु			०	४००००००	८००००००	१२००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	१,२
उत्पादनमा प्रोत्साहनका लागि पुरस्कार			पालिका भरि	२५००००००	२५००००००	२५००००००	७५००००००	पालिका	१,२
व्यावसायिक कागती खेती	संख्या	१२	सबै वडा	२	२	२	६		१,२
बजेट	रु			५०००	५०००	५०००	१५०००	किसान र पालिका	१,२

उच्च घनत्वको आधारमा स्याउ खेती	संख्या	११	वडा १,२,३,४	१	२	३	६		१,२
बजेट	रु			१००००	२००००	३००००	६००००	किसान र पालिका	१,२
व्यावसायिक टमाटर र अन्य ताजा तरकारी खेती	किसान संख्या	५०	सबै वडा	७	८	१०	२५		१,२
बजेट	रु			१७५००	२००००	२५०००	६२५००	किसान र पालिका	१,२
उन्नत जातको व्यावसायिक ओखर खेती	संख्या	२५	वडा १,२,३,४ र ७	३	४	५	१२		१,२
बजेट	रु			७५००	१००००	१२५००	३००००	किसान र पालिका	१,२
टिमुर खेती	संख्या	६	सबै वडा	१	१	२	४		१,२
बजेट	रु			२५००	२५००	५०००	१००००	किसान र पालिका	१,२
किवी खेती विस्तार कार्यक्रम	संख्या	४	वडा २	०	०	२	२		१,२
बजेट	रु			०	०	२००००	२००००	किसान र पालिका	१,२
मकै पकेट कार्यक्रम	रोपनी	५००	वडा ३	१००	१००	१००	३००		१,२
बजेट	रु			१०००००	१०००००	१०००००	३०००००	किसान र पालिका	१,२
जडीबुटी उत्पादनको तालिम र विरुवा खरिद/वितरण कार्यक्रम	जना	७५	वडा ३	१०	१५	२०	४५		१,२
बजेट	रु			३००००	४५०००	६००००	१३५०००	किसान र पालिका	१,२
बाहिरी गाम नर्सरी स्थापना	संख्या	१	वडा ३	०	०	१	१		१,२
बजेट	रु			०	०	१०००००	१०००००	किसान र पालिका	१,२
लागत सहभागितामा कृषक हाते ट्याक्टर खरिद/वितरण	संख्या	५०	सबै वडा	८	१०	१०	२८		१,२
बजेट	रु			३६००००	४५००००	४५००००	१२६००००	किसान र पालिका	१,२
कृषकलाई व्यावसायिक कृषि तालिम	सहभागी संख्या	२८०	सबै वडा	२५	३५	४५	१०५		१,२

बजेट	रु			७५०००	१०५०००	१३५०००	३१५०००	पालिका	१,२
हाडे वदाम पकेट क्षेत्र विस्तार	संख्या	३	वडा ४, ६, १, २ र ७	०	१	१	२		१,२
बजेट	रु			०	५०००	५०००	१००००	किसान र पालिका	१,२
सीताके च्याउ व्यावसायिक खेती	संख्या	५	वडा ४	०	०	२	२		१,२
बजेट	रु			०	०	१००००	१००००	किसान र पालिका	१,२
रातो च्याउ व्यावसायिक खेती	संख्या	५	वडा ४	१	१	१	३		१,२
बजेट	रु			५०००	५०००	५०००	१५०००	किसान र पालिका	१,२
तरकारी तथा फलफूल बिउ उत्पादन	स्थान	१	वडा ५	०	०	१	१		१,२
बजेट	रु			०	०	५०००	५०००	किसान र पालिका	१,२
लसुन मिसन कार्यक्रम	हेक्टर	५०	वडा ७	८	१०	११	२९		१,२
बजेट	रु			८००००	१०००००	११००००	२९००००	किसान र पालिका	१,२
तरकारी तथा फलफूलको नर्सरी स्थापना	संख्या	३	वडा ७	१	०	१	२		१,२
बजेट	रु			१०००००	०	१०००००	२०००००	किसान र पालिका	१,२
माटो परीक्षण केन्द्र स्थापना	संख्या	१	वडा ७	०	१	०	१		१,२
बजेट	रु			०	३०००००	०	३०००००	पालिका	१,२
पदमचाल खेती विस्तार तथा संकलन केन्द्र	संख्या	१	वडा ७	०	०	१	१		१,२
बजेट	रु			०	०	१००००	१००००	पालिका	१,२
जम्मा कृषि विकास रु.	रु.			३०११२५००	३५१६७५००	४००३००००	१०५३१००००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/८४ को गन्तव्य
क. कृषि		
जम्मा खेतीयोग्य जमिन	८१६२ हेक्टर	यथावत् राखी सिँचाइ सुविधा बढाउने ।
खेती गरिएको जमिन	४५५५ हेक्टर (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	खेती गरिएको जमिनमा बाली विविधिकरण गर्ने
खेती गर्न नमिल्ने	१० प्रतिशत (८१६ हेक्टर) (योजना तर्जुमा छलफल २०८० असोज)	आयको विकल्पको खोजी गर्ने
विभिन्न कारणले हाल खेती नगरिएको जमिन	२७९१ हेक्टर (योजना तर्जुमा छलफल २०८० असोज)	१६०० हेक्टरमापुनः खेती गरिएको
खेती गर्ने किसान परिवार संख्या	३१७३ परिवार (योजना तर्जुमा छलफल २०८० असोज)	८० प्रतिशत परिवारले नियमित रूपमा सिञ्चित जमिनमा खेती गरी प्रविधि र बजार पहुँच वृद्धि गर्ने
ख. उत्पादन/बिक्री		
वार्षिक खाद्यान्न उत्पादन मे.टन	४५०० टन (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	५१००० टन पुऱ्याउने
ताजा तरकारी उत्पादक कृषक संख्या	६० जना योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	९० जना पुऱ्याउने
वार्षिक ताजा तरकारी उत्पादन मे.टन	६७.५ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	३६७.५ मे.टन पुऱ्याउने
आलु उत्पादक कृषक संख्या	५०० (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	५६० पुऱ्याउने
वार्षिक आलु उत्पादन मे.टन	५१८.५ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१३१९ टन पुऱ्याउने
फलपुल उत्पादक कृषक संख्या	४० (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	७६ पुऱ्याउने
वार्षिक फलफूल उत्पादन मे.टन	२०.६ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	५६ मे.टन पुऱ्याउने
भटमास उत्पादक कृषक संख्या	२००	६८० पुऱ्याउने
वार्षिक भटमास उत्पादन मे.टन	२५ मे.टन (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	३४ मे.टन पुऱ्याउने
सिमि उत्पादक कृषक संख्या	११५० (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	११५० निरन्तर
वार्षिक सिमी उत्पादन मे.टन	१० (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	१९ मे.टन पुऱ्याउने
मह उत्पादक कृषक संख्या	१५० जना (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	२८२ पुऱ्याउने
वार्षिक मह उत्पादन	३.६ मे.टन (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	४.८ मे.टन पुऱ्याउने
अन्य मसला बाली (अदुवा, बेसार, लसुन, प्याज) उत्पादक कृष संख्या	२५० (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	४६६ पुऱ्याउने
अदुवा	२.५ टन (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	१६० टन पुऱ्याउने
बेसार	२.५ टन (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	१३.६ टन पुऱ्याउने
लसुन तथा प्याज	१० टन (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१३ टन पुऱ्याउने
भाँगोको रेसा बिक्री	१० टन (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	१३ टन पुऱ्याउने

३.१.२ पशुपक्षी

(पशुपक्षीको वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ३ को ३.२ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ३.२ पशुपक्षी									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ४ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
भकारो सुधार र मूत्र संकलन, कम्पोस्ट मल तयारी	किसान संख्या	७००	पालिका भरि	१००	१००	२००	४००		१,२,१३
बजेट	रु.			८०००००	८०००००	१६०००००	३२०००००	पालिका र किसान	१,२,१३
व्यावसायिक रुपमा उन्नत जाताका भेडावाखा पालन	किसान संख्या	४००	पालिका भरि	६०	७०	८०	२१०		१,२,१३
बजेट	रु.			३०००००	३५००००	४०००००	१०५००००	पालिका र किसान	१,२,१३
व्यावसायिक (लोकल) तथा अन्य कुखुरा पालन	किसान संख्या	९५	पालिका भरि	१५	१७	१९	५१		१,२,१३
बजेट	रु.			३००००	३४०००	३८०००	१०२०००	पालिका र किसान	१,२,१३
व्यावसायिक बड्गुर पालन	किसान संख्या	८०	पालिका भरि	१०	१५	१६	४१		१,२,१३
बजेट	रु.			३००००	४५०००	४८०००	१२३०००	पालिका र किसान	१,२,१३
व्यावसायिक गाइभैसीपालन	किसान संख्या	१००	पालिका भरि	१५	२०	२०	५५		१,२,१३
बजेट	रु.			७५०००	१०००००	१०००००	२७५०००	पालिका र किसान	१,२,१३
दूध उत्पादन अनुदान	किसान संख्या	वार्षिक ८	पालिका भरि	८	८	८	२४		१,२,१३
बजेट	रु.			४८००००	४८००००	४८००००	१४४००००	पालिका र किसान	१,२,१३

पशु स्वास्थ्य शिविर र औषधि (नाम्ले, जुका, जुम्मा, किर्ना, खोत, लुतो, रेविज) लम्प स्किन रोग) खरिद र उपचार	वार्षिक रकम	१२ लाख	पालिका भरि	१००००००	११०००००	१२०००००	३३०००००	पालिका	१,२,१३
व्यावसायिक पशुपक्षी पालक कृषकलाई रोग पहिचान तथा उपचार विधि र स्याहारबारे तालिम	सहभागी संख्या	४००	पालिका भरि	६०	७०	८०	२१०		१,२,१३
बजेट	रु.			१८००००	२१००००	२४००००	६३००००	पालिका	१,२,१३
पोषण तथा आयआर्जनको लागि उन्नत जातको कुखुराको चल्ला वितरण	परिवार	५०	पालिका भरि	१०	१०	१०	३०		१,२,१३
बजेट	रु.			२५०००	२५०००	२५०००	७५०००	पालिका	१,२,१३
कुखुरा, माछा, कालिज, पाहा पालन तालिम तथा चल्ला खरिद/वितरण कार्यक्रम	संख्या	५०	पालिका भरि	१०	१०	१०	३०		१,२,१३
बजेट	रु.			५००००	५००००	५००००	१५००००	पालिका र किसान	१,२,१३
डाले तथा भुईँ घाँस विरुवा खरिद तथा वितरण	विरुवा संख्या	१००००	सबै वडा	१०००	२०००	२०००	५०००		१,२,१३
बजेट	रु.			२५०००	५००००	५००००	१२५०००	पालिका र किसान	१,२,१३
पशुपक्षीका लागि लागत सहभागितामा आधुनिक दाना उत्पादन मेसिन खरिद	संख्या	१	वडा ४	०	०	१	१		१,२,१३
बजेट	रु.			०	०	२०००००	२०००००	पालिका र उद्यमी	१,२,१३
नश्ल सुधारको लागि बोयर बोका खरिद	संख्या	२०	वडा ५	१	१	१	३		१,२,१३
बजेट	रु.			३००००	३००००	३००००	९००००	पालिका र किसान	१,२,१३
उन्नत जातको बाखा स्रोत केन्द्र स्थापना	संख्या	२	वडा ७	१	०	०	१		१,२,१३
बजेट	रु.			५००००	०	०	५००००	पालिका र किसान	१,२,१३
जम्मा पशुपक्षी विकास रु				३०७५०००	३२७४०००	४४६१०००	१०८१००००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/८४ को गन्तव्य
व्यावसायिक गाई भैंसी पालक कृषक संख्या	८०५ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	८६० कृषक पुऱ्याउने
गाई भैंसीको संख्या	२६७५ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	२८५५ पुऱ्याउने
वार्षिक दूध उत्पादन	१३८१३० लिटर (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	४६७००० लिटर पुऱ्याउने
व्यावसायिक बाख्रापालक कृषक संख्या	३५५ जान (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	५९५ पुऱ्याउने
खसी बाख्रा तथा भेडाको संख्या	६५६० वटा (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	८९६० पुऱ्याउने
व्यावसायिक कुखुरा पालक कृषक संख्या	५० जना (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१०७ पुऱ्याउने
हाँस, कुखुरा र बट्टाईको संख्या	९४०१ वटा (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	२०८०० पुऱ्याउने
बड्गुर पालक कृषक संख्या	४९८ जना (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	५४६ पुऱ्याउने
बड्गुरको संख्या	८८० वटा (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	९७६ पुऱ्याउने
वार्षिक मासु उत्पादन मे.टन मा	७०.९ (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	११९ टन पुऱ्याउने
वार्षिक अण्डा उत्पादन (गोटा/मा)	७७२०० (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	४,९७,२०० पुऱ्याउने

३.१.३ सिँचाइ

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ३ को ३.३ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ३.३ सिँचाइ									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
१८ कि.मि.का विभिन्न सिँचाइ योजना (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ..मा)	संख्या	८	वडा १	१	१	२	४		१,२,१३
बजेट	रु.			१००००००	१००००००	२००००००	४००००००	पालिका	१,२,१३
४७ कि.मि.का विभिन्न ९ वटा साना सिँचाइ योजना (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ..मा)	संख्या	९	वडा २	१	१	२	४		१,२,१३
बजेट	रु.			६००००	६००००	१२००००	२४००००	पालिका	१,२,१३
५ कि.मि.का विभिन्न ४ वटा साना सिँचाइ योजना (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ..मा)	संख्या	४	वडा ३	१	१	१	३		१,२,१३
बजेट	रु.			८००००	८००००	८००००	२४००००	पालिका	१,२,१३
खिन्पु, धर्मु, भेदागोठ, देउराली, कुकी, लुबड, किस्रिड, दाइजे, खरा गोठो, मौलावन, गोम्बाड र बर्गो सिँचाइ पोखरी निर्माण	संख्या	११	वडा ३	१	२	२	५		१,२,१३
बजेट	रु.			५००००	१०००००	१०००००	२५००००	पालिका	१,२,१३
५३ कि.मि.का विभिन्न १६ वटा साना सिँचाइ योजना (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ..मा)	संख्या	१६	वडा ४	३	३	३	९		१,२,१३
बजेट	रु.			२४०००००	२४०००००	२४०००००	७२०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	१,२,१३
विभिन्न सिँचाइ पोखरी निर्माण	संख्या	२३	वडा ४	३	४	५	१२		१,२,१३
बजेट	रु.			१५००००	२०००००	२५००००	६०००००	पालिका र किसान	१,२,१३
वोवाड भावाड लिफ्टड सिँचाइ योजना नयाँ निर्माण	कि.मि.	२	वडा ४	०	०	शुरु	सम्मन्न		१,२,१३
बजेट	रु.			०	०	४००००००	४००००००	पालिका	१,२,१३
१० कि.मि.का विभिन्न ४ वटा साना सिँचाइ योजना (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ..मा)	संख्य	४	वडा ५	१	०	१	२		१,२,१३

बजेट	रु.			१५०००००	०	१५०००००	३००००००	पालिका	१,२,१३
विवाडमा २०००० घन मिटरको रिचार्ज पोखरी निर्माण	संख्या	१	वडा ५	१	०	०	१		१,२,१३
बजेट	रु.			५००००	०	०	५००००	पालिका	१,२,१३
थोपा सिँचाइको लागि सामग्री खरिद	सेट	१५०	वडा ५	२०	२५	२५	७०		१,२,१३
बजेट	रु.			१०००००	१२५०००	१२५०००	३५००००	पालिका	१,२,१३
प्लाष्टिक पोखरी निर्माण	संख्या	३	वडा ५	१	१	१	३		१,२,१३
बजेट	रु.			५००००	५००००	५००००	१५००००	पालिका	१,२,१३
९.५ कि.मि.का विभिन्न ११ वटा साना सिँचाइ योजना (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ..मा)	संख्या	११	वडा ६	२	२	२	६		१,२,१३
बजेट	रु.			६०००००	६०००००	६०००००	२४०००००	पालिका	१,२,१३
८ कि.मि.का विभिन्न ३ वटा सिँचाइ कुलो स्तरोन्नति (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ..मा)	संख्या	३	वडा ६	०	१	१	२		१,२,१३
बजेट	रु.			०	४०००००	४०००००	६०००००	पालिका	१,२,१३
भलबाड सिँचाइ मुहान मर्मत योजना	मिटर	१५०	वडा ६	१५०	०	०	१५०		१,२,१३
बजेट	रु.			७५०००	०	०	७५०००	पालिका	१,२,१३
४०.५ कि.मि.का विभिन्न १४ वटा साना सिँचाइ योजना (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ..मा)	संख्या	१४	वडा ७	२	२	३	७		१,२,१३
बजेट	रु.			१२०००००	१२०००००	१६०००००	४२०००००	पालिका	१,२,१३
जम्मा सिँचाइ रु				७५१५०००	६४१५०००	१३६२५०००	२७५५५०००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०६०/६१ को अवस्था	२०६३/६४ को गन्तव्य
खेती गरिएको ४५५५ हेक्टर जमिन मध्ये जम्मा सिञ्चित क्षेत्रफल	२४४.६६ हेक्टर ५.३७ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	७.०६ प्रतिशत (३२१.७४ हेक्टर) पुऱ्याउने
(पूर्ण सिञ्चित) १२ महिना सिँचाइ हुने क्षेत्रफल -हेक्टर	६९.४(वडास्तरीय छलफल २०६० असोज)	१९९.५६ हेक्टर पुऱ्याउने
आंशिक सिञ्चित क्षेत्रफल-हेक्टर	१५५.४६ हेक्टर (वडास्तरीय छलफल २०६० असोज)	१२२.१६ हेक्टर मा भार्ने
असिञ्चित क्षेत्रफल -हेक्टर	४२५५.१४ हेक्टर	४१७६ हेक्टरमा भार्ने

३.१.४ उद्योग तथा वाणिज्य

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ३ को ३.४ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ३.४ उद्योग तथा वाणिज्य									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
ऊनको संकलन र बजारीकरण गर्न बजार प्रतिनिधि तयार गर्ने	संख्या	७	सबै वडा	१	१	२	४		१,२
बजेट	रु.			७०००	७०००	१४०००	२८०००	पालिका	१,२
स्थानीय युवालाई सवारी साधन तालिम दिइ पोवाड, बाहिरी गाम र जेल्वाडमा वर्कसप स्थापना गर्न सहजीकरण गर्ने	संख्या	७	सबै वडा	३	४	०	७		१,२
बजेट	रु.			१२००००	१६००००	०	२८००००	पालिका र सहभागी	१,२
स्लेट ढुंगाको वैज्ञानिक उत्खनन गरी उद्योगको रूपमा स्थापना गर्न सहयोग गर्ने	संख्या	२	५,६ नं. वडा	१	०	१	२		१,२
बजेट	रु.			१०००००	०	१०००००	२०००००	पालिका र उद्यमी	१,२
अल्लो, भाङ्गो, केटुकी र केराको खेती विस्तार र रेसाको वैज्ञानिक प्रसोधनमार्फत आर्थिक समृद्धि ल्याउन पहल गरी उद्यम स्थापना गरिने	संख्या	४	वडा १,२,४ र ७	१	१	१	३		१,२
बजेट	रु.			१२०००००	१२०००००	१२०००००	३६०००००	पालिका र उद्यमी	१,२
कृषि, पशु तथा दूध संकलन केन्द्र	संख्या	२०	पालिका भरि	३	४	४	११		१,२
बजेट	रु.			७५००००	१००००००	१००००००	२७५००००	पालिका र व्यवसायी	१,२
स्थानीय बेरोजगारलाई व्यवसायीकरण तालिम दिई स्थानीय स्रोत साधन र बजारको मागमा आधारित उद्यम छनोट गर्न सहजीकरण गर्ने	सहभागी संख्या	५००	पालिका भरि	१००	१००	१००	३००		१,२
बजेट	रु.			५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००	पालिका	१,२

व्यावसायिक तालिम पाउनेले रोजेको व्यवसायका लागि आवश्यक सीप विकास तालिम दिने	सहभागी संख्या	३००	पालिका भरि	४०	५०	६०	१५०		१,२
बजेट	रु.			३२००००	४०००००	४६००००	१२०००००	पालिका	१,२
उद्यम व्यवसाय छनोट	संख्या	२००	पालिका भरि	२०	३०	४०	९०		१,२
बजेट	रु.			०	०	०	०	उद्यमी	१,२
उद्यम व्यवसाय स्थापन गर्ने मध्ये आवश्यक पर्नेलाई प्रविधि सहयोग र उद्यम व्यवसाय स्थापना	सहभागी संख्या	१५०	पालिका भरि	१५	२०	३०	६५		१,२
बजेट	रु.			१५००००	२०००००	३०००००	६५००००	पालिका र उद्यमी	१,२
उद्यमी व्यवसायीका उत्पादनलाई बजार सञ्जालमा जोड्न बजार प्रतिनिधि र उत्पादकबीच अन्तरक्रिया	उद्यमी व्यवसायी संख्या	२००	पालिका भरि	१५	२०	३०	६५		१,२
बजेट	रु.			७५०००	१०००००	१५००००	३२५०००	पालिका र उद्यमी	१,२
आरनहरुको आधुनिकीकरण र प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	२	वडा ४	१	०	१	२		१,२
बजेट	रु.			२५०००	०	२५०००	५००००	पालिका र उद्यमी	१,२
जम्मा उद्योग वाणिज्य बजेट रु.				३२४७०००	३५६७०००	३७६९०००	१०५६३०००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धिहरु

सूचक	आधार वर्ष २०६०/६१ को अवस्था	२०६३/६४ को गन्तव्य
उद्योग, वाणिज्य तथा व्यावसायिक संस्थाहरुको संख्या वृद्धि गरिनेछ	१०३ वडास्तरीय छलफल २०६० असोज	१२७ थप गरी २३० पुऱ्याउने
उद्यम व्यवसायबाट सिर्जना भएको रोजगारी	१०३ वडास्तरीय छलफल २०६० असोज	१९१ थप गरी २९४ पुऱ्याउने
विभिन्न उत्पादनको संकलन केन्द्रको संख्या	२ वटा वडास्तरीय छलफल २०६० असोज	१२ वटा थप गरी १४ वटा पुऱ्याउने
पालिकाभित्रका व्यापारिक केन्द्रहरु	३ वटा वडास्तरीय छलफल २०६० असोज	सुविधा विस्तार गरी उत्पादकसँग जोड्ने

३.१.५ पर्यटन

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ३ को ३.५ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ३.५ पर्यटन									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल. नं
सुनछहरी-७ जलजलाको वामा गुफा संरक्षण, सुनछहरी छहरा संरक्षण गरी पर्यटन प्रवर्धन गर्ने ।	संख्या	१	वडा ७	१	०	०	१		९
बजेट	रु.			५००००००	०	०	५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	९
जेल्वाडदेखि लुडटुड हँदै जलजलासम्म केबुलकारको संभाव्यता अध्ययन गर्ने ।	संख्या	१	वडा ७	०	०	१	१		
बजेट	रु.			०	०	६०००००	६०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	
जेल्वाडको लुडटुड सहिद स्मृति पार्कलाई DPR बमोजिम निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।	संख्या	१	वडा ७	शुरु	सम्पन्न	०	सम्पन्न		९
बजेट	रु.			२५०००००	३५०००००	०	६००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	९
बुजुधुरीलाई सहिद स्मृति गणतन्त्र पार्कको रूपमा विकास गरी पालिकाको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य बनाइनेछ ।	संख्या	१		०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	२५०००००	२५०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	९
कोठी लेक, राबाड, किलाचन दहको संरक्षण गरी गुरिल्ला ट्रेकको निर्माण गरिनेछ ।	संख्या	१	वडा २	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	३५०००००	३५०००००	पालिका	९
सुनछहरी भरनाको संरक्षण र थप पूर्वाधार बनाई पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गरिनेछ ।	संख्या	१	वडा ४	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		९
बजेट	रु.			१००००००	१००००००	१००००००	३००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	९

सुनछहरी-फूलवारी लुङमा- कान्छो कोठी-माईला कोठी-जेठी कोठी-किलाचन-सलाप-जलजला हँदै जेल्वाडसम्म गुरिल्ला पैदल मार्ग (करिव १०५ कि.मि.) बाटो निर्माण गरिनेछ ।	कि.मि	१०५	थवाड गा.पा. हुँदै, वडा नं. ७, १, २, ३ र ४	२५	३०	३५	९०		९
बजेट	रु.			५००००००	६००००००	७००००००	१८००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	९
सुनछहरी २, ३, ४ र ७ मा रहेको सुनखानी, फलाम खानी र जलजलादेखि कोठी पहाडसम्मका बहुमुल्य जडीबुटीलाई पनि पर्यटकीय सूचकका रूपमा संरक्षण र विकास गरिनेछ ।	संख्या	१	वडा १, २, ३, ४ र ७	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		९
बजेट	रु.			५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००	पालिका	९
कोठीभीर पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि बेसक्याम्प निर्माण	संख्या	१	वडा २	०	१	०	१		९
बजेट	रु.			०	२००००००	०	२००००००	पालिका	९
विवाड दह र बासामा होमस्टे सञ्चालन	संख्या	४	वडा २	०	०	२	२		१,२
बजेट	रु.			०	०	२००००००	२००००००	पालिका र व्यवसायी	१,२
लुङमा धार्मिक पर्यटकीय पार्क निर्माण	संख्या	१	वडा ३	०	१	०	१		९
बजेट	रु.			०	५००००००	०	५००००००	पालिका	९
गोडवाड युद्ध पर्यटन निर्माण	संख्या	१	वडा ३	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	५००००००	५००००००	पालिका	९
गोमवाड र कान्छा कोठीको फेदमा पर्यटकीय प्रतीक्षालय ४ वटा भवन निर्माण	संख्या	२	वडा ३	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	८००००००	८००००००	पालिका	९
बाहिरी गाम सहिद पार्क निर्माण	संख्या	१	वडा ३	१	०	०	१		९
बजेट	रु.			५००००००	०	०	५००००००	पालिका	९
पर्यटकीय स्थल प्रचार प्रसार कार्यक्रम		निरन्तर	वडा ३	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर		९
बजेट	रु.			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	पालिका	९
होटल र होमस्टे व्यवसायी तालिम कार्यक्रम	संख्या	५०	वडा ३	१०	१०	१०	३०		१,२
बजेट	रु.			३०००००	३०००००	३०००००	९०००००	पालिका	१,२
घरबास (होमस्टे) प्रवर्द्धन कार्यक्रम	संख्या	५	वडा ४	१	१	१	३		१,२

बजेट	रु.			२००००	२००००	२००००	६००००	पालिका र व्यवसायी	१,२
सुनछहरीदेखि छहरी भरना भिँजा पातल हुँदै फूलबारी लेकसम्म पदमार्ग	कि.मि.	१०	वडा ४	२	२	२	६		९
बजेट	रु.			४०००००	४०००००	४०००००	१२०००००	पालिका	९
सुनछहरी भरनादेखि शिवजीथान पदमार्ग	कि.मि.	३	वडा ४	१	१	१	३		९
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	९
थनवाङ तामा खानी संरक्षण	संख्या	१	वडा ५	०	१	०	१		९
बजेट	रु.			०	२०००००	०	२०००००	पालिका	९
विवाङ पास धुरीमा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि जलवायु पार्क निर्माण	संख्या	१	वडा ५	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	५०००००	५०००००	पालिका	९
पर्यटकीय आवासिय धर्मशाला निर्माण योजना	संख्या	१	वडा ७	१	०	०	१		९
बजेट	रु.			२५०००००	०	०	२५०००००	पालिका	९
पर्यटन विकासको बजेट रु				१७८५००००	१४५५००००	१८१५००००	५०५५००००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/८४ को गन्तव्य
सालान आउने पर्यटक संख्या वृद्धि भएको हुनेछ।	९६५वडास्तरीय छलफल २०८० असोज	३३८६ पुन्याउने
पर्यटन व्यवसायी संख्याको संख्या वृद्धि भएको हुनेछ।	२ वडास्तरीय छलफल २०८० असोज	१६ पुन्याउने
पर्यटन क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी संख्या बढेको हुनेछ	२ वडास्तरीय छलफल २०८० असोज ...	३१ पुन्याउने

३.१.६. सहकारी

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ३ को ३.६ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रमहरु

सहक्षेत्र ३.५ सहकारी									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
सहकारी संस्था संरक्षण र विकास	संख्या	२	वडा १	२	०	०	२		१,२
बजेट	रु			५००००			५००००	पालिका र सहकारी	१,२
समूह तथा सहकारीलाई व्यावसायिक तालिम कार्यक्रम	सहभागी संख्या	१००	वडा ३	२०	२०	२०	६०		४
बजेट	रु			६००००	६००००	६००००	१८००००	पालिका र सहकारी	४
बाहिरी गाममा एउटा ख वर्गको बैंक स्थापना गर्न पहल गर्ने	संख्या	१	वडा ३	१	०	०	१		१,२
बजेट	रु			५००००	०	०	५००००	पालिका र सहकारी	१,२
लालीगुराँस सहकारी संस्थाको लागि २ कोठे भवन निर्माण	संख्या	१	वडा ४	०	१	०	१		९
बजेट	रु			०	२००००००	०	२००००००	पालिका	९
नौमुले सहकारी संस्थाका लागि २ कोठे भवन निर्माण	संख्या	१	वडा ४	०	०	१	१		९
बजेट	रु			०	०	२००००००	२००००००	पालिका	९
सहकारी सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	जना	४१०	वडा ४	६०	७०	८०	२१०		४
बजेट	रु			१२००००	१४००००	१६००००	४२००००	पालिका	४
कृषि संकलन केन्द्र भवन स्तारोन्नति	संख्या	१	वडा ४	१	०	०	१		९
बजेट	रु			५०००	०	०	५०००	पालिका	९
२ कोठे महिला सहकारी भवन निर्माण	संख्या	१	वडा ५	०	१	०	१		९
बजेट	रु			०	२००००००	०	२००००००	पालिका	९
सहकारी संस्थागत विकास तालिम	जना	१५०	वडा ५	२०	२५	३०	७५		४

बजेट	रु			४००००	५००००	६००००	१५००००	पालिका र सहकारी	४
हाडदुङ्ग कृषि सहकारीको लागि २ कोठे भवन निर्माण	संख्या	१	वडा ६	०	०	१	१		९
बजेट	रु			०	०	२००००००	२००००००	पालिका	९
भूमिथला कृषि सहकारीको लागि २ कोठे भवन निर्माण	संख्या	१	वडा ६	१	०	०	१		९
बजेट	रु			२००००००	०	०	२००००००	पालिका	९
कृषि सहकारी स्थापना	संख्या	१	वडा ७	१	०	०	१		१,२
बजेट	रु			५००००	०	०	५००००	पालिका	१,२
जम्मा सहकारी विकासको बजेट रु.				२३७५०००	४२५००००	४२६००००	१०९०५०००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०६०/६१ को अवस्था	२०६३/२०६४सम्मको गन्तव्य
जम्मा सहकारी संख्या	१४ (वडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०६० असोज)	१ थप गरी १५ वटालाई सक्रिय बनाउने
सहकारीमा आबद्ध भएको जनसंख्या	६०१३ (वडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०६० असोज)	६३६ पुऱ्याउने
ऋण लगानी रु	रु २,६९,००००० (वडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०६० असोज)	२,६७,००,००० करोड पुऱ्याउने
बचत रु	रु.२,००,००,००० (वडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०६० असोज)	२,६०,००,००० पुऱ्याउने

३.१.७ श्रम तथा रोजगारी

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ३ को ३.७ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ३.६ श्रम तथा रोजगारी									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
रणनीतिक कच्ची सडकहरुमा RMG को उपयोग (४ महिना)	जना	२५	सबै वडा	२५	२५	२५	७५		१,२
बजेट	रु.			सडक मर्मतको बजेट उपयोग				पालिका	१,२
आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि खेतीबाट स्वरोजगार बनाउन तालिम	स्थान संख्या	१००	सबै वडा	२०	२०	२०	६०		१,२
बजेट	रु.			६००००	६००००	६००००	१८००००	पालिका	१,२
हरेक वर्ष कम्तिमा २० जना युवालाई व्यावसायिक कृषि पेसामा संलग्न बनाउन तालिमसमेत	संख्या	१००	सबै वडा	२०	२०	२०	६०		१,२
बजेट	रु.			६००००	६००००	६००००	१८००००	पालिका	१,२
यूवाका लागि स्वरोजगार व्यावसायिक तालिम	जना	४००	सबै वडा	६०	७०	८०	२१०		१,२
बजेट	रु.			३०००००	३५००००	४०००००	१०५००००	पालिका	१,२
सामूहिक रुपमा करार खेती कार्यक्रम	संख्या	५	वडा ७	१	१	१	३		१,२
बजेट	रु.			२५०००	२५०००	२५०००	७५०००	पालिका	१,२
चुल्हे, अल्लोलगायत अन्य जडीबुटी संकलक तयार गर्ने	संख्या	७०	वडा ७	१४	१४	१४	४२		१,२
बजेट	रु.			७००००	७००००	७००००	२१००००	पालिका	१,२
जम्मा श्रम तथा रोजगारीमा बजेट रु.				५१५०००	५६५०००	६१५०००	१६९५०००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि:

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
आर्थिक रूपमा सक्रिय हुनुपर्ने जनसंख्या ८९१८मध्ये जम्मा रोजगार जनसंख्या	४२२१ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	४६३९ पुऱ्याउने
आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या ४९१८मध्ये जम्मा बेरोजगार बसेकाको संख्या घटाउने	६९७ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	३३९ मा झार्ने
आर्थिक रूपमा निष्क्रिय रहेकाको संख्या घटाउने	४९५६ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	४०८२ मा झार्ने
वैदेशिक रोजगारीमा जानेको संख्या घटाउने	२०७१ (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	१७२८ मा झार्ने
वैदेशिक रोजगारीबाट सालाना आउने विप्रेषण रु	रु १०,०३,५०,००० (वडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०८० असोज)	यथावत् राख्ने
विप्रेषण पाउने परिवार संख्या	२०७१ (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	१७२८ मा झार्ने

बजेट सारांश: आर्थिक विकासको क्षेत्र

आर्थिक विकास	आ.व. २०८१/८२ को व्यय अनुमान	आ.व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण	आ.व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण	जम्मा ३ वर्ष
कृषि	३०११२५००	३५१६७५००	४००३००००	१०५३१००००
पशु	३०७५०००	३२७४०००	४४६१०००	१०८१००००
सिँचाइ	७५१५०००	६४१५०००	१३६२५०००	२७५५५०००
उद्योग	३२४७०००	३५६७०००	३७६९०००	१०५८३०००
पर्यटन	१७८५००००	१४५५००००	१८१५००००	५०५५००००
सहकारी	२३७५०००	४२५००००	४२८००००	१०९०५०००
श्रम तथा रोजगारी	५१५०००	५६५०००	६१५०००	१६९५०००
जम्मा आर्थिक विकास	६४६८९५००	६७७८८५००	८४९३००००	२१७४०८०००

३.२ सामाजिक क्षेत्र

३.२.१ शिक्षा

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ४ को ४.१ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ४.१ शिक्षा									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल. नं
विद्यालय भवन निर्माण									
विद्यालयको ४ कोठे RCC तीन वटाभवन निर्माण	कोठा संख्या	१२	वडा १	४	०	४	८		४
बजेट	रु			३६०००००	०	३६०००००	७२०००००	पालिका	४
विद्यालयको लागि चार कोठे र २ कोठे २ वटा RCC भवन निर्माण	कोठा संख्या	६	वडा २	२	४	०	६		४
बजेट	रु			१६०००००	३२०००००	०	४८०००००	पालिका	४
जनता मा.वि.को लगायत का ३ वटा उचित विद्यालयका भवन निर्माण	कोठा संख्या	१६	वडा ३	०	४	४	८		४
बजेट	रु			०	३६०००००	३६०००००	७२०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	४
तीन वटा विद्यालयका लागि पक्की भवन निर्माण	कोठा संख्या	२४	वडा ४	८	०	८	१६		४
बजेट	रु			७२०००००	०	७२०००००	१४४०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	४
६ वटा विद्यालयका लागि भवन निर्माण	कोठा संख्या	२५	वडा ५	४	६	६	१६		४
बजेट	रु			३६०००००	५४०००००	५४०००००	१४४०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	४
६ कोठे भवन तथा तला थप (राष्ट्रिय मा.वि.)	संख्या	१	वडा ६		शुरु	सम्पन्न	सम्पन्न		४
बजेट	रु.			०	३५००००००	४००००००	७५००००००	पालिका	४
चार वटा विद्यालयको भवन निर्माण	कोठा संख्या	१८	वडा ६	४	०	४	८		४

बजेट	रु			३६०००००	०	३६०००००	७२०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	४
विभिन्न ५ वटा विद्यालयमा कोठा तला थप तथा नयाँ निर्माण	कोठा संख्या	२४	वडा ७	४	४	०	८		४
बजेट	रु			३६०००००	३६०००००	०	७२०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	४
छात्रावास निर्माण							०		४
४ कोठे छात्रावास निर्माण	संख्या	१	वडा १	०	०	४	४		४
बजेट	रु			०	०	३२०००००	३२०००००	पालिका	४
दुईवटा छात्रावास भवन निर्माण	कोठा संख्या	१६	वडा ५	४	४	४	१२		४
बजेट	रु			३२०००००	३२०००००	३२०००००	९६०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	४
रोल्वाङ मा.वि.को लागि १० कोठे छात्रावास निर्माण	संख्या	१	वडा ७	०	०	५	५		४
बजेट	रु			०	०	४००००००	४००००००	पालिका	४
प्रयोगशाला निर्माण							०		४
विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण (प्राविधिकतर्फसमेत)	संख्या	२	वडा १	१	०	१	२		४
बजेट	रु			५०००००	०	५०००००	१००००००	पालिका	४
ICT ल्याव स्थापना	संख्या	१	वडा १	०	१	०	१		४
बजेट	रु			०	३०००००	०	३०००००	पालिका	४
जनाता मा.वि. मा विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण	संख्या	१	वडा ३	१	०	०	१		४
बजेट	रु			५०००००	०	०	५०००००	पालिका	४
नेपाल राष्ट्रिय मा.वि. स्यूरीमा विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण	संख्या	१	वडा ४	०	१	०	१		४
बजेट	रु			०	५०००००	०	५०००००	पालिका	४
विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण	संख्या	७	वडा ७	१	१	१	३		४
बजेट	रु			५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००	पालिका	४
पुस्तकालय स्थापना							०		४
पुस्तकालय भवन निर्माण	संख्या	२	वडा १	०	१	०	१		४
बजेट	रु			०	६००००	०	६००००	पालिका	४

पुस्तकालयका निर्माण	विद्यालय संख्या	६	वडा २	१	१	१	३		४
बजेट	रु			६०००००	६०००००	६०००००	१८०००००	पालिका	४
सुनछहरी वडा नं. ४ का ४ वटै विद्यालयमा डिजिटल पुस्तकालयको व्यवस्थापन	संख्या	४	वडा ४	०	१	०	१		४
बजेट	रु			०	६०००००	०	६०००००	पालिका	४
ई - लाइब्रेरी	संख्या	१	वडा ६	१	०	०	१		४
बजेट	रु			३०००००	०	०	३०००००	पालिका	४
रोल्वाङ मा.वि.मा पुस्तकालय व्यवस्थापन	संख्या	७	वडा ७	१	१	१	३		४
बजेट	रु			३०००००	३०००००	३०००००	९०००००	पालिका	४
शौचलय निर्माण							०		४
४ कोठे तथा २ कोठे शौचालय निर्माण	शौचालय संख्या	३	वडा १	१	०	१	२		४
बजेट	रु			१००००००	०	१००००००	२००००००	पालिका	४
ने.रा. मा.वि.मा शौचालय निर्माण	संख्या	१	वडा ६	१	०	०	१		४
बजेट	रु			१००००००	०	०	१००००००	पालिका	४
रोल्वाङ मा.वि.मा छात्रा शौचालय निर्माण	संख्या	७	वडा ७	१	१	२	४		४
बजेट	रु			१००००००	१००००००	२००००००	४००००००	पालिका	४
खानेपानी धारा व्यवस्था							०		४
विद्यालयहरुमा खानेपानी व्यवस्था			वडा १,३ ४, ६ र ७	५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००	पालिका	४
विद्यालयहरुको घेरबार तथा पर्खाल र अन्य भौतिक निर्माण व्यवस्थापन			सबै वडा	१५०००००	१५०००००	१५०००००	४५०००००	पालिका	४
अन्य भौतिक सामग्री (फर्निचर, ल्याप्टप, प्रिण्टर, प्रोजेक्टर, खेलकुद सामग्री आदि) व्यवस्थापन			सबै वडा	२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	पालिका	४
शिक्षकहरुको क्षमता विकास तालिम	सहभागी संख्या	१००	सबै वडा	२०	२०	२०	६०		४
बजेट	रु			१००००००	१००००००	१००००००	३००००००	पालिका	४

एक हप्ते खाम भाषा शिक्षण सिकाइ तालिम सञ्चालन	संख्या	१	वडा १	१	०	०	१		४
बजेट	रु			५००००	०	०	५००००	पालिका	४
बाल ज्योति आ.वि. बर्गोलाई प्रा.वि. बनाउने	संख्या	१	वडा ३	१	०	०	१		४
बजेट	रु			५०००००	०	०	५०००००	पालिका	४
सिद्ध प्रा.वि.मा ५देखि दसम्म कक्षा थप	संख्या	१	वडा ४	०	०	१	१		४
बजेट	रु			०	०	१००००००	१००००००	पालिका	४
नेपाल राष्ट्रिय मा.वि. स्यूरीमा शिक्षक दरबन्दी व्यवस्था	संख्या	४	वडा ४	१	१	१	३		४
बजेट	रु			२५०००	५००००	७५०००	१५००००	पालिका	४
सुनछहरी वडा नं. ४ का ४ वटै विद्यालयमा चमेना गृह निर्माण	संख्या	४	वडा ४	०	१	१	२		४
बजेट	रु			०	२०००००	२०००००	४०००००	पालिका	४
सिद्ध आ.वि.मा दरबन्दी व्यवस्थापन	संख्या	१	वडा ४	१	०	०	१		४
बजेट	रु			२५०००	०	०	२५०००	पालिका	४
विद्यालयमा फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि डफ्टविन व्यवस्थापन	सेट	२१	वडा ७	३	३	४	१०		४
बजेट	रु			६०००	६०००	८०००	२००००	पालिका	४
जम्मा शिक्षा क्षेत्र रु.००० मा				३६८०६०००	६२२१६०००	८४०८३०००	१८३१०५०००		
विस्तृत जानकारीका लागि वडाहरुले योजना बैंक अनुसूची ३ हेर्नु जरुरी छ ।									

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
२. सामाजिक विकास		
क. शिक्षा		
विद्यालय जाने उमेर समूहका बालबालिकामध्ये ५ देखि १६ वर्ष उमेर समूहकाका बालबालिकामध्ये विद्यालय नगएका बालबालिका संख्या	२७६ (शिक्षा शाखा, गा.पा.)	शून्यमा झार्ने
आधारभूत तहका विद्यालयहरु	२५ (शिक्षा शाखा, गा.पा.)	भौतिक स्तरोन्नति गरी पठनपाठनमा सुधार ल्याउने
माध्यमिक तहका विद्यालयहरु	९ (शिक्षा शाखा, गा.पा.)	भौतिक स्तरोन्नति गरी पठनपाठनमा सुधार ल्याउने

३.२.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ४ को ४.२ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ४.२ स्वास्थ्य									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल. नं
साधन स्रोत सम्पन्न बर्थिड सेन्टर स्थापना	संख्या	९	सबै वडा	१	२	२	५		
बजेट	रु.			३०००००	६०००००	६०००००	१५०००००	पालिका	३
नियमित औषधि खरिद	मासिक रकम	१२ लाख	सबै वडा	१००००००	११०००००	१२०००००	३३०००००	पालिका	३
स्वास्थ्य चौकी गाम र स्वास्थ्य चौकी जेल्वाडमा स्वास्थ्य एम्बुलेन्सको व्यवस्था	संख्या	२	सबै वडा	१	०	१	२		३
बजेट	रु.			४००००००	०	४००००००	८००००००	पालिका	३
पारिवारिक पोषण सुधारका लागि लागत सहभागितामा एक घर एक टनेलमा आधारित करेसावारी	संख्या	३५८६	सबै वडा	६००	७००	७००	२०००		३
बजेट	रु.			९०००००	१०५००००	१०५००००	३००००००	पालिका	३
सुरक्षित मातृत्वसम्बन्धी ANC र PNC (१००० दिने आमा) कार्यक्रम	नियमित	नियमित	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		३
बजेट	रु.			१५०००००	१५०००००	१५०००००	४५०००००	पालिका	३
आमा समूहलाई पोषण सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम योजना	जना	७५	सबै वडा	१५	१५	१५	४५		३
बजेट	रु.			३७५००	३७५००	३७५००	११२५००	पालिका	३
कुपोषण भएका बच्चाहरुका लागि पोषण सुधार कार्यक्रम		नियमित	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		३
बजेट	रु.			७०००००	७०००००	७०००००	२१०००००	पालिका	३
व्यक्तिगत सरसफाइसम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम	नियमित	३८८६ घर	सबै वडा	६००	७००	७००	२०००		३
बजेट	रु.			१२००००	१४००००	१४००००	४०००००	पालिका	३

महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुका लागि क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	जना	७५	सबै वडा	१५	१५	१५	४५		३
बजेट	रु.			३००००	३००००	३००००	९००००	पालिका	३
ज्येष्ठ नागरिकहरुको लागि घरमै स्वास्थ्य सेवा प्रदान	नियमित	नियमित	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		३
बजेट	रु.			७०००००	७०००००	७०००००	२१०००००	पालिका	३
लागूऔषध सेवन, विभिन्न दुर्व्यसन, परनिर्भरता, निराशाजस्ता विकृतियुक्त बहदो खराब मनोविज्ञानलाई बदल्न कक्षा कोठा र घर आँगनबाट निरणतर सकारात्मक चेतना अभिवृद्धि गर्न विभिन्न तालिम, गोष्ठी र अभिमुखीकरणका कार्य ।	नियमित	नियमित	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		३
बजेट	रु.			३०००००	३५००००	४०००००	१०५००००	पालिका	३
मापदण्डअनुसार स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	संख्या	३	वडा १	०	१	१	२		३
बजेट	रु.			०	७५०००००	७५०००००	१५०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	३
ल्यापटप खरिद	संख्या	३	वडा १	०	०	१	१		३
बजेट	रु.			०	०	१०००००	१०००००	पालिका	३
हिटर खरिद	संख्या	४	वडा १	१	१	१	३		३
बजेट	रु.			५०००	५०००	५०००	१५०००	पालिका	३
डेलिभरि बेड खरिद	संख्या	२	वडा १	१	१	०	२		३
बजेट	रु.			१००००	१००००	०	२००००	पालिका	३
टूली र medicine tray खरिद	संख्या	६	वडा १	२	२	२	६		३
बजेट	रु.			१००००	१००००	१००००	३००००	पालिका	३
डेस्क, बेन्च खरिद	संख्या	५	वडा १	०	०	५	५		३
बजेट	रु.			०	०	२५०००	२५०००	पालिका	३
व्यान्केट खरिद	संख्या	६	वडा १	०	०	६	६		३
बजेट	रु.			०	०	२४०००	२४०००	पालिका	३
घुस्वाड CHU लाई आधारभूत स्वास्थ्य इकाई केन्द्र बनाउने	संख्या	१	वडा १	१	०	०	१		३
बजेट	रु.			३०००००	०	०	३०००००	पालिका	३
फुलिवन CHU मा का.स. राख्ने	संख्या	१	वडा १	१	०	०	१		३

बजेट	रु.			१५०००	१५०००	१५०००	४५०००	पालिका	३
स्वास्थ्य इकाइ केन्द्रका लागि ६ कोठे भवन निर्माण	संख्या	२	वडा १	०	०	१	१		३
बजेट	रु.			०	०	५००००००	५००००००	पालिका	३
सरकारी मापदण्डअनुसार आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माण	संख्या	१	वडा २	शुरु	सम्पन्न	०	सम्पन्न		३
बजेट	रु.			३५०००००	४००००००	०	७५०००००	पालिका	३
गोहाखोला गाउँ घर क्लिनिकका लागि २ कोठे भवन निर्माण	संख्या	१	वडा २	१	०	०	१		३
बजेट	रु.			२००००००	०	०	२००००००	पालिका	३
स्वास्थ्य आमा समूहको लागि २ कोठे भवन निर्माण	संख्या	१	वडा २	०	०	१	१		३
बजेट	रु.			०	०	२००००००	२००००००	पालिका	३
मौलावन गाउँघर क्लिनिक खानेपानी धारा निर्माण	संख्या	१	वडा ३	१	०	०	१		३
बजेट	रु.			५०००	०	०	५०००	पालिका	३
गाम स्वास्थ्य चौकीको दरबन्दी व्यवस्थापन	संख्या	१	वडा ३	१	०	०	१		३
बजेट	रु.			३५०००	३५०००	३५०००	१०५०००	पालिका	३
नेपाल सरकारको मापदण्डअनुसार स्वास्थ्य भवन निर्माण (अधुरो भवन)	संख्या	१	वडा ४	१	०	०	१		३
बजेट	रु.			३००००००	०	०	३००००००	पालिका	३
फूलबारी स्वास्थ्य आमा समूह भवन निर्माण	संख्या	१	वडा ४	०	१	०	१		३
बजेट	रु.			०	२००००००	०	२००००००	पालिका	३
गाउँघर क्लिनिकमा अ.न.मी व्यवस्थापन	संख्या	१	वडा ४	१	०	०	१		३
बजेट	रु.			२५०००	२५०००	२५०००	७५०००	पालिका	३
भलवाड गाउँ घर क्लिनिकको लागि फर्निचर (दराज, वेड, टेवल, कुर्चि) व्यवस्थापन	सेट	६	वडा ४	०	६	०	६		३
बजेट	रु.			०	४००००	०	४००००	पालिका	३
मापदण्डअनुसारको स्वास्थ्य चौकि निर्माण	संख्या	१	वडा ५	०	शुरु	सम्पन्न	सम्पन्न		३
बजेट	रु.			०	३५०००००	४००००००	७५०००००	पालिका	३
गाउँघर क्लिनिकमा पानीको धारा व्यवस्थापन	संख्या	४	वडा ५	१	०	०	१		३
बजेट	रु.			५०००	०	०	५०००	पालिका	३

सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ केन्द्र स्थापना	संख्या	५	वडा ७	१	१	१	३		३
बजेट	रु.			२५०००	२५०००	२५०००	७५०००	पालिका	३
गाउँघर क्लिनिक भवन निर्माण	संख्या	१	वडा ७	१	०	०	१		३
बजेट	रु.			२००००००	०	०	२००००००	पालिका	३
गाउँघर क्लिनिकमा अ.न.मीको व्यवस्था	जना	३	वडा ७	१	१	१	३		३
बजेट	रु.			३५०००	७००००	१०५०००	२१००००	पालिका	३
स्वास्थ्य चौकीमा कर्मचारी व्यवस्थापन	जना	३	वडा ७	१	१	१	३		३
बजेट	रु.			३५०००	७००००	१०५०००	२१००००	पालिका	३
विपद् व्यवस्थापनका लागि चाहिने आवश्यक प्राथमिक उपचार किट खरिद	सेट	१	वडा ७	१	०	०	१		३
बजेट	रु.			१००००	०	०	१००००	पालिका	३
खोप केन्द्रको लागि फ्रिज खरिद	संख्या	१	वडा ७	०	१	०	१		३
बजेट	रु.			०	१०००००	०	१०००००	पालिका	३
चौबिसै घण्टा सुत्केरी निगरानीको लागि चाहिने आवश्यक सामग्री (खाना, बेड, ओड्ने, ओच्छयाउने)	सेट	३	वडा ७	०	१	१	२		३
बजेट	रु.			०	४००००	४००००	८००००	पालिका	३
स्वास्थ्य चौकी भवनमा फर्निचर व्यवस्थापन	सेट	१५	वडा ७	३	३	३	९		३
बजेट	रु.			९०००	९०००	९०००	२७०००	पालिका	३
जम्मा स्वास्थ्य क्षेत्रमा रु.				२०६११५००	२३६६१५००	२९३८०५००	७३६५३५००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
अस्पताल निर्माण र सञ्चालन	०	१ निर्माण तथा सञ्चालन
स्वास्थ्य चौकीको संख्या	६ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि
सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ केन्द्र	८ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि
गाउँघर क्लिनिकको संख्या	२२ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि
खोप केन्द्रको संख्या	१९ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि
बर्थिङ्ग सेन्टरको संख्या	६ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि
सबैमा गरी स्वास्थ्य कर्मचारी संख्या	३९ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	४३ पुऱ्याउने
महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाको संख्या	५४ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	५४ को क्षमता विकास गर्ने

३.२.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ४ को ४.३ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ४.३ खानेपानी तथा सरसफाइ									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
टोलटोलमा फोहोर संकलनको लागि डफ्टविनको व्यवस्था	संख्या	७००	सबै वडा	१००	१००	१२५	३२५		६
बजेट	रु.			१५००००	१५००००	१८७५००	४८७५००	पालिका	६
सार्वजनिक शौचालय निर्माण	संख्या	२५	सबै वडा	५	५	५	१५		६
बजेट	रु.			५००००००	५००००००	५००००००	१५००००००	पालिका	६
जनजागृति आमा समूह भवनमा खानेपानीको लागि धारा र शौचालय निर्माण	संख्या	१	वडा १	१	०	०	१		६
बजेट	रु.			४०००००	०	०	४०००००	पालिका	६
नवविहानी आमा समूह भवनमा खानेपानीको लागि धारा र शौचालय निर्माण	संख्या	१	वडा १	०	१	०	१		६
बजेट	रु.			०	४०००००	०	४०००००	पालिका	६
लेखवेशी स्वास्थ्य आमा समूह भवनमा खानेपानीको लागि धारा र शौचालय निर्माण	संख्या	१	वडा १	०	०	१	१		६
बजेट	रु.			०	०	४०००००	४०००००	पालिका	६
साविक ६ र ७ नं. वडामा खानेपानी व्यवस्थापन	कि.मि.	६	वडा १	०	१	४	५		६
बजेट	रु.			०	८०००००	३२०००००	४००००००	पालिका	६
सेरम-डूलोगाउँ खानेपानीको लागि लिफ्ट सिस्टम निर्माण	मिटर	१००	वडा १	०	शुरु	कमागत	सम्पन्न		६
बजेट	रु.			०	५००००००	८००००००	१३००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	६
सिरुखर्कदेखि धुरीसम्म खानेपानी मर्मत योजना	कि.मि.	३	वडा १	३	०	०	३		६

बजेट	रु.			६००००	०	०	६००००	पालिका	६
पिंप्री मुल - तड्वाड चेना - भेलिगुडसम्म खानेपानी व्यवस्थापन (२०० घरधुरीका लागि)	संख्या	१	वडा २	१	०	०	१		६
बजेट	रु.			५०००००	०	०	५०००००	पालिका	६
तापापानी मूलदेखि फलवाडसम्म खानेपानी व्यवस्थापन (२८ घरधुरीकालागि)	संख्या	१	वडा २	०	१	०	१		६
बजेट	रु.			०	८०००००	०	८०००००	पालिका	६
२ टोलको प्रत्येक घरमा व्यवस्थित खानेपानी व्यवस्थापन गर्ने (४४ घरधुरीकालागि)	संख्या	१	वडा ३	०	१	०	१		६
बजेट	रु.			०	१००००००	०	१००००००	पालिका	६
प्रत्येक धारामा मिटर जडान गर्ने	संख्या	४६२	वडा ३	७५	७५	७५	२२५		६
बजेट	रु.			२२५०००	२२५०००	२२५०००	६७५०००	पालिका	६
एक टोल एक फोहोर संकलन स्थल निर्माण	स्थान	१०	वडा ३	२	२	२	६		६
बजेट	रु.			४००००	४००००	४००००	१२००००	पालिका	६
बर्माली लिफ्टड खानेपानी निर्माण (३० घरधुरीकालागि)	संख्या	१	वडा ३	०	०	शुरु	सम्पन्न		६
बजेट	रु.			०	०	५००००००	५००००००	पालिका	६
रिजावन खानेपानी योजना (१५० घरधुरीकालागि)	संख्या	१	वडा ३	०	१	०	१		६
बजेट	रु.			०	१००००००	०	१००००००	पालिका	६
तिपाजा खानेपानी योजना (३०० घरधुरीका लागि)	संख्या	१	वडा ३	०	०	१	१		६
बजेट	रु.			०	०	१२०००००	१२०००००	पालिका	६
आमा समूह भवनका लागि शौचालय निर्माण	संख्या	१	वडा ४	१	०	०	१		६
बजेट	रु.			१०००००	०	०	१०००००	पालिका	६
एक घर एक धारा योजना	संख्या	२४०	वडा ४	४०	४०	४०	१२०		६
बजेट	रु.			१२००००	१२००००	१२००००	३६००००	पालिका	६
४२३ परिवारले उपयोग गर्ने विभिन्न ९ वटा खानेपानी मर्मत	संख्या	९	वडा ५	१	२	३	६		६

बजेट	रु.			२०००००	४०००००	६०००००	१२०००००	पालिका	६
आमा समूह भवनमा खानेपानी व्यवस्थापन	संख्या	१	वडा ५	१	०	०	१		६
बजेट	रु.			५०००	०	०	५०००	पालिका	६
द्यूखोरे खानेपानी योजना	कि.मि.	४	वडा ५	०	४	०	४		६
बजेट	रु.			०	३२०००००	०	३२०००००	पालिका	६
डम्फुदेखि भामा खानेपानी निर्माण	कि.मि.	२५	वडा ५	८	६	९	२३		६
बजेट	रु.			५६०००००	४२०००००	६३०००००	१६१०००००	पालिका	६
फगाम, टिकुर खोला, सेम कुना,कालिका मूल र पुवा खोरे खानेपानी मर्मत योजना	कि.मि.	३५	वडा ६	४	५	७	१६		६
बजेट	रु.			८०००००	१००००००	१४०००००	३२०००००	पालिका	६
चौधारा खानेपानी संरक्षण योजना	कि.मि.	२	वडा ६	०	०	२	२		६
बजेट	रु.			०	०	१४०००००	१४०००००	पालिका	६
नयाँगाउँ खानेपानी योजना (३५ घरका लागि)	संख्या	१	वडा ६	१	०	०	१		६
बजेट	रु.			८०००००	०	०	८०००००	पालिका	६
सालवाड खोला खानेपानी निर्माण योजना (२७ घरका लागि)	संख्या	१	वडा ६	०	१	०	१		६
बजेट	रु.			०	८०००००	०	८०००००	पालिका	६
जादुङ छहरा र अन्य सामुदायिक भवनका लागि शौचालय निर्माण योजना	संख्या	५	वडा ६	१	१	१	३		६
बजेट	रु.			३०००००	३०००००	३०००००	९०००००	पालिका	६
सरसफाइको लागि अभियान सञ्चालन	संख्या	१	वडा ६	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		६
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	६
GWS को खानेपानीबाट वञ्चित घरपरिवारका लागि खानेपानी व्यवस्था	घर संख्या	८	वडा ७	८	०	०	८		६
बजेट	रु.			७२०००	०	०	७२०००	पालिका	६
सेजला मुहानदेखि पखेर हँदै गोलजवाडसम्म खानेपानी योजना	कि.मी.	३	वडा ७	०	३	०	३		६
बजेट	रु.			०	२१०००००	०	२१०००००	पालिका	६

भाँकीखोलादेखि रोल्वाङ मा.वि.जेलवाङसम्म खानेपानी योजना	कि.मी.	३	वडा ७	३	०	०	३		६
बजेट	रु.			२४०००००	०	०	२४०००००	पालिका	६
राङजा मुहानदेखि जम्माङसम्म खानेपानी निर्माण योजना (११ घरका लागि)	संख्या	१	वडा ७	०	१	०	१		६
बजेट	रु.			०	८०००००	०	८०००००	पालिका	६
जम्मा खानेपानी तथा सरसफाइ रु.००० मा				१६९७२०००	२७५३५०००	३३५७२५००	७८०७९५००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
पाइप/धाराको पानीमा पहुँचको संख्या	३३२१ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	३४८० मा पुऱ्याउने
कुवाको पानीमा भर पर्ने परिवार संख्या	४५ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	२७ मा भर्ने
मूल तथा खोलाको पानीमा भर पर्ने परिवार संख्या	५ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	० मा भर्ने
सार्वजनिक शौचालय संख्या	४ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	... पुऱ्याउने
फोहोरमैला फ्याँक्ने स्थानको संख्या	० (गाउँपालिका)	३ पुऱ्याउने ।
फुल्स भएको सेप्टी ट्याङ्कीसहितको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	३२१८ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	३४३९ पुऱ्याउने ।
साधारण चौचालय भएका परिवार संख्या	२२८ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	१२१ मा भर्ने
शौचालयनै नभएका परिवार संख्या	१३६ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	० मा भर्ने

३.२.४ युवा तथा खेलकुद

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ४ को ४.४ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ४.४ युवा तथा खेलकुद									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
खेलकुद प्रशिक्षणको व्यवस्था	संख्या	२१	सबै वडा	७	७	७	२१		५
बजेट	रु.			२८०००	२८०००	२८०००	८४०००	पालिका	५
युवा क्लबहरुलाई खेलकुद सामग्री वितरण	सेट	४५	सबै वडा	१५	१५	१५	४५		५
बजेट	रु.			३००००	३००००	३००००	९००००	पालिका	५
वडास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन	संख्या	३५	सबै वडा	७	७	७	२१		५
बजेट	रु.			१४०००००	१४०००००	१४०००००	४२०००००	पालिका	५
२ वटा स्थानमा खेलमैदान निर्माण	संख्या	२	वडा १	०	०	१	१		५
बजेट	रु.			०	०	१००००००	१००००००	पालिका	५
गोहाखोला क्लबको लागि २ कोठे भवन निर्माण	संख्या	१	वडा २	०	१	०	१		५
बजेट	रु.			०	२००००००	०	२००००००	पालिका	५
विभिन्न स्थानमा खेल मैदान निर्माण	संख्या	६	वडा २	१	१	१	३		५
बजेट	रु.			१००००००	१००००००	१००००००	३००००००	पालिका	५
खेलाडी क्षमता विकास कार्यक्रम	संख्या	५	वडा ३	१	१	१	३		५
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	५
खेलकुद सामग्री खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	सेट	५	वडा ३	१	१	१	३		५
बजेट	रु.			२५०००	२५०००	२५०००	७५०००	पालिका	५
विभिन्न युवा समूह तथा क्लबका लागि भवन निर्माण	कोठा संख्या	६	वडा ४	२	०	२	४		५
बजेट	रु.			२००००००	०	२००००००	४००००००	पालिका	५

विभिन्न युवा क्लबको लागि खेलमैदान निर्माण	संख्या	३	वडा ४	१	०	१	२		५
बजेट	रु.			१००००००	०	१००००००	२००००००	पालिका	५
खेलमैदान निर्माण	संख्या	५	वडा ५	१	१	१	३		५
बजेट	रु.			१००००००	१००००००	१००००००	३००००००	पालिका	५
जनता युवा क्लब फिल्ड मर्मत योजना	रोपनी	१०	वडा ६	१०	०	०	१०		५
बजेट	रु.			१०००००००	०	०	१०००००००	पालिका	५
खेलमैदान निर्माण	संख्या	१०	वडा ७	२	२	२	६		५
बजेट	रु.			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	पालिका	५
प्रतीक्षालयसहितको मञ्च निर्माण	संख्या	७	वडा ७	१	१	१	३		५
बजेट	रु.			५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००	पालिका	५
जम्मा युवा तथा खेलकुद रु.				१९१८३०००	८१८३०००	१०१८३०००	३७५४९०००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २००/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
खेल मैदानको संख्या बढाउने	११ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	२८ पुर्याउने ।
खेलकुद क्लबहरुलाई सक्रिय गराइने	१७ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	भएकालाई सक्रिय बनाउने
वार्षिक रूपमा हुने गरेका खेलकुद प्रतियोगिताको संख्या बढाउने	१४ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	२७ पुर्याउने

३.२.५ कला तथा संस्कृति

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ४ को ४.५ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ४.५ कला तथा संस्कृति									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
परम्परागत मगर संस्कृतिको संरक्षण	संख्या	नियमित	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		११
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	११
पन्चेबाजा तालिम तथा सामग्री खरिद वितरण	नियमित	नियमित	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		११
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	११
लोप हुँदै गएका पौराणिक सिगारु नाच, पेसिरु नाच, मारुनी मयुर नाच संरक्षण		निरन्तर	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		११
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	११
वडाहरुमा चलनचल्तीमा रहेका भूमे संस्कृतिलाई थप विकास र प्रवर्द्धन गर्ने			सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		११
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	११
मारुनी र सोरठी नाच संरक्षण र सामग्री खरिद तथा वितरण	सेट	७	सबै वडा	१	२	२	५		११
बजेट	रु.			८०००	१६०००	१६०००	४००००	पालिका	११
ऐतिहासिक तमाखे जनवादी मेला कार्यक्रम	पटक	५	वडा ३	१	१	१	३		११
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	११
भूमे थाला भूमे थान विकास निर्माण योजना	संख्या	१	वडा ३	०	१	०	१		११
बजेट	रु.			०	२०००००	०	२०००००	पालिका	११
लुङ्मा धार्मिक संरक्षण कार्यक्रम	संख्या	१	वडा ३	१	०	०	१		११
बजेट	रु.			३०००००	०	०	३०००००	पालिका	११
भुम्या थान संरक्षण तथा सम्बर्धन कार्यक्रम	संख्या	१	वडा ४	०	१	०	१		११
बजेट	रु.			०	२०००००	०	२०००००	पालिका	११
मागी मेला भुम्या मेला संरक्षण	नियमित	नियमित	वडा ४	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		११
बजेट	रु.			३०००००	३०००००	३०००००	९०००००	पालिका	११
शिवगुफा भोकरदुला स्तरोन्नति	संख्या	१	वडा ५	१	०	०	१		११

बजेट	रु.			५०००००	०	०	५०००००	पालिका	११
विवाङ्घुरी मन्दिर नयाँ निर्माण	संख्या	१	वडा ५	०	०	१	१		११
बजेट	रु.			०	०	१५०००००	१५०००००	पालिका	११
कसला भूमेथान स्तरोन्नति	संख्या	१	वडा ५	०	१	०	१		११
बजेट	रु.			०	५०००००	०	५०००००	पालिका	११
गरापुथान नयाँ निर्माण	संख्या	१	वडा ५	०	०	१	१		११
बजेट	रु.			०	०	१५०००००	१५०००००	पालिका	११
सिद्धथान नयाँ निर्माण	संख्या	१	वडा ५	१	०	०	१		११
बजेट	रु.			१५०००००	०	०	१५०००००	पालिका	११
बराहाथान स्तरोन्नति	संख्या	१	वडा ५	०	१	०	१		११
बजेट	रु.			०	५०००००	०	५०००००	पालिका	११
मडिसरे मन्दिर मर्मत	संख्या	१	वडा ५	०	०	१	१		११
बजेट	रु.			०	०	५०००००	५०००००	पालिका	११
धार्मिक स्थल संरक्षण	संख्या	८	वडा ६	१	१	१	३		११
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	११
नवजीवन मण्डली भवन तथा विश्रामस्थल निर्माण	संख्या	१	वडा ६	१	०	०	१		११
बजेट	रु.			२०००००	०	०	२०००००	पालिका	११
जम्मा कला तथा संस्कृति				४००८०००	२७१६०००	५०१६०००	११७४००००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि: ९ वटा धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल र २६ वटा ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक धरोहरहरुको संरक्षण भएको हुनेछ ।

३.२.६ लक्षित समूह विकास

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ४ को ४.६ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ४.६ लक्षित समूह विकास									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
विपन्न तथा दलित वर्गका युवतीलाई उच्च शिक्षा/प्राविधिक शिक्षाको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था	संख्या	२००	सबै वडा	४०	४०	४०	१२०		५
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	५
दलित समुदाय तथा अपाँगहरुलाई सीप विकास तथा प्रवर्द्धन	संख्या	२००	सबै वडा	४०	४०	४०	१२०		५
बजेट	रु.			३२००००	३२००००	३२००००	९६००००	पालिका	५
बालविवाह न्यूनिकरणका लागि अभिमुखीकरण तथा जनचेतना जगाउने कार्यक्रम	संख्या	नियमित	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		५
बजेट	रु.			५०००००	६०००००	७०००००	१८०००००	पालिका	५
परम्परागत पेसालाई स्तरोन्नति गर्ने	नियमित	नियमित	सबै वडा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		५
बजेट	रु.			२०००००	३०००००	४०००००	९०००००	पालिका	५
विपन्न परिवार लक्षित रोजगार कार्यक्रम/आरन सुधार कार्याक्रम	जना	३००	सबै वडा	४०	५०	६०	१५०		५
बजेट	रु.			१२००००	१५००००	१८००००	४५००००	पालिका	५
स्वास्थ्य स्वयम्सेविका तथा आमा समूहलाई शसक्तिकरण तथा अन्य तालिमको व्यवस्था	जना	५०	सबै वडा	१०	१०	१०	३०		५
बजेट	रु.			५००००	५००००	५००००	१५००००	पालिका	५
सहिद परिवारहरुको लागि व्यवसाय आत्मनिर्भर सीप मुलक तालिमको व्यवस्था	परिवार संख्या	२००	सबै वडा	४०	४०	४०	१२०		५
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	५
एकल महिलाहरुलाई सीप विकास तालिम	जना	७५	सबै वडा	१०	१५	१५	४०		५
बजेट	रु.			५००००	७५०००	७५०००	२०००००	पालिका	५
युवा स्वरोजगार सम्बन्धी तालिम (वायरीड, ड्राइभिङ, फर्निचर, रिपियरिङ)	जना	१००	सबै वडा	२०	२०	२०	६०		५

बजेट	रु.			१०००००	१०००००	१०००००	३०००००	पालिका	५
एकल महिलाका लागि उच्चमशीलता तालिम	जना	४०	सबै वडा	०	२०	२०	४०		५
बजेट	रु.			०	१०००००	१०००००	२०००००	पालिका	५
टोल विकास संस्थाहरुका लागि क्षमता विकास तालिम	संख्या	१००	सबै वडा	२०	२०	२०	६०		५
बजेट	रु.			४००००	४००००	४००००	१२००००	पालिका	५
आमा समूहको लागि बाद्यवादन खरिद	सेट	२०	वडा ७	४	४	५	१३		५
बजेट	रु.			४००००	४००००	५००००	१३००००	पालिका	५
जम्मा लक्षित समूह विकास रु.				१८२००००	२१७५०००	२४१५०००	६४१००००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
अपाङ्गता भै परिचयपत्र पाउने संख्या	.१२४.(वडा तहको छलफल २०८० असोज)	४२० जनालाई रोजगारीमूलक तालिम दिई रोजगार बनाउने
अल्प संख्यक परिवार संख्या	१० .(वडा तहको छलफल २०८० असोज)	
विपन्न परिवार संख्या	१२० .(वडा तहको छलफल २०८० असोज)	
सुकुम्बासी (परिवार) संख्या	७ .(वडा तहको छलफल २०८० असोज)	
दलितको परिवार संख्या	४५६ .(वडा तहको छलफल २०८० असोज)	

बजेट सारांश: ३.२ सामाजिक क्षेत्र

सामाजिक विकास	आ.व. २०८१/८२ को व्यय अनुमान	आ.व. २०८२/८३को खर्च प्रक्षेपण	आ.व. २०८३/८३४ को खर्च प्रक्षेपण	जम्मा ३ वर्ष
शिक्षा	३६८०६०००	६२२१६०००	८४०८३०००	१८३१०५०००
स्वास्थ्य तथा पोषण	२०६११५००	२३६६१५००	२९३८०५००	७३६५३५००
खानेपानी तथा सरसफाइ	१६९७२०००	२७५३५०००	३३५७२५००	७८०७९५००
युवा तथा खेलकूद	१९१८३०००	८१८३०००	१०१८३०००	३७५४९०००
कला तथा संस्कृति	४००८०००	२७१६०००	५०१६०००	११७४००००
लक्षित समूह विकास	१८२००००	२१७५०००	२४१५०००	६४१००००
जम्मा सामाजिक विकास	९९४००५००	१२६४८६५००	१६४६५००००	३९०५३७०००

३.३ सहरी विकास तथा पूर्वाधार

३.३.१ सडक, ढल तथा पुल पुलेसा

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ५ को ५.१ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रमहरु

सहक्षेत्र ५.१ सडक तथा नाली									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
क सडक									
ल्यावाड - चम्जा-दम्फु- बागतारे - जलजला मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	३२		५	५	५	१५		९
बजेट	रु			५००००००	५००००००	५००००००	१५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	९
विवाड-मेजाखोर-ओपा-रौने-सुनिपुलुप-कालुडतुड मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	७६		१५	१५	१५	४५		९
बजेट	रु			१५००००००	१५००००००	१५००००००	४५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	९
पोवाड-सेरम-घुस्वाड- किलाचन मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	५४		१०	१०	१०	३०		९
बजेट	रु			१०००००००	१०००००००	१०००००००	३०००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	९
गोठवाड- दडवाड- दाङ्गा मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	१२		२	२	२	६		९
बजेट	रु			२०००००००	२०००००००	२०००००००	६०००००००	पालिका र प्रदेश सरकार	९
सेरम - बर्गो -लार्मी- वासा- विवाड मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	८०		१०	१२	१४	३६		९
बजेट	रु			१०००००००	१२००००००	१४००००००	३६००००००	पालिका	९
पोखरा - नारवाड कृषि सडक निर्माण योजना	कि.मि.	४		१	१	१	३		९
बजेट	रु			१००००००	१००००००	१००००००	३००००००	पालिका	९

मेजाखोर - लिचिड - खगली - दोखर्क मोटरवाटो निर्माण योजना	कि.मि.	११		२	२	२	६		९
बजेट	रु			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	पालिका	९
जेल्लाड -शुल्कवाड - बागतारे मोटरवाटो निर्माण योजना	कि.मि.	६		०	०	२	२		९
बजेट	रु			०	०	२००००००	२००००००	पालिका	९
विभिन्न ५ वटा मोटरवाटो निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	७१	वडा १	१०	१०	१०	३०		९
बजेट	रु			१०००००००	१०००००००	१०००००००	३०००००००	पालिका	९
तीन वटा गोरेटोवाटो निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	५	वडा १	०	०	०	०		९
बजेट	रु			०	०	०	०	पालिका	९
७ वटा सिँढि निर्माण योजना	कि.मि.	३३	वडा १	४	५	६	१५		९
बजेट	रु			१२०००००	१५०००००	१८०००००	४५०००००	पालिका	९
विभिन्न ६ वटा सडक निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	५५	वडा २	१०	१०	१०	३०		९
बजेट	रु			१०००००००	१०००००००	१०००००००	३०००००००	पालिका	९
भुलुडचुडदेखि विवाडसम्म गोरेटो वाटो निर्माण	कि.मि.	३	वडा २	३	०	०	३		९
बजेट	रु			३०००००	०	०	३०००००	पालिका	९
विभिन्न ३ स्थानमा सिँढी निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	१२	वडा २	२	२	२	६		९
बजेट	रु			६०००००	६०००००	६०००००	१८०००००	पालिका	९
ठूलो गाउँदेखि फारवाडसम्म सडक ग्रावेल गर्ने	कि.मि.	४	वडा ३	०	०	१	१		९
बजेट	रु			०	०	२००००००	२००००००	पालिका	९
विभिन्न ६ वटा मोटरवाटो निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	७२	वडा ३	१०	१०	१०	३०		९
बजेट	रु			१०००००००	१०००००००	१०००००००	३०००००००	पालिका	९

कान्छाकोठीदेखि जेठा कोठीसम्म र लुङ्मादेखि मौलावन धार्मिक तथा पर्यटकीय पद मार्ग निर्माण	कि.मि.	१०	वडा ३	२	२	२	६		९
बजेट	रु			४०००००	४०००००	४०००००	१२०००००	पालिका	९
विभिन्न ६ वटोहरु निर्माण योजना (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	३८	वडा ४	४	५	६	१५		९
बजेट	रु			४००००००	५००००००	६००००००	१५००००००	पालिका	९
विभिन्न ४ वटा मोटरबाटोहरु स्तरोन्नति (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	३१	वडा ४	३	४	६	१३		९
बजेट	रु			९०००००	१२०००००	१८०००००	३९०००००	पालिका	९
विभिन्न २ वटा गोरेटो बाटोहरु निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	२३	वडा ४	४	४	४	१२		९
बजेट	रु			४०००००	४०००००	४०००००	१२०००००	पालिका	९
चङ्गाधारादेखि छेडासम्म रेलिङ्ग निर्माण	मि.	३००	वडा ४	०	०	१५०	१५०		९
बजेट	रु			०	०	७५०००	७५०००	पालिका	९
विभिन्ना ५ स्थानमा सिँडी निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	३८	वडा ४	५	५	५	१५		९
बजेट	रु			१५०००००	१५०००००	१५०००००	४५०००००	पालिका	९
विभिन्न ६ वटा मोटरबाटो योजनाहरु (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	२९	वडा ५	४	५	६	१५		९
बजेट	रु			४००००००	५००००००	६००००००	१५००००००	पालिका	९
भान्डाना - थनवाड मोटरबाटो स्तरोन्नति	कि.मि.	७	वडा ५	२	२	२	६		९
बजेट	रु			६०००००	६०००००	६०००००	१८०००००	पालिका	९
रुपा मेहलधारा र नौलीवाडदेखि मेहलधारा गोरेटोबाटो	कि.मि.	५	वडा ५	५	०	०	५		९
बजेट	रु			५०००००	०	०	५०००००	पालिका	९
विभिन्न ९ वटा नयाँ मोटरेवल ट्याक तथा सडक निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	६७	वडा ६	१०	१०	१०	३०		९
बजेट	रु			८००००००	८००००००	८००००००	२४००००००	पालिका	९

फगाम-दाङ्गिसिवाड सडक स्तरोन्नति (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	४	वडा ६	२	२	०	४		९
बजेट	रु			६०००००	६०००००	०	१२०००००	पालिका	९
विभिन्न ८ वटा गोरेटोवाटोहरु निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	१४	वडा ६	२	२	२	६		९
बजेट	रु			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	९
बाँसघारीदेखि किमिचोकसम्म र सातो पखिनेदेखि विद्यालयसम्म सिँढी निर्माण	कि.मि.	४	वडा ६	०	२	२	४		९
बजेट	रु			०	६०००००	६०००००	१२०००००	पालिका	९
विभिन्न १० वटा सडक निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	३५	वडा ७	५	५	५	१५		९
बजेट	रु			५००००००	५००००००	५००००००	१५००००००	पालिका	९
सालघारी-जेलवाड र जेलवाड- खिवाड-माबाड-गाउँपालिका जोड्ने सडक ग्राभल गर्ने	कि.मि.	३४	वडा ७	४	५	५	१४		९
बजेट	रु			८००००००	१०००००००	१०००००००	२८००००००	पालिका	९
जम्मा सडक	रु			१११२०००००	११७६०००००	१२५९७५०००	३५४७७५०००		९
ढल तथा नाली निर्माण				०	०	०	०		९
विभिन्न ४ ठाउँमा ढल निकास (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	मिटर	७	वडा १	७	०	०	७		९
बजेट	रु			७०००००	०	०	७०००००	पालिका	९
दलित बस्तीमा ढल निकास निर्माण योजना	कि.मि.	१	वडा २	०	१	०	१		९
बजेट	रु			०	१०००००	०	१०००००	पालिका	९
विभिन्न ३ ठाउँमा ढल निकास (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ३ मा)	कि.मि.	२३	वडा ३	३	४	६	१३		९
बजेट	रु			३०००००	४०००००	६०००००	१३०००००	पालिका	९
माबाड-जेलवाड-मोटरवाटो नाली निर्माण	कि.मि.	१२	वडा ५	२	२	२	६		९
बजेट	रु			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	पालिका	९
जैमा-हाम्माड मोटरवाटो नाली निर्माण	कि.मि.	५	वडा ५	१	१	१	३		९

बजेट	रु			१०००००	१०००००	१०००००	३०००००	पालिका	९
विभिन्न ७ स्थानमा ट्युमपाइप राख्ने (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	संख्या	१२	वडा ६	२	२	२	६		९
बजेट	रु			४०००००	४०००००	४०००००	१२०००००	पालिका	९
दलित टोलमा ढल निकास	मिटर	२००	वडा ६	०	०	२००	२००		९
बजेट	रु			०	०	२००००	२००००	पालिका	९
विभिन्न ३ स्थानमा ढल निर्माण योजना (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	कि.मी.	५	वडा ७	१	१	१	३		९
बजेट	रु			१०००००	१०००००	१०००००	३०००००	पालिका	९
जम्मा ढल तथा नाली	रु			१६०००००	१३०००००	१४२००००	४५२००००		
सहक्षेत्र: पुल पुलेसा									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
मुन्द्रारा पोवाड - स्युरी - लुडी खोला भो.पु.	मिटर	५००		शुरु	कमागत	सम्पन्न	१		९
बजेट	रु.			२०००००००	३०००००००	३०००००००	६०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	९
सरिक्याड - रुडकुसी - उवा खोला भो.पु.	मिटर	५५०		०	०	शुरु	कमागत		९
बजेट	रु.			०	०	४०००००००	४०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	९
च्यानधारा- हाम्जा - फगाम खोला भो.पु.	मिटर	५५०		०	शुरु	कमागत	कमागत		९
बजेट	रु.			०	२०००००००	३०००००००	५०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	९
रुडकुसी - सुर्बाड - घुस्वाड खोला भो.पु.	मिटर	५००		शुरु	कमागत	सम्पन्न	सम्पन्न		९
बजेट	रु.			२०००००००	३०००००००	३०००००००	६०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	९
भैलिगुड - तल्लो जुरे - बिवाड खोला भो.पु.	मिटर	४५०		०	शुरु	कमागत	कमागत		९
बजेट	रु.			०	१५००००००	२०००००००	३५००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	९

विभिन्न ६ वटा खोला मोटरेवल ट्रस्ट पुल निर्माण (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	मिटर	१०४५	वडा नं. २	शुरु	कमागत	कमागत	कमागत		९
बजेट	रु.			३०००००००	३०००००००	४०००००००	१००००००००	संघ, प्रदेश र पालिका	९
वडा १ का विभिन्न ४ स्थानमा स्थानमा ८५० मिटर भो.पु. (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	संख्या	६	वडा नं. १	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	२५००००००	२५००००००	पालिका	९
३ वटा पक्की पुल निर्माण (१०० मिटर)	संख्या	३	वडा नं. १	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	२०००००००	२०००००००	पालिका	९
यडा २ का विभिन्न ५ स्थानमा भोलुङ्गे पुल निर्माण (५६५ मिटर)	संख्या	५	वडा नं. २	१	१	०	२		९
बजेट	रु.			४५०००००	४५०००००	०	९००००००	पालिका	९
वडा ३ का विभिन्न ४ स्थानमा ट्रस पुल निर्माण योजना (२४० मिटर)	संख्या	४	वडा नं. ३	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	९००००००	९००००००	पालिका	९
वडा ३ का विभिन्न ५ स्थानमा भोलुङ्गे पुल निर्माण (८४० मिटर) (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	संख्या	९	वडा नं. ३	१	०	१	२		९
बजेट	रु.			२०००००००	०	२२५०००००	४२५०००००	पालिका	९
विभिन्न १० स्थानमा कल्भर्ट निर्माण (३२७ मिटर) (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	संख्या	१०	वडा नं. ३	१	१	२	४		९
बजेट	रु.			२०००००००	२००००००	४००००००	८००००००	पालिका	९
विभिन्न ७ स्थानमा पक्की पुल निर्माण (५६० मिटर) (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	संख्या	७	वडा नं. ३	०	१	१	२		९
बजेट	रु.			०	८००००००	९००००००	१७००००००	पालिका	९
भारवाड सांग्रो ट्रस पुल निर्माण	मिटर	६०	वडा नं. ३	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	९००००००	९००००००	पालिका	९

विभिन्न ६ स्थानमा भोलुङ्गे पुल निर्माण (१८२० मिटर) (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	संख्या	१२	वडा नं. ४	१	२	१	४		९
बजेट	रु.			४५०००००	९००००००	४५०००००	१८००००००	पालिका	९
१ स्थानमा भोलुङ्गे पुल निर्माण (४८८ मिटर)	संख्या	४	वडा नं. ५	०	१	१	२		९
बजेट	रु.			०	४५०००००	४५०००००	९००००००	पालिका	९
जाबुखोला पक्की पुल (३० मिटर)	संख्या	१	वडा नं. ६	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	४००००००	४००००००	पालिका	९
टासीवाड फगाम खोला २५ मिटरको पक्की पुल निर्माण	संख्या	१	वडा नं. ६	शुरु	सम्पन्न	०	सम्पन्न		९
बजेट	रु.			३००००००	३५०००००	०	६५०००००	पालिका	९
विभिन्न ८ स्थानमा भोलुङ्गे पुल निर्माण (१०६० मिटर) (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	संख्या	६	वडा नं. ७	१	१	१	३		९
बजेट	रु.			६००००००	६००००००	६००००००	१८००००००	पालिका	९
जम्मा पुल पुलेसा				११०००००००	१६२५०००००	३०७५०००००	५८०००००००		
जम्मा सडक, ढल तजा पुल पुलेसा				२२३००००००	२८१४०००००	४३४८९५०००	९३९२९५०००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
क. सडक, ढल र पुल		
कालो पत्रे सडक कि.मि थप	० कि.मि. (प्राविधिक शाखा गा.पा)	संघ र प्रदेश सरकारको सहयोगमा ६१ कि.मि पुऱ्याउने
ग्रावेल सडक कि.मि.थप	२० कि.मि. (प्राविधिक शाखा गा.पा)	२२.४ कि.मि पुऱ्याउने
धुले तथा कच्ची सडक कि.मि.	१४३.२० कि.मि. (प्राविधिक शाखा गा.पा)	५२१ कि.मि पुऱ्याउने
पक्की तथा ट्रेस पुलको संख्या वृद्धि	० (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	५० वटा पुऱ्याउने
कलभर्ट निर्माण	० (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	६ वटा पुऱ्याउने
भोलुङ्गे पुलको संख्या	४५ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	६९ वटा पुऱ्याउने

३.३.२ सहरी विकास तथा आवास

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ५ को ५.२ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ५.२ आवास तथा भवन									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
गाउँपालिकाको आवाससहितको क्यान्टिन भवन निर्माण	संख्या	१	पोवाड	१	०	०	१		९
बजेट	रु.			२०००००००	०	०	२०००००००	पालिका	९
गाउँपालिकामा कवर्डहल निर्माण	संख्या	१	पोवाड	०	१	०	१		९
बजेट	रु.			०	२५०००००	०	२५०००००	पालिका	९
विभिन्न ६ वटा सामुदायिक भवनहरू निर्माण (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ...मा)	कोठा संख्या	२०	वडा १	२	४	६	१२		९
बजेट	रु.			२००००००	४००००००	६००००००	१२००००००	पालिका	९
विभिन्न सामुदायिक ५ वटा सामुदायिक भवनहरू निर्माण (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ...मा)	कोठा संख्या	१२	वडा २	२	२	२	६		९
बजेट	रु.			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	पालिका	९
भूमेथला संरक्षण योजना	संख्या	१	वडा ३	०	०	०	०		९
बजेट	रु.			०	०	०	०	पालिका	९
कभर्ड हल निर्माण	संख्या	१	वडा ३	०	०	०	०		९
बजेट	रु.			०	०	०	०	पालिका	९
महिला विकास भवन मर्मत	संख्या	१	वडा ३	०	०	१	१		९
बजेट	रु.			०	०	२००००००	२००००००	पालिका	९
रिजवन र मौलाना सामाजिक भवन निर्माण	संख्या	२	वडा ३	०	१	०	१		९
बजेट	रु.			०	२००००००	०	२००००००	पालिका	९
सबै ५ वटा टोल विकास संस्था र अन्य ७ वटा सामुदायिक संस्थाका गरी १२ वटा	कोठा संख्या	२४	वडा ४	२	२	३	७		९

भवन तथा ट्वाइलेट निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ...मा)									
बजेट	रु.			२००००००	२००००००	३००००००	७००००००	पालिका	९
विभिन्न ७ वटा सामुदायिक संस्थाका ७ वटा भवन तथा ट्वाइलेट निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ...मा)	कोठा संख्या	१४	वडा ५	२	२	२	६		९
बजेट	रु.			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	पालिका	९
विभिन्न ९ वटा संस्थाको लागि भवन निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ...मा)	कोठा संख्या	१८	वडा ६	२	२	२	६		९
बजेट	रु.			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	पालिका	९
धुर्वतारा सामुदायिक भवन स्तरोन्नति	कोठासंख्या	२	वडा ६	०	०	२	२		९
बजेट	रु.			०	०	५०००००	५०००००	पालिका	९
टोल विकासलगायत विभिन्न ८ सामुदायिक संस्थाका लागि भवन निर्माण (विस्तृत योजना बैक अनुसूची ...मा)	कोठा संख्या	१६	वडा ७	२	२	२	६		९
बजेट	रु.			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	पालिका	९
जम्मा आवास तथा भवन रु.				३२००००००	१८५०००००	१९५०००००	७०००००००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
बाँकी वडा कार्यालय भवन संख्या पूरा गरिनेछ	४ (पालिका)	३ थप गरी ७ पुऱ्याउने
सामुदायिक भवन संख्या थप हुनेछ	१७ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	४७ वटा पुऱ्याउने
स्वास्थ्य संस्थाका भवन संख्या थप हुनेछ	२१ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	२५ वटा पुऱ्याउने

३.३.३ ऊर्जा तथा सञ्चार र

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ५ को ५.३ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ५.३ विद्युत् तथा सञ्चार र									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि. ल.नं
सुनछहरी - ५ मावाङ्धुरीमा 4G सहितको NTC को नयाँ टावर निर्माण गर्ने	संख्या	१	वडा ५	१	०	०	१		७
बजेट	रु.			५००००००	०	०	५००००००	दुर सञ्चार र केन्द्र र पालिका	७
केन्द्रीय विद्युत् लाइन जडान	कि.मि.		वडा १	१	०	०	१		७
बजेट	रु.			२५०००००	०	०	२५०००००	नेपाल विद्युत् प्रा.	७
वडा नं. २ को साविक गाम ४, ६, ८ मा विद्युत् प्रसारण जोड्ने	घरसंख्या	४००	वडा २	२००	२००	०	४००		७
बजेट	रु.			१००००००	१००००००	०	२००००००	नेपाल विद्युत् प्रा.	७
विद्युत्को लाइन विस्तार	कि.मि.	१९	वडा ३	१	१	१	३		७
बजेट	रु.			१००००००	१००००००	१००००००	३००००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
इन्टरनेट सुविधा विस्तार	कि.मि.	४८	वडा ३	६	७	८	२१		७
बजेट	रु.			६००००	७००००	८००००	२१००००	दुर सञ्चार र केन्द्र र पालिका	७
साखा तथा मेन पोल खरिद	संख्या	३५०	वडा ३	६०	६०	६०	१८०		७
बजेट	रु.			३०००००	३०००००	३०००००	९०००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
गोम्वाङमा NCELL को 4G टावर निर्माण	संख्या	१	वडा ३	०	०	१	१		७
बजेट	रु.			०	०	५००००००	५००००००	पालिक र NCELL	७
४ वटा विद्यालय, १ गाम स्वास्थ्य चौकी र प्रहरी चौकीमा निःशुल्क र wifi सेवा प्रदान	संख्या	६	वडा ३	१	२	१	४		७
बजेट	रु.			१००००	२००००	१००००	४००००	गाउँपालिक	७

विद्युतीय केन्द्रीय लाइन स्तरोन्नति	स्थान	सबै टोल	वडा ४	व्यवस्था गर्ने	व्यवस्था गर्ने	व्यवस्था गर्ने	व्यवस्था गर्ने		७
बजेट	रु.			१००००००	११०००००	१२०००००	३३०००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
उपल्लो थोकदेखि दाङ्सीवाडसम्म ३ फेस लाइन	कि.मि.	३	वडा ६	०	१	१	२		७
बजेट	रु.			०	१००००००	१००००००	२००००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
उपल्लो थोक ट्रान्समिटरदेखि सरिवाडसम्म ३ फेस लाइन	कि.मि.	१०	वडा ६	२	२	२	६		७
बजेट	रु.			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
उपल्लो थोकदेखि धारथोक दाम्फ्ले भुङ्ग्रीवाडसम्म ३ फेस लाइन	कि.मि.	८	वडा ६	१	२	३	६		७
बजेट	रु.			१००००००	२००००००	३००००००	६००००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
हाडदुङ्गदेखि हाम्वाडसम्म ३ फेस लाइन	कि.मि.	१०	वडा ६	२	२	२	६		७
बजेट	रु.			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
दाम्फ्ले टोलमा विजुलीको पोलको व्यवस्था	संख्या	१०	वडा ६	२	२	२	६		७
बजेट	रु.			२०००००	२०००००	२०००००	६०००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
विजुलीको पोल व्यवस्था	संख्या	२३	वडा ६	३	४	४	११		७
बजेट	रु.			३००००	४००००	४००००	११००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
विद्युत् केन्द्रीय लाइन विस्तार	कि.मि.	१५	वडा ७	२	३	३	८		७
बजेट	रु.			२००००००	३००००००	३००००००	८००००००	नेपाल विद्युत् प्रा र पालिका	७
4G टावर थप योजना	संख्या	१	वडा ७	०	०	०	०		७
बजेट	रु.			०	०	०	०	दुर सञ्चार र केन्द्र र पालिका	७
जम्मा विद्युत् तथा सञ्चार र रु.				१८१०००००	१३७३००००	१८८३००००	५०६६००००		
पालिकाबाट खर्च हुने रु.				५४३००००	४११९०००	५६४९०००	१५१९८०००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
बत्तीका लागि बिजुली बाल्ने परिवार संख्या	१८२१ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	२२४१ पुऱ्याउने ।
बत्तीका लागि वैकल्पिक ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	१५३५ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	१११५ मा झार्ने
बत्तीका लागि मट्टीतेल प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	१२ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	शून्यमा झार्ने
बिजुलीको पहुँच नपुगेका परिवार संख्या	२१८ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	१३१ मा झार्ने
खाना पकाउन बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	४ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	१८५ पुऱ्याउने
खाना पकाउन एल.पी. ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	११४ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	१३६ पुऱ्याउने
खाना पकाउन दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	३४६२ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	३१४२ मा झार्ने
खाना पकाउन वैकल्पिक ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	० (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	१२०पुऱ्याउने
खाना पकाउन मट्टीतेल वा गुँडठाजस्तो ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	८ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	शून्यमा झार्ने
सञ्चार र सुविधा पुगेका बस्ती संख्या	सबै १०८	कायमै राख्ने
टि.भि मा पहुँच भएका परिवार संख्या	७४(वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	१५० मा पुऱ्याउने
मोबाइलमा पहुँच पुगेको जनसंख्या	५३१९ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	९३३० पुऱ्याउने
इन्टरनेट प्रयोग गर्ने जनसंख्या	५१५ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	१४६५ पुऱ्याउने
मोबाइल टावरको संख्या	१४ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	१९ पुऱ्याउने
केवल नेटवर्कको संख्या	० (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	२ पुऱ्याउने

बजेट सारांश: ३.३ पूर्वाधार क्षेत्र

भौतिक पूर्वाधार	आ.व. २०८०/८१ को व्यय अनुमान	आ.व. २०८१/८२ को खर्च प्रक्षेपण	आ.व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण	जम्मा ३ वर्ष
सडक, ढल तथा पुल	२२३००००००	२८१४०००००	४३४८९५०००	९३९२९५०००
आवास तथा बस्ती विकास	३२००००००	१८५०००००	१९५०००००	७०००००००
सञ्चार र तथा विद्युत्	५४३००००	४११९०००	५६४९०००	१५१९८०००
जम्मा पूर्वाधार	२६०४३००००	३०४०१९०००	४६००४४०००	१०२४४९३०००
पालिकाले खर्च गर्न सक्ने रु.	२४०९४६०००	२६५०९२०००	३१६७८६०००	८२२८२४०००

३.४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

३.४.१ विपद् व्यवस्थापन

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ६ को ६.१ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ६.१ विपद् व्यवस्थापन									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि. ल.नं
हाम्प्राखोला पहिरो, कुल्टुङ्खोला पहिरो, जुवाङ पहिरो, फूलीवन पहिरो, स्याङ्खोला पहिरो, चालबाङ खोला, वनखर्क, मदैधारा पहिरो, मुलाखर्क पहिरो नियन्त्रणको लागि अभियानकै रुपमा १० लाख अग्निसो र भुजेत्रो रोपण	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		१३
बजेट	रु.			३००००००	३००००००	३२०००००	९२०००००	पालिका र प्रदेश सरकार	१३
विपद् प्रतिकार्यको लागि तालिमको व्यवस्था	सहभागी संख्या	१७५	सबै वडा	२०	२५	२५	७०		१३
बजेट	रु.			४०००००	५०००००	५०००००	१४०००००	पालिका	१३
विभिन्न २ स्थानमा तटबन्ध	कि.मि.	२	वडा १	०	१	१	२		१३
बजेट	रु.			०	२००००००	२००००००	४००००००	पालिका	१३
विभिन्न ५ स्थानमा पहिरो नियन्त्रणको लागि ग्याबीन जाली	जाली संख्या	३१२	वडा १	६०	६०	६५	१८५		१३
बजेट	रु.			१८००००	१८००००	१९५०००	५५५०००	पालिका	१३
फूलीवन पहिरो नियन्त्रणको लागि अग्निसो रोपण	विरुवा संख्या	५०००	वडा १	५०००	०	०	५०००		१३
बजेट	रु.			१२५०००	०	०	१२५०००	पालिका	१३
फुस, खर तथा काठको छानो भएको घर विस्थापन	घर संख्या	१०७	वडा १	२०	२०	२०	६०		१३
बजेट	रु.			४०००००	४०००००	४०००००	१२०००००	पालिका	१३
विभिन्न ५ खोलामा तटबन्धन	कि.मि.	१५.५	वडा २	३	३	३	९		१३

बजेट	रु.			६००००००	६००००००	६००००००	१८००००००	पालिका	१३
विभिन्न ३ स्थानको पहिरो नियन्त्रण	मि.	११२०	वडा २	१००	२००	२००	५००		१३
बजेट	रु.			२०००००	४०००००	४०००००	१००००००	पालिका	१३
खर/काठको घर विस्थापन गर्ने	घर संख्या	३३५	वडा २	४०	५०	६५	१५५		१३
बजेट	रु.			८०००००	१००००००	१३०००००	३१०००००	पालिका	१३
विभिन्न १२ स्थानमा खोला तथा पहिरो नियन्त्रणका लागि तटबन्धन निर्माण	कि.मि.	२७	वडा ३	४	५	६	१५		१३
बजेट	रु.			८००००००	१०००००००	१२००००००	३०००००००	पालिका	१३
खरले छाएको घर विस्थापन	घर संख्या	१३०	वडा ३	२०	२५	२५	७०		१३
बजेट	रु.			४०००००	५०००००	५०००००	१४०००००	पालिका	१३
खर र परालले छाएका घरहरुको लागत सहभागितामा खर पराल विस्थापन गर्ने	घर संख्या	५०	वडा ४	१०	१२	१५	३७		१३
बजेट	रु.			२०००००	२४००००	३०००००	७४००००	पालिका	१३
विभिन्न २१ स्थानमा पहिरो तथा नदी नियन्त्रणका लागि तटबन्धन निर्माण	घ.मि.	१४८००	वडा ४	२५००	२५००	३०००	८०००		१३
बजेट	रु.			७५००००	७५००००	९०००००	२४०००००	पालिका	१३
तीन वटा वनमा अग्नीरेखा निर्माण	कि.मि.	३२	वडा ४	१	२	४	७		१३
बजेट	रु.			८०००	१६०००	३२०००	५६०००	पालिका	१३
विभिन्न २३ स्थानमा पहिरो नियन्त्रण	क्षेत्रफल (मि ^२)	१०००००	वडा ५	१५०००	२००००	२००००	५५०००		१३
बजेट	रु.			१५०००००	२००००००	२००००००	५५०००००	पालिका	१३
विभिन्न १७ स्थानमा पहिरो नियन्त्रण तथा बस्ती संरक्षण	घ.मि.	१०००००	वडा ६	१५०००	२००००	२००००	५५०००		१३
बजेट	रु.			४५०००००	६००००००	६००००००	१६५०००००	पालिका	१३
विभिन्न ७ स्थानमा पहिरो नियन्त्रण	वर्ग कि.मि.	२८५०	वडा ७	४५०	५००	६००	१५५०		१३
बजेट	रु.			१३५००००	१५०००००	१८०००००	४६५००००	पालिका	१३
जम्मा विपद् व्यवस्थापन रु				२७८१३०००	३४४८६०००	३७५२७०००	९९८२६०००		
पालिकाबाट खर्च हुने रु				२६३१३०००	३२९८६०००	३५९२७०००	९०३०३४००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
विगत वर्षहरूमा बाढी, पहिरो र आगलागीबाट धन सम्पत्तिको क्षति भएको परिवार संख्या	१७	विगतको तुलनामा क्षति ५० प्रतिशतले घटेको
खर तथा पराल तथा काठले छाएको घर भएका परिवार संख्या	६५७ (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	३९४ मा झार्ने
एम्बुलेन्सको संख्या	१ (पालिकाको रेकर्ड)	३ पुर्याउने
दमकलको संख्या	०	१ खरिद गरी सञ्चालन गर्ने
विपद् व्यवस्थापन गाउँ समिति बनेको	६ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	गाउँ समितिलाई सक्रिय बनाउने
सुरक्षित स्थान तोकिएको स्थानको संख्या	० (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	प्रत्येक वडामा एक स्थान तोक्ने
विपद् व्यवस्थापन पूर्व तयारी योजना बनेको	२०७९ मा बनेको	कार्यान्वयन गर्ने
विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना रु	रु १५,००,०००	२७,००,००० पुर्याउने

३.४.२ वन तथा वातावरण संरक्षण

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ६ को ६.२ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ६.२ वन तथा वातावरण संरक्षण									
योजना र बजेट	एकाइ	५ वर्षको लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
सामुदायिक वन व्यवस्थापनसम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	संख्या	१००	सबै वडा	२०	२०	२०	६०		१३
बजेट	रु.			४००००	४००००	४००००	१२००००	पालिका	१३
रेड पाण्डा संरक्षणका लागि कार्जड सामुदायिक वन घेरावार	कि.मि.	१०	वडा १	०	५	५	१०		१३
बजेट	रु.			०	१००००००	१००००००	२००००००	पालिका	१३
विभिन्न स्थानमा वृक्षरोपण	विरुवा संख्या	६५००	वडा १	१०००	११००	१३००	३४००		१३
बजेट	रु.			२००००	२२०००	२६०००	६८०००	पालिका	१३
विभिन्न ८ खानेपानी मुहान संरक्षण	मि.	१५५०	वडा १	२००	२००	२००	६००		१३
बजेट	रु.			१०००००	१०००००	१०००००	३०००००	पालिका	१३
विभिन्न ६ वटा खानेपानी मुहान संरक्षण	मि.	५६५	वडा २	१००	१००	१००	३००		१३
बजेट	रु.			५००००	५००००	५००००	१५००००	पालिका	१३
विभिन्ना ७ स्थानमा वृक्षरोपण	विरुवा संख्या	१५५००	वडा ३	२५००	३०००	३५००	९०००		१३
बजेट	रु.			५००००	६००००	७००००	१८००००	पालिका	१३
विभिन्ना ८ स्थानमा खानेपानी मुहान संरक्षण	मि.	३३५	वडा ३	६०	६०	७०	१९०		१३
बजेट	रु.			३००००	३००००	३५०००	९५०००	पालिका	१३
विभिन्न ७ स्थानमा वृक्षरोपणा योजना	विरुवा संख्या	८१०००	वडा ४	५०००	६०००	८०००	१९०००		१३
बजेट	रु.			१०००००	१२००००	१६००००	३८००००	पालिका	१३
विभिन्न ५ स्थानमा खानेपानी मुल संरक्षण	मि.	७१०	वडा ५	१००	१४५	१५५	४००		१३
बजेट	रु.			५००००	७२५००	७५५००	२०००००	पालिका	१३
टिमुरको विरुवा रोपण कार्यक्रम	विरुवा संख्या	६०००	वडा ५	१०००	११००	१२००	३३००		१३
बजेट	रु.			२५०००	२७५००	३००००	८२५००	पालिका	१३
विभिन्न ५ स्थानमा वृक्षरोपण	क्षेत्रफल	३५०००	वडा ६	६०००	६५००	७५००	२००००		१३
बजेट	रु.			१२००००	१३००००	१५००००	४०००००	पालिका	१३

विभिन्न ९ स्थानका खानेपानी मुहान संरक्षण	मिटर	५६५	वडा ६	१००	१००	१००	३००		१३
बजेट	रु.			५००००	५००००	५००००	१५००००	पालिका	१३
सामुदायिक वन संरक्षण तथा वृक्षरोपण	हेक्टर	१२५०	वडा ७	२००	२२५	३००	७२५		१३
बजेट	रु.			४०००००	४५००००	६०००००	१४५००००	पालिका	१३
पानीको मुहान संरक्षण	संख्या	६	वडा ७	१	१	१	३		१३
बजेट	रु.			२५०००	२५०००	२५०००	७५०००	पालिका	१३
जम्मा वन तथा वातावरण संरक्षण रु.				१०६००००	२१७७०००	२४१३५००	५६५०५००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धी

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
वन जङ्गल तथा पहाड, हिमाल र बन्जर क्षेत्रले ओगटेको क्षेत्रफल	१९६ वर्ग कि.मि. (पालिकाका)	क्षेत्रफल घट्न नदीने
जम्मा सामुदायिक वनको संख्या	४३ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	वनको हैसियत सुधार्दै जाने
सामुदायिक वनका उपभोक्ता घर संख्या	१८०३ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	२२२३ घर पुऱ्याउने
विगत वर्षदेखि पानीका मुहान सुक्ने क्रम घटाउने	सुक्ने क्रम जारी छ ।	२५ वटा पानीका मूल, मुहान र पधेरा तथा पोखरी निर्माण तथा संरक्षण भएको
थप वृक्षरोपण गर्ने	?	६९०००० नयाँ वृक्षरोपण

३.४ बजेट सारांश: वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	आ.व. २०८०/८१ को व्यय अनुमान	आ.व. २०८१/८२ को खर्च प्रक्षेपण	आ.व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण	जम्मा ३ वर्ष
विपद् व्यवस्थापन	२६३१३०००	३२९८६०००	३५९२७०००	९५२२६०००
वन तथना वातावरण संरक्षण	१०६०००००	२१७७००००	२४१३५००	५६५०५००
जम्मा	३६९१३०००	३५१६३०००	३६३४०५००	१००८७६५००
पालिकाले खर्च गर्न सक्ने रु	२७३१३	३५१६३	३८३४१	१००८१७

३.५ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

३.५.१ संस्थागत क्षमता विकास

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ७ को ७.१ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ७.१ संस्थागत क्षमता विकास									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल .नं
क. भौतिक संरचना विकास									
वडा कार्यालय भवन निर्माण	५०००	३	वडा न २,४ र ५	१	२	०	३		९
बजेट	रु			१०००००००	२०००००००	०	३०००००००	पालिका	९
सूचना तथा सञ्चार र प्रविधि							०		
अप्टिकल फाइबर विस्तार गर्ने कार्यक्रम तथा इन्टरनेट सेवाको पहुँच अभिवृद्धि	३ वटा वडाहरु		वडा न ३,२ र १	०	१	१	२		१६
बजेट	रु			०	१२०००००	१३०००००	२५०००००	पालिका	१६
सार्वजनिक संस्थाहरुबाट प्रवाह हुने सेवाहरु विद्युतीय तथा अनलाइनमार्फत प्रवाह गर्ने कार्यक्रम	नियमित		सबै वडा	०	नियमित	नियमित	नियमित		१६
बजेट	रु			०	४००००००	५००००००	९००००००	पालिका	१६
सार्वजनिक संस्था तथा महत्वपूर्ण सार्वजनिक स्थानहरुमा निःशुल्क वाइफाई जडान गर्ने कार्यक्रम			स्वास्थ्य चौकी र सार्वजनिक स्थलहरुमा	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	सम्पन्न		१६
बजेट	रु			७०००००	८०००००	९०००००	२४०००००	पालिका	१६
सूचना प्रविधिमा आधारित शिक्षा कार्यक्रम				नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		१६
बजेट	रु			७०००००	८०००००	९०००००	२४०००००	पालिका	१६
गाउँपालिका सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना	संख्या	१	पालिका	०	१	०	१		१६
बजेट	रु			०	६०००००	०	६०००००	पालिका	१६
एकीकृत अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली	संख्या	१	पालिका	०	१	०	१		१६

बजेट	रु			०	१००००००	०	१००००००	पालिका	१६
सूचना तथा सहायता कक्ष स्थापना				१	०	०	१		१६
बजेट	रु			५०००००	०	०	५०००००	पालिका	१६
सी सी टि भी जडान (वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सार्वजनिक स्थल)			पालिका र ७ वडा	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	सम्पन्न		१६
बजेट	रु			५०००००	६०००००	७०००००	१६०००००	पालिका	१६
ख. प्रोजेक्टर खरिद	संख्या	५	पालिका	१	१	१	३		१६
बजेट	रु			१०००००	१०००००	१०००००	३०००००	पालिका	१६
जम्मा भौतिक संरचना विकास	रु			१२५०००००	२९१०००००	६९०००००	५०५०००००		
ख. नीति नियम तथा विधिहरु तयारी									
वृत्रचित्र/ भिलेज प्रोफाइल समीक्षा र नयाँ निर्माण	संख्या	१	पालिका	०	१	०	१		१६
बजेट	रु			०	१००००००	०	१००००००	पालिका	१६
सेवा प्रवाहका मापदण्ड निर्धारण तर्जुमा	संख्या	१	पालिका र सबै वडा	०	०	१	१		१६
बजेट	रु			०	०	५०००००	५०००००	पालिका	१६
नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षण र अन्तर निकाय समन्वय	संख्या	१	पालिका र सबै वडा	१	०	०	१		१६
बजेट	रु			५०००००	०	०	५०००००	पालिका	१६
जम्मा नीति नियम तथा विधि तयारी	रु			५०००००	१००००००	५०००००	२००००००		
ग. मानव संसाधन विकास									
जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीको क्षमता विकास तालिम	जना	१००	पालिका र सबै वडा	१५	२०	२५	६०		४
बजेट	रु			६७५०००	९०००००	११२५०००	२७०००००	पालिका	४
संस्थागत क्षमता विकास (सम्पूर्ण सार्वजनिक संस्था)	जना	२५	पालिका र सबै वडा	०	५	५	१०		४
बजेट	रु			०	२२५०००	२२५०००	४५००००	पालिका	४
वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण तालिम	जना	१५	पालिका र सबै वडा	३	४	५	१२		४
बजेट	रु			३०००००	४०००००	५०००००	१२०००००	पालिका	४

पशु सेवा कार्यकर्ता तयारी	संख्या	१४	सबै वडा	१४	०	०	१४		४
बजेट	रु			७०००००	०	०	७०००००	पालिका	४
कृषि सेवा कार्यकर्ता तयारी	संख्या	१४	सबै वडा	०	१४	०	१४		४
बजेट	रु			०	७७००००	०	७७००००	पालिका	४
खानेपानी मर्मत सम्भार कार्यकर्ता तयारी	संख्या	१४	सबै वडा	०	०	१४	१४		४
बजेट	रु			०	०	८४००००	८४००००	पालिका	४
जम्मा मानव संसाधन विकास	रु			१६७५०००	२२९५०००	२६९००००	६६६००००		
जम्मा संस्थागत क्षमता विकास रु	रु			१४६७५०००	३२३९५०००	१२०९००००	५९९६००००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
क. संस्थागत संरचना विकास		
पालिका भवन	भएको	
आफ्नै वडा भवन संख्या	४	३ वटा निर्माण गर्ने
हालसम्म तयार भएका नीति, नियम तथा कानूनहरु	६९	९० पुऱ्याई आवश्यकताअनुसार परिमार्जन गर्ने
ख. मानव संसाधन विकास		
कृषि सेवा कार्यकर्ता तयारी	नभएको	१४ जना तयार गर्ने
पशु सेवा कार्यकर्ता तयारी	नभएको	१४ जना तयार गर्ने
खानेपानी मर्मत कार्यकर्ता तयारी	नभएको	१४ जना तयार गर्ने
विद्युत् मर्मत कार्यकर्ता तयारी	नभएको	१४ जना तयार गर्ने

३.५.२ सेवा प्रवाह र सुशासन

(वस्तुगत विवरण, सम्भावना र अवसर, समस्या र चुनौती, सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति आवधिक योजनाको परिच्छेद ७ को ७.२ मा)

१. प्रमुख कार्यक्रम

सहक्षेत्र ७.२ सेवा प्रवाह र सुशासन									
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता	दि.वि.ल.नं
सार्वजनिक सुनुवाइ	१५ वटा	१५	गाउँपालिका र वडाहरूमा	३	३	३	९		१६
बजेट	रु			६०००००	६०००००	७०००००	१९०००००	पालिका	१६
सामाजिक परीक्षण	३० वटा		छनोट भएका आयोजनाहरूको	४	५	६	१५		१६
बजेट	रु			१०००००	१२५०००	१६००००	४०५०००	पालिका	१६
आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण	२५ वटा			४	५	६	१५		१६
बजेट	रु ०			६००००	१०००००	१२००००	३०००००	पालिका	१६
बेरुजु फछ्यौट	३ आर्थिक वर्षको			नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		१६
बजेट	रु			०	०	०	०		१६
जम्मा सुशासन: पारदर्शिता र जवाफदेहिता	रु			७६००००	६२५०००	१००००००	२६०५०००		१६
सहक्षेत्र ५.३ ख. सुशासन: सामाजिक सुरक्षा, समावसिता सहितको सहभागिता र सहकार्य				०	०	०	०		१६
ज्येष्ठ नागरिक अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम	१००० वटा			१५०	२००	२००	५५०		१६
बजेट	रु			३०००००	४०००००	४०००००	११०००००	पालिका	१६
ज्येष्ठ नागरिक सेवा तथा मिलन केन्द्र	७ वटा			१	१	१	३		१६
बजेट	रु			५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००	पालिका	१६

अपाङ्ग तथा लक्षित वर्गलाई जिविकोपार्जनसम्बन्धी तालिम	१० वटा		२	२	२	६		१६
बजेट	रु		२५००००	२५००००	३०००००	८०००००	पालिका	१६
बालविवाह, बहुविवाह तथा दाइजो प्रथा न्यूनिकरण सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम	७ वटा		१	२	३	६		१६
बजेट	रु		१०००००	२०००००	३०००००	६०००००	पालिका	१६
लैंगिक हिंसा विरुद्धको नियमित कार्यक्रम	५ वटा		१	१	१	३		१६
बजेट	रु		९००००	९००००	१०००००	२८००००	पालिका	१६
बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा	१ पटक		०	०	०	०		१६
बजेट	रु		०	०	०	०	पालिका	१६
लैससास लक्षित क्षमता विकास तालिम	५ वटा		१	१	१	३		१६
बजेट	रु		९००००	९००००	१०००००	२८००००	पालिका	१६
वैदेशिक रोजगारमा जाने महिला तथा लक्षित वर्गलाई क्षमता विकास तालिम	५ वटा		१	१	१	३		१६
बजेट	रु		१५००००	१५००००	२०००००	५०००००	पालिका	१६
लक्षित समुदायको स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम	५०० परिवार		५०	६०	७५	१८५		१६
बजेट	रु		१८००००	२१६०००	२७००००	६६६०००	पालिका	१६
फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुका लागि निशुल्क नियमित स्वास्थ्य उपचार हेरचाह कार्यक्रम			नियमित	नियमित	नियमित	नियमित		१६
बजेट	रु		१०००००	१०००००	१०००००	३०००००	पालिका	१६
सुशासन: पारदर्शिता र जवाफदेहिता	रु		१४९००००	१६३६०००	१९१००००	५०३६०००		
जम्मा सेवा प्रवाह र सुशासन	रु		२२७००००	२४६१०००	२९१००००	७६४१०००		

२. त्रिवर्षीय उपलब्धि

सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८३/२०८४सम्मको गन्तव्य
ग. सुशासन		
लेखा परीक्षण तथा पालिकाको आय व्यय विवरण वेबसाइटमा समावेश गरी स्रोत साधनको परिचालन पारदर्शी पार्ने कार्य भएको छ ?	गरिएको छ ।	नियमित गर्ने
भू-उपयोग योजना तयार भएको छ ?	नभएको	तयार गर्ने
हालको बेरुजु रु	८,८४,३२,०००	५० प्रतिशतमा भार्ने
राजस्व सुधार कार्ययोजना तयार भएको छ ?	भएको छ	कार्यान्वयन गर्ने
सूचना प्रणालीमा आधारित करदाताहरूको लगत तयारी	नभएको	तयार गर्ने
सूचना प्राविधिको उपयोग जस्तै: सफ्टवेयर, एसएमएस, इमेल, इन्टरनेट, टेलिफोन आदि प्रभावकारिता बढाउने	प्रभावकारी नै छ	नियमित गर्ने
नतिजामा आधारित अनुगमन प्रणालीको स्थापना भएको ।	नभएको	तयार गर्ने
एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको स्थापना भएको	नभएको	स्थापना गर्ने
सार्वजनिक सुनुवाइ र सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रम संचलन वर्ष/पटक	तीन पटक	निरन्तरता दिने
सबै सार्वजनिक संस्थामा सेवा बडापत्र र गुनासो पेटिकाको व्यवस्था	भएको छ	निरन्तरता दिने

३.५ बजेट सारांश: संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

संस्थागत विका , सेवा प्रवाह र सुशासन	आ.व. २०८०/८१ को व्यय अनुमान	आ.व. २०८१/८२ को खर्च प्रक्षेपण	आ.व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण	जम्मा ३ वर्ष
संस्थागत विकास	१४६७५०००	३२३९५०००	१२०९००००	५९९६००००
सुशासन	२२७००००	२४६९०००	२९९००००	७६४९०००
जम्मा ३ वर्षको बजेट रु	१६९४५०००	३४८५६०००	१५००००००	६६८०९०००

परिच्छेद ४: त्रिवर्षीय आय व्यय प्रक्षेपण

४.१ त्रिवर्षीय आय प्रक्षेपण

यस सुनछहरी गाउँपालिकाको आय प्रक्षेपणको आधारका रूपमा विगत ३ वर्षको यथार्थ आयको प्रकृति, चालु आ.व. २०७९/२०८० को अनुमानसमेतलाई अध्ययन गरिएको छ। आयको प्रवृत्तिमा उतार चढाव भै घट तथा बढ रहेको हुँदा सरदर वृद्धि अनुपातलाई आय प्रक्षेपणको आधार मान्न सकिने। आयका निम्न स्रोतहरूलाई आधार मानेर चालु आ.व. २०७९/२०८० को अनुमानलाई आधार मानेर वार्षिक सरदर १० प्रतिशतले वृद्धि हुने गरी तीन आ.व. २०८०/०८१ -२०८२/२०८३ को आय प्रक्षेपण गरिएको छ।

वर्तमान आयको स्रोतहरू,

नेपाल सरकारबाट

- समानीकरण अनुदान
- सशर्त अनुदान
- समपूरक अनुदान
- विशेष अनुदान

प्रदेश सरकारबाट

- समानीकरण अनुदान
- सशर्त अनुदान
- समपूरक अनुदान
- विशेष अनुदान

राजस्व बाँडफाँड

- नेपाल सरकार
- प्रदेश सरकार

आन्तरिक स्रोत

- सञ्चित कोष
- आन्तरिक राजस्व
- कन्टिन्जेन्सी

आय प्रक्षेपण

आ.व. २०७७/२०७८-२०७९/२०८० सम्मको यथार्थ तथा २०८०/२०८१-२०८५/२०८६ सम्मको अनुमातनित आय विवरण रु.००० मा								
शीर्षक स्रोत	आ.व. २०७७/०७८ यथार्थ	आ.व. २०७८/०७९ यथार्थ	आ.व. २०७९/०८० यथार्थ	आधार वर्ष २०८०/०८१ को अनुमान	आ.व. २०८१/०८२ को अनुमान	आ.व. २०८२/०८३ को अनुमान	आ.व. २०८३/०८४ को अनुमान	३ वर्षको जम्मा अनुमान रु.००० मा
नेपाल सरकार	२६८२६३	२७०६५७	३८०७७	२४७१००	२७८८१०	२९८९९१	३२८८९०	८९९६९१
समानिकरण अनुदान	७८७८९	७९६११	२२४४४५	७३२००	८०५२०	८८५७२	९७४२९	२६६५२१
ससर्त अनुदान	१६४८२२	१४४६४६	११२७९५	१४०९००	१५४९९०	१७०४८९	१८७५३८	५१३०१७
समपूरक अनुदान	१३६५२	१५०००	४८७७	५०००	५५००	६०५०	६६५५	१८२०५
ससर्त पुँजीगत अनुदान	०	२२४००	२६१८०	२०५००	२२५५०	२४८०५	२७२८५.५	७४६४१
विशेष पुँजीगत अनुदान	११०००	९०००	१२४७४	७५००	८२५०	९०७५	९९८३	२७३०८
प्रदेश सरकार	२६२६८	२६७३२	१३१०९	२३४१८	२५७६०	२८३३६	३११६९	८५२६५
समानिकरण अनुदान	५०८९	३१८८	४५९४	४७६८	५२४५	५७६९	६३४६	१७३६०
ससर्त अनुदान चालु	१४८५०	८५४४	७८९८	११५०	१२६५	१३९२	१५३१	४१८७
समपूरक अनुदान चालु	६३२९	१५०००	६१७	१००००	११०००	१२१००	१३३१०	३६४१०
ससर्त अनुदान पुँजीगत	०	०	०	७५००	८२५०	९०७५	९९८३	२७३०८
राजश्व बाँडफाँड	५९४३६	७२६३७	५७४९१	८९५३५	११६९७५	१२८६७३	१४१५४०	३८७१८८
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	०	३९४०	३८६५	३०८८	३३९७	३७३६	४११०	११२४३
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मू.अ.कर	५९४३६	५१८९१	५३६२६	८६४४७	९५०९२	१०४६०१	११५०६१	३१४७५४
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	०	१६८०६	०	०	१८४८७	२०३३५	२२३६९	६११९१
आन्तरिक स्रोत	४७५२	३१०३५	४९१२८	४५७४६	५२६०८	६०४९९	६९५७४	१८२६८१
सञ्चित कोष	०	०	०	०	०	०	०	०
राजश्व	४७५२	३१०३५	४९१२८	४५७४६	५२६०८	६०४९९	६९५७४	८००१०
कन्टिन्जेन्सी	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा आय रु	३५८७९९	४०१०६१	५००४९९	४०५७९९	४६७१५३	५१६४९८	५७११७३	१५५४८२५

४.२ त्रिवर्षीय व्यय प्रक्षेपण

२०८० असोज २१ गतेको पूर्व योजना तर्जुमा कार्यशालापछि असोज २२ देखि २८ गतेसम्मको वडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला, गाउँपालिकाबाट प्राप्त योजनाको विवरणसमेतलाई पालिकाको योजना तर्जुमा कार्यशाला २०८० असोज २९ र ३० बाट परिष्करण, परिमार्जन र प्राथमिकीकरण गरे पश्चात्को योजनाहरूको बृहत्तर सूचीका आधारमा योजना बैकमा रहेका योजनामध्ये प्राथमिकता नम्बर १, २ र ३ का तथा केही प्राथमिकता नं ४ का योजनालाई पनि विश्लेषण गरी चलन चल्तिका दरमा लाग्ने लागत मूल्याङ्कन गरी ३ वर्षको खर्च विश्लेषण गरिएको छ ।

व्यय प्रक्षेपण

आ.व. २०७७/२०७८-२०७९/२०८०सम्मको यथार्थ तथा २०८०/२०८१-२०८५/२०८६सम्मको अनुमानित व्यय विवरण रु.००० मा								
खर्च शीर्षक	आ.व. २०७७/०७८ यथार्थ	आ.व. २०७८/०७९ यथार्थ	आ.व. २०७९/०८० यथार्थ	आधार वर्ष २०८०/०८१ को अनुमान	आ.व. २०८१/०८२ को अनुमान	आ.व. २०८२/०८३ को अनुमान	आ.व. २०८३/०८४ को अनुमान	३ वर्षको जम्मा अनुमान रु.००० मा
क. चालु खर्च तर्फ	७५९८०	७६४६८	६६९५३	८२०५७	८४१०८	८६२११	८८३६६	२५८६८६
ख. पुँजीगत खर्च तर्फ (विकास खर्च क देखी चसम्म)	२२३९०९	२१२२४१	२७२६२३	३२३७३३	४४९२९५	५२९३८७	६१९७०७	१५९८३८९
क. आर्थिक विकास	२४३०३	१२१२७	२२०५६	२२७२१	६४६९०	६७७८९	८४९३०	२१७४०९
ख. सामाजिक विकास	११३७०५	१४२१६३	१६७३०३	१८३०३२	९९४०१	१२६४८७	१६४६५०	३९०५३८
ग. सहरी विकास तथा पूर्वाधार	७०४५१	४५७४६	६१४५१	७८६८०	२४०९४६	२६५०९२	३१६७८६	८२२८२४
घ. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	०	१४६२	३४५०	२८९०	२७३१३	३५१६३	३८३४१	१००८१७
ङ. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१५४५०	१०७४३	१८३६३	३६४१०	१६९४५	३४८५६	१५०००	६६८०१
क र ख को जोड	२९९८८९	२८८७०९	३३९५७६	४०५७९०	५३३४०३	६१५५९८	७०८०७३	१८५७०७५
आवधिक योजनाको अनुसूची १ का योजनामा संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य हुने रु					६६२५०	९९१००	१३६९००	४६७२५०
३ वर्षका लागि पालिकाको खर्च गर्न सकिने बजेट रु .००० मा					४६७१५३	५१६४९८	५७११७३	१५५४८२५

परिच्छेद ५: समग्र खर्च विवरण

५.१ विभिन्न कोणबाट हुने खर्च विश्लेषण

समग्र ३ वर्षको रकम रु १,५५,४८,२५,००० खर्च गर्दा निम्नअनुसारका आधारमा आगामी तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएको छ ।

- ५ वटा रणनीतिक स्तम्भको आधार (आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन र संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन ।
- प्राथमिकताको आधार पी १ र पी २
- दिगो विकास लक्ष्यको आधार
लैङ्गिक संकेतको आधार
- जलवायु संकेतको आधार

५.२ खर्च र सारांश

विभिन्न कोणबाट हुने खर्च विश्लेषण

रणनीतिक स्तम्भको आधारमा आगामी तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण रु. ००० मा											
रणनीतिक	रणनीतिक	गत आ.व.को		चालु आ.व.को		आ.व. २०८१/८२ को		आ.व. २०८२/८३ को		आ.व. २०८३/८४ को	
संकेत	स्तम्भ	यथार्थ		(संशोधित) अनुमान		खर्च प्रक्षेपण		खर्च प्रक्षेपण		खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
परिच्छेद ३.१.१-३.१.७	आर्थिक विकास	२२०५६	६.५	२२७२१	५.६	६४६९०	७.८४	६७७८९	७.९९	८४९३०	७.९९
परिच्छेद ३.२.१-३.२.६	सामाजिक विकास	१६७३०३	४९.२७	१८३०३२	४५.११	९९४०१	१२.०४	१२६४८७	१३.४२	१६४६५०	१७.३२
परिच्छेद ३.३.१-३.३.३	पूर्वाधार विकास	६१४५१	१८.१	७८६८०	१९.३९	२४०९४६	७२.४३	२६५०९२	६९.९६	३१६७८२	६९.५२
परिच्छेद ३.४.१-३.४.२	वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	३४५०	१.०२	२८९०	०.७९	२७३१३	३.५२	३५१६३	३.९९	३८३४१	३.४
परिच्छेद ३.५.१-३.५.२	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	१८३६३	५.४१	३६४१०	८.९७	१६९४५	२.९७	३४८५६	४.४६	१५०००	१.७२
	जम्मा विकास खर्च	०	०	०	०	४४९२९५	९०.५५	५२९३८७	९१.२४	६९९७०३	९२.५६
	चालु खर्च रु	६६९५३	१९.७२	८२०५७	२०.२२	८४१०८	९.४५	८६२११	८.७६	८८३६६	७.४४
आवधिक याजनाको अनुसूची १ अन्तर्गत प्रदेश र संघबाट व्यहोरिने कटाउँदा						६६२५०		९९१००		१३६९००	
कुल जम्मा		३३९५७६	१००	४०५७९०	१००	४६७१५३	१००	५१६४९८	१००	५७११७३	१००
प्राथमिकताको आधारमा आगामी तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण											
प्राथमिकताक्रम	आयोजना	गत आ.व.को		चालु आ.व.को		आ.व. २०८१/८२ को		आ.व. २०८२/८३ को		आ.व. २०८३/८४ को	
	संख्या	यथार्थ		संशोधित अनुमान		खर्च प्रक्षेपण		खर्च प्रक्षेपण		खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
पहिलो (P1)	कृषि, पशुपक्षी, सिँचाई, उद्योग वाणिज्य, पर्यटन, शिक्षा, स्वास्थ्य, विपद् व्यवस्थापन, सुशासन र श्रम तथा रोजगारी					१७८५८	१६.४५	-१२८८९	१८.०६	६५६५४४	१८.४
दोस्रो (P2)	अन्य (सहकारी, खानेपानी तथा सरसफाई, युवा तथा खेलकुद, कला तथा संस्कृति, लक्षित समूह विकास, सबै पूर्वाधार, वन तथा वातावरण संरक्षण, संस्थागत विकास र चालु खर्च					७६१५९३	८३.५५	८४६६३९	८१.९४	५७११७३	८१.६
कुल जम्मा						४६७१५३	१००	५१६४९८	१००	१२७६२४७	१००

दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा आगामी तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण							
संकेत नम्बर	दिगो विकास लक्ष्य	आ.व. २०८१/८२ को		आ.व. २०८१/८२ को		आ.व. २०८३/८३ को	
		खर्च प्रक्षेपण		खर्च प्रक्षेपण		खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	गरिवीको अन्त्य	४६८४०	१०.४३	५३२३९	१०.०६	६६७८०	१०.१२
२	शून्य भोकमरी						
३	स्वस्थ जीवन	२०६१२	४.५९	२३६६२	४.४७	२९३८१	४.४५
४	गुणस्तरीय शिक्षा	३६८०६	८.१९	६२२१६	११.७५	८४०८३	१२.७५
५	लैङ्गिक समानता	२१००३	४.६७	१०३५८	१.९६	१२५९८	१.९१
६	स्वच्छ पानी र सरसफाइ	१६९७२	३.७८	२७५३५	५.२०	३३५७३	५.०९
७	आधुनिक ऊर्जामा पहुँच	५४३०	१.२१	४११९	०.७८	५६४९	०.८६
८	समावेशी आर्थिक वृद्धि र मर्यादित काम	०	०.००	०	०.००	०	०.००
९	उद्योग नवीन खोज र पूर्वाधार	२५३३६६	५६.३९	२७५५२३	५२.०५	३५७२८७	५४.१६
१०	असमानता न्यूनीकरण	०	०.००	०	०.००	०	०.००
११	दिगो सहर र बस्ती	४००८	०.८९	२७१६	०.५१	५०१६	०.७६
१२	दिगो उपभोग र उत्पादन	०	०	०	०	०	०
१३	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन	२७३१३	६.०८	३५१६३	६.६४	४९३४१	७.४८
१४	सामुद्रिक स्रोतको उपयोग	०	०	०	०	०	०
१५	भू-सतह स्रोतको उपयोग	०	०	०	०	०	०
१६	शान्ति, न्याय र सबल संस्था	१६९४५	३.७७	३४८५६	६.५८४२१९१	१५९९५	२.४२
१७	दिगो विकासको लागि साभेदारी	०	०	०	०	०	०
जम्मा		४४९२९५	१००.००	५२९३८७	१००.००	६९९७०३	१००.००

५.३ तीन वर्षको क्षेत्र तथा सहक्षेत्रगत बजेट

विषय क्षेत्रगत रूपमा कार्यक्रम आयोजनाहरुको आगामी तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण													
विषय क्षेत्र/ उपक्षेत्र	कार्यक्रम/ आयोजना को संख्या	आ.व. २०८१/८२ को खर्च प्रक्षेपण				आ.व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण				आ.व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण			
		कुल	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	कुल	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	कुल	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था
आर्थिक विकास													
१. कृषि विकास	३५	३०११३		३०११३	पालिका र किसान	३५१६८		३५१६८	पालिका र किसान	४००३०		४००३०	पालिका र किसान
२. पशुपक्षी	१४	३०७५		३०७५	पालिका, किसान, र व्यवसायी	३२७४		३२७४	पालिका, किसान, र व्यवसायी	४४६१		४४६१	पालिका, किसान, र व्यवसायी
३. सिचाई	१५	७५१५		७५१५	पालिका र प्रदेश सरकार	६४१५		६४१५	पालिका र प्रदेश सरकार	१३६२५		१३६२५	पालिका र प्रदेश सरकार
४. उद्योग वाणिज्य	११	३२४७		३२४७	पालिका र उद्यमी	३५६७		३५६७	पालिका र उद्यमी	३७६९		३७६९	पालिका र उद्यमी
५. पर्यटन	२१	१७८५०		१७८५०	पालिका, प्रदेश र व्यवसायी	१४५५०		१४५५०	पालिका, प्रदेश र व्यवसायी	१८१५०		१८१५०	पालिका, प्रदेश र व्यवसायी
६. सहकारी	१४	२३७५		२३७५	पालिका र सहकारी	४२५०		४२५०	पालिका र सहकारी	४२८०		४२८०	पालिका र सहकारी
७. श्रम तथा रोजगारी	६	५१५		५१५	पालिका	५६५		५६५	पालिका	६१५		६१५	पालिका
जम्मा आर्थिक विकास रु	११६	६४६९०		६४६९०		६७७८९		६७७८९		८४९३०		८४९३०	०
सामाजिक विकास													
१. शिक्षा	३४	३६८०६		३६८०६	पालिका र प्रदेश सरकार	६२२१६		६२२१६	पालिका र प्रदेश सरकार	८४०८३		८४०८३	पालिका र प्रदेश सरकार
२. स्वास्थ्य तथा पोषण	४०	२०६१२		२०६१२	पालिका र प्रदेश सरकार	२३६६२		२३६६२	पालिका र प्रदेश सरकार	२९३८१		२९३८१	पालिका र प्रदेश सरकार
३. खानेपानी तथा सरसफाई	३२	१६९७२		१६९७२	पालिका र प्रदेश सरकार	२७५३५		२७५३५	पालिका र प्रदेश सरकार	३३५७३		३३५७३	पालिका र प्रदेश सरकार
४. खेलकुद	१४	१९१८३		१९१८३	पालिका र प्रदेश सरकार	८१८३		८१८३	पालिका र प्रदेश सरकार	१०१८३		१०१८३	पालिका र प्रदेश सरकार
५. कला संस्कृति	१८	४००८		४००८	पालिका	२७१६		२७१६	पालिका	५०१६		५०१६	पालिका
६. लक्षित समूह	१२	१८२०		१८२०	पालिका	२१७५		२१७५	पालिका	२४१५		२४१५	पालिका
जम्मा सामाजिक विकास	१५०	९९४०१		९९४०१		१२६४८७		१२६४८७		१६४६५०		१६४६५०	०

सहरी विकास तथा पूर्वाधार													
१. सडक,ढल तथा पुल	६२	२२३०००		२२३०००	संघ, प्रदेश र पालिका	२८१४००		२८१४००	संघ, प्रदेश र पालिका	४३४८९५		४३४८९५	संघ, प्रदेश र पालिका
२. भवन	१३	३२०००		३२०००	पालिका	१८५००		१८५००	पालिका	२४५००		२४५००	पालिका
३. ऊर्जा, सञ्चार र	१६	५४३०		५४३०	पालिका, NTC, NCELL, NEA	४११९		४११९	पालिका, NTC, NCELL, NEA	५६४९		५६४९	पालिका, NTC, NCELL, NEA
जम्मा पूर्वाधार		२६०४३०		२६०४३०		३०४०१९		३०४०१९		४६५०४४		४६५०४४	
पालिकाबाट खर्च हुन सक्ने रु.००० मा	९१	२४०९४६		२४०९४६		२६५०९२		२६५०९२		३१६७८६		३१६७८६	
वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन													
१. विपद् व्यवस्थापन	१७	२६३१३		२६३१३	पालिका र प्रदेश सरकार	३२९८६		३२९८६	पालिका र प्रदेश सरकार	३५९२७		३५९२७	पालिका र प्रदेश सरकार
२. वन तथा वातावरण संरक्षण	१५	१०६००		१०६००	पालिका	२१७७		२१७७	पालिका	२४१४		२४१४	पालिका
जम्मा	३२	२९०१३		२९०१३		३६८७३		३६८७३		४०१७६		४०१७६	
पालिकाबाट खर्च गर्न सक्ने रु.०००मा		२७३१३		२७३१३		३५१६३		३५१६३		३८३४१		३८३४१	
संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन													
१. संस्थागत क्षमता विकास	२०	१४६७५		१४६७५	पालिका	३२३९५		३२३९५	पालिका	१२०९०		१२०९०	पालिका
२. सुशासन	१४	२२७०		२२७०	पालिका	२४६१		२४६१	पालिका	२९१०		२९१०	पालिका
जम्मा	३४	१६९४५		१६९४५		३४८५६		३४८५६		१५०००		१५०००	
जम्मा विकास खर्च	४२३	४४९२९५	०	४४९२९५	०	५२९३८७	०	५२९३८७	०	६१९७०७	०	६१९७०७	
चालु खर्च			८४१०८				८६२११				८८३६६		
पालिकाबाट खर्च गर्न सकिने कूल खर्च रु.०००मा													
जम्मा रु		४६७१५३	८६१६०	३८३०४५		५१६४९८	८६२११	४३०२८७	५७११७३	५७११७३	८८३६६	४८२८०७	

पच्छेद ६: तीन वर्षे नतिजा खाका

तालिका १ आर्थिक विकासको लक्ष्य तथा गन्तव्य सूचकहरु

नतिजा तहहरु	आर्थिक विकास गन्तव्यका सूचकहरु	आधार वर्ष आ.व. २०८०/८१ को अवस्था	आ.व. २०८५/८६सम्मको लक्ष्य
प्रभाव	१. कुपोषितको संख्या घटेको हुनेछ	४ जना	० मा झार्ने
	२. सरदर प्रतिपरिवार शून्य बचत गर्ने परिवारको प्रतिशत घटेको हुनेछ ।	७८.१ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	४० प्रतिशतमा झार्ने
	३. सरदर प्रतिपरिवार मासिक रु ३००० भन्दा पनि न्युन आय भएका परिवारको प्रतिशत घटेको हुनेछ ।	६२.७० प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	३० प्रतिशतमा झार्ने
	४. सरदर प्रतिपरिवार मासिक रु २५००० माथी आय भएका परिवारको प्रतिशत बढेको हुनेछ ।	११.९३ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	३० प्रतिशत पुऱ्याउने
	३. ० देखी ३ महिनामात्र आफ्नो उत्पादनले खान पुग्ने खाद्य असुरक्षाको प्रतिशत घटेको हुनेछ ।	२१.५ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	१० प्रतिशतमा झरेको अवस्था
असर	१. समग्रमा आफ्नो उत्पादनले १२ महिना खान र बेच्न पुग्ने परिवारको प्रतिशत वृद्धि गर्ने ।	१७.१ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	२५ प्रतिशत परिवार पुऱ्याउने
	२. आफ्नो उत्पादनले ४ देखि ६ महिनासम्म मात्र खान पुग्ने परिवार प्रतिशत घटेको हुनेछ ।	५३.५ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	३५ प्रतिशत परिवारमा झार्ने
	३. आफ्नो उत्पादनले ७ देखि ९ महिनासम्म मात्र खान पुग्ने परिवार प्रतिशत बढेको हुनेछ ।	५.५ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	१५ परिवारमा पुऱ्याउने
	४. आफ्नो उत्पादनले १० देखि १२ महिनासम्म मात्र खान पुग्ने परिवार प्रतिशत बढेको हुनेछ ।	२.४ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	१५ प्रतिशत परिवारमा पुऱ्याउने
	५. सिँचाइ हुने जमिनको प्रतिशत बढेको हुनेछ ।	३ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	२० प्रतिशतमा पुऱ्याउने
नतीजाका सूचकहरु			
सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८५/२०८६सम्मको योजना	
१ आर्थिक विकास			
क. कृषि			
जम्मा खेती योग्य जमिन	८१६२ हेक्टर	यथावत् राखी सिँचाइ सुविधा बढाउने ।	
खेती गरिएको जमिन	४५५५ हेक्टर (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	खेती गरिएको जमिनमा बाली विविधिकरण गर्ने	
खेतीगर्न नमिल्ने	१० प्रतिशत (८१६ हेक्टर)(योजना तर्जुमा छलफल २०८० असोज)	आयको विकल्पको खोजी गर्ने	
विभिन्न कारणले हाल खेती नगरिएको जमिन	२७९१ हेक्टर (योजना तर्जुमा छलफल २०८० असोज)	१६०० हेक्टरमापुनः खेती गरिएको	

खेती गर्ने किसान परिवार संख्या	३१७३ परिवार (योजना तर्जुमा छलफल २०८० असोज)	८० प्रतिशत परिवारले नियमित रूपमा सिञ्चित जमिनमा खेती गरी प्रविधि र बजार पहुँच वृद्धि गर्ने
उत्पादन/बिक्री		
वार्षिक खाद्यान्न उत्पादन मे.टन	४५०० टन -योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	५१००० टन पुऱ्याउने
ताजा तरकारी उत्पादक कृषक संख्या	६० जना योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	९० जना पुऱ्याउने
वार्षिक ताजा तरकारी उत्पादन मे.टन	६७.५ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	३६७.५ मे.टन पुऱ्याउने
आलु उत्पादक कृषक संख्या	५०० (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	५६० पुऱ्याउने
वार्षिक आलु उत्पादन मे.टन	५१८.५ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१३१९ टन पुऱ्याउने
फलपुल उत्पादक कृषक संख्या	४० (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	७६ पुऱ्याउने
वार्षिक फलफूल उत्पादन मे.टन	२०.६ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	५६ मे.टन पुऱ्याउने
भटमास उत्पादक कृषक संख्या	२००	६८० पुऱ्याउने
वार्षिक भटमास उत्पादन मे.टन	२५ मे.टन (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	३४ मे.टन पुऱ्याउने
सिमी उत्पादक कृषक संख्या	११५० योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज))	११५० निरन्तर
वार्षिक सिमी उत्पादन मे.टन	१० (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	१९ मे.टन पुऱ्याउने
मह उत्पादक कृषक संख्या	१५० जना (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	२८२ पुऱ्याउने
वार्षिक मह उत्पादन	३.६ मे.टन (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	४.८ मे.टन पुऱ्याउने
अन्य मसला वाली अदुवा, बेसार लसुन प्याज) उत्पादक कृष संख्या	२५० (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	४६६ पुऱ्याउने
अदुवा	२.५ टन (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	१६० टन पुऱ्याउने
बेसार	२.५ टन (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	१३.६ टन पुऱ्याउने
लसुन तथा प्याज	१० टन (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१३ टन पुऱ्याउने
भाँगोको रेसा बिक्री	१० टन (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	१३ टन पुऱ्याउने
ख.पशुपक्षी		
व्यावसायिक गाई भैंसी पालक कृषक संख्या	८०५ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	८६० कृषक पुऱ्याउने
गाई भैंसीको संख्या	२६७५ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	२८५५ पुऱ्याउने
वार्षिक दूध उत्पादन	१३८१३० लिटर (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	४६७००० लिटर पुऱ्याउने

व्यावसायिक बाखापालक कृषक संख्या	३५५ जान (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	५९५ पुन्याउने
खसी बाखा तथा भेडाको संख्या	६५६० वटा (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	८९६० पुन्याउने
व्यावसायिक कुखुरा पालक कृषक संख्या	५० जना (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१०७ पुन्याउने
हाँस, कुखुरा र बट्टाईको संख्या	९४०१ वटा (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	२०८०० पुन्याउने
बड्गुर पालक कृषक संख्या	४९८ जना (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	५४६ पुन्याउने
बड्गुरको संख्या	८८० वटा (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	९७६ पुन्याउने
वार्षिक मासु उत्पादन मे.टन मा	७०.९ (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	११९ टन पुन्याउने
वार्षिक अण्डा उत्पादन (गोठामा)	७७२०० (योजना तर्जुमा गोष्ठी २०८० असोज)	४,९७,२०० पुन्याउने
ग. सिँचाइ		
खेती गरिएको ४५५५ हेक्टर जमिन मध्ये जम्मा सिञ्चित क्षेत्रफल	२४४.८६ हेक्टर ५.३७ प्रतिशत (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	७.०६ प्रतिशत (३२१.७४ हेक्टर) पुन्याउने
(पूर्ण सिञ्चित) १२ महिना सिँचाइ हुने क्षेत्रफल -हेक्टर	८९.४(वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१९९.५६ हेक्टर पुन्याउने
आँशिक सिञ्चित क्षेत्रफल-हेक्टर	१५५.४६ हेक्टर (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१२२.१८ हेक्टर मा भाने
असिञ्चित क्षेत्रफल -हेक्टर	४२५५.१४ हेक्टर	४१७८ हेक्टरमा भाने
घ. उद्योग तथा वाणिज्य		
उद्योग, वाणिज्य तथा व्यावसायिक संस्थाहरुको संख्या वृद्धि गरिनेछ	१०३ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१२७ थप गरी २३० पुन्याउने
उच्चम व्यवसायवाट सिर्जना भएको रोजगारी	१०३ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१९१ थप गरी २९४ पुन्याउने
विभिन्न उत्पादनको संकलन केन्द्रको संख्या	२ वटा (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१२ वटा थप गरी १४ वटा पुन्याउने
पालिकाभित्रका व्यापारिक केन्द्रहरु	३ वटा (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	सुविधा विस्तार गरी उत्पादकसँग जोड्ने
ड. पर्यटन		
सालान आउने पर्यटक संख्या वृद्धि भएको हुनेछ ।	९६५ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	३३८६ पुन्याउने
पर्यटन व्यवसायी संख्याको संख्या वृद्धि भएको हुनेछ ।	२ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	१६ पुन्याउने
पर्यटन क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी संख्या बढेको हुनेछ, र	२ (वडास्तरीय छलफल २०८० असोज)	३१ पुन्याउने
च. सहकारी		
जम्मा सहकारी संख्या	१४ (वडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०८० असोज)	१ थप गरी १५ वटालाई सक्रिय बनाउने
सहकारीमा आवद्ध भएको जनसंख्या	८०१३ (वडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०८० असोज)	८३८ पुन्याउने
ऋण लगानी रु	रु २,६९,००००० (वडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०८० असोज)	२,८७,००,००० करोड पुन्याउने

बचत रु	रु.२,००,००,००० (बडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०८० असोज)	२,६०,००,००० पुऱ्याउने
छ. श्रम तथा रोजगारी		
आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या ८९१८ मध्ये जम्मा रोजगार जनसंख्या	४२२१ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	४६३९ पुऱ्याउने
आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या ८९१८ मध्ये जम्मा बेरोजगार बसेकाको संख्या घटाउने	६९७ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	३३९ मा भार्ने
आर्थिक रूपमा निष्क्रिय रहेकाको संख्या घटाउने	४९५६ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	४०८२ मा भार्ने
वैदेशिक रोजगारीमा जानेको संख्या घटाउने	२०७१ (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	१७२८ मा भार्ने
वैदेशिक रोजगारीबाट सालाना आउने विप्रेषण रु.	रु १०,०३,५०,००० (बडास्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला २०८० असोज)	यथावत् राख्ने
विप्रेषण पाउने परिवार संख्या	२०७१ (पालिका पार्श्वचित्र २०७५)	१७२८ मा भार्ने

तालिका २ सामाजिक विकासका लक्ष्य तथा गन्तव्यहरु

नतिजा तहहरु	सूचकहरु	आधार तथ्यांक	२०८५/२०८६सम्मको लक्ष्य	पुष्ट्याँडको आधार
प्रभाव	हालको साक्षरता दरमा वृद्धि	७२.०९ प्रतिशत (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	७५ प्रतिशत पुऱ्याउने	<ul style="list-style-type: none"> सर्भे प्रतिवेदन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन
	शिशु मृत्यु दरमा कमी भएको हुनेछ ।	०	० मा कायम	स्थानीय स्वास्थ्य केन्द्रहरुको रेकर्ड
	बाल मृत्यु दरमा कमी भएको हुनेछ ।	०	० मा कायम	स्थानीय स्वास्थ्य केन्द्रहरुको रेकर्ड
	मातृ मृत्यु दरमा कमी भएको हुनेछ ।	१	० मा कायम	स्थानीय स्वास्थ्य केन्द्रहरुको रेकर्ड
असर	प्रारम्भिक बालविकास कूल भर्नादर	९९.८ प्रतिशत (शिक्षा शाखा गा.पा.)	९९.९ प्रतिशत पुऱ्याउने	विद्यालयहरुको रेकर्ड
	प्रारम्भिक बालविकास खूद भर्नादर	९७ प्रतिशत (शिक्षा शाखा गा.पा.)	९८ प्रतिशत पुऱ्याउने	विद्यालयहरुको रेकर्ड
	आधारमूत तहको कूल भर्नादर	९९.१० प्रतिशत (शिक्षा शाखा गा.पा.)	९९.५ प्रतिशत पुऱ्याउने	विद्यालयहरुको रेकर्ड
	आधारमूत तहको खूद भर्नादर	९१ प्रतिशत (शिक्षा शाखा गा.पा.)	९३ प्रतिशत पुऱ्याउने	विद्यालयहरुको रेकर्ड
	माध्यमिक तहको कूल भर्नादर	९२.१४ प्रतिशत (शिक्षा शाखा गा.पा.)	९५ प्रतिशत पुऱ्याउने	विद्यालयहरुको रेकर्ड
	माध्यमिक तहको खूद भर्नादर	८६ प्रतिशत (शिक्षा शाखा गा.पा.)	९० प्रतिशत पुऱ्याउने	विद्यालयहरुको रेकर्ड
	घरमै प्रसुती हुनेको संख्या घटाउने	१३	० मा कायम राख्ने	स्वास्थ्य संस्थाहरुको रेकर्ड
	सुरक्षित तथा शुद्ध खानेपानीमा पहुँच पुगेका परिवार संख्या	३३२१ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	३५८६ परिवार पुऱ्याउने	<ul style="list-style-type: none"> सर्भे प्रतिवेदन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन

	हिसामा परेका महिलाको संख्या घटेको हुने	६ (पालिकाको न्या. स.)	० मा भार्ने	<ul style="list-style-type: none"> सर्भे प्रतिवेदन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन
	बाल विवाहको अवस्थामा कमी	४३ जना भएको	० मा भार्ने	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय अभिलेख
नतीजाका सूचकहरु				
सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८५/२०८६सम्मको योजना		
२. सामाजिक विकास				
क. शिक्षा				
	विद्यालय जाने उमेर समूहका बालबालिकामध्ये ५देखि १६ वर्ष उमेर समूहकाका बालबालिकामध्ये विद्यालय नगएका बालबालिका संख्या	२७६ (शिक्षा शाखा, गा.पा.)	शून्यमा भार्ने	
	आधारभूत तहका विद्यालयहरु	२५ (शिक्षा शाखा, गा.पा.)	भौतिक स्तरोन्नति गरी पठनपाठनमा सुधार ल्याउने	
	माध्यमिक तहका विद्यालयहरु	९(शिक्षा शाखा, गा.पा.)	भौतिक स्तरोन्नति गरी पठनपाठनमा सुधार ल्याउने	
ख. स्वास्थ्य तथा पोषण				
	अस्पताल निर्माण र सञ्चालन	०	१ निर्माण तथा सञ्चालन	
	स्वास्थ्य चौकीको संख्या	६ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि	
	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि	
	साुदायिक स्वास्थ्य इकाइ केन्द्र	८ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि	
	गाउँघर क्लिनिकको संख्या	२२ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि	
	खोप केन्द्रको संख्या	१९ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि	
	बर्थिङ्ग सेन्टरको संख्या	६ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	भएकाको क्षमता वृद्धि	
	सबैमा गरी स्वास्थ्य कर्मचारी संख्या	३९ (स्वास्थ्य शाखा गा.पा.)	४३ पुऱ्याउने	
	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको संख्या	५४ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	५४ को क्षमता विकास गर्ने	
ग. खानेपानी तथा सरसफाइ				
	पाइप/धाराको पानीमा पहुँचको संख्या	३३२१ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	३४८० मा पुऱ्याउने	
	कुवाको पानीमा भर पर्ने परिवार संख्या	४५ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	२७ मा भार्ने	
	मूल तथा खोलाको पानीमा भर पर्ने परिवार संख्या	५ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	० मा भार्ने	
	सार्वजनिक शौचालय संख्या	४ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	... पुऱ्याउने	
	फोहोरमैला फ्याँक्ने स्थानको संख्या	० (गाउँपालिका)	३ पुऱ्याउने ।	
	फुल्स भएको सेप्टी ट्याङ्कीसहितको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	३२९८ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	३४३९ पुऱ्याउने ।	
	साधारण शौचालय भएका परिवार संख्या	२२८ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	.१२१ मा भार्ने	
	शौचालयनै नभएका परिवार संख्या	१३६ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	० मा भार्ने	
घ. युवा तथा खेलकुद				
	खेल मैदानको संख्या बढाउने	११ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	२८ पुऱ्याउने ।	
	खेलकुद क्लबहरुलाई सक्रिय गराइने	१७ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	भएकालाई सक्रिय बनाउने	
	वार्षिक रूपमा हुने गरेका खेलकुद प्रतियोगिताको संख्या बढाउने	१४ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	२७ पुऱ्याउने	
ङ. कला तथा संस्कृति				
	धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलको संख्या	९ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	संरक्षण गर्ने	
	ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक घरोहरहरु	२६ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	संरक्षण गर्ने	

च. लक्षित समूह विकास		
अपाङ्गता भै परिचयपत्र पाउने संख्या	.१२४ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	४२० जनालाई रोजगारी मूलक तालिम दिई रोजगार बनाउने
अल्प संख्यक परिवार संख्या	१० (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	
विपन्न परिवार संख्या	१२० (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	
सुकुम्बासी (परिवार) संख्या	७ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	
दलितको परिवार संख्या	४५६ (वडा तहको छलफल २०८० असोज)	

तालिका ३ सहरी विकास तथा पूर्वाधार विकासका लक्ष्य तथा गन्तव्यहरु

नतिजा तहहरु	सूचकहरु	आधार तथ्यांक	२०८५/२०८६सम्मको लक्ष्य
प्रभाव	दिगो, भरपर्दो र सुरक्षित यातायात सेवामा सबै १०८ वस्तीको पहुँच पुगेको हुने ।		
असर	कालोपत्रे सडकमा पहुँच भएका जनताको प्रतिशत वृद्धि भएको हुनेछ ।	० प्रतिशत	२० पतिसत पुऱ्याउने ।
	सडक यातायातबाट नजोडिएका वस्तीको संख्या घटेको हुनेछ ।	२७ वस्ती	सबै १०८ वस्तीमा बाटोहरु स्तरोन्नति र पुल निर्माणबाट सुविधा वृद्धि भई यातायात सहज पार्ने
नतिजाका सूचकहरु			
सूचक	आधार वर्ष २०८०/८१ को अवस्था	२०८५/२०८६सम्मको योजना	
क. सडक र पुल			
सडक सञ्जालको विवरण			
कलो पत्रे सडक कि.मि थप	० कि.मि.(प्राविधिक शाखा गा.पा)	संघ र प्रदेश सरकारको सहयोगमा ६१ कि.मि. पुऱ्याउने	
ग्रावेल सडक कि.मि.थप	१० कि.मि. (प्राविधिक शाखा गा.पा)	२२.४ कि.मि. पुऱ्याउने	
धुले तथा कच्ची सडक कि.मि.	१४३.२० कि.मि.(प्राविधिक शाखा गा.पा)	५२१ कि.मि. पुऱ्याउने	
पक्की तथा टक्क्रे पुलको संख्या वृद्धि	० (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	५० वटा पुऱ्याउने	
कल्भर्ट निर्माण	० (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	६ वटा पुऱ्याउने	
भोलुङ्गे पुलको संख्या	४५ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	६९ वटा पुऱ्याउने	
ख. ऊर्जा र सञ्चार र			
बत्तीका लागि बिजुली बाल्ने परिवार संख्या	१८२१ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	२२४१ पुऱ्याउने ।	
बत्तीका लागि बैकल्पिक ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	१५३५ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	१११५ मा झार्ने	
बत्तीका लागि मट्टीतेल प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	१२ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	शून्यमा झार्ने	
बिजुलीको पहुँच नपुगेका परिवार संख्या	२१८ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	१३१ मा झार्ने	
खाना पकाउन बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	४ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	१८५ पुऱ्याउने	
खाना पकाउन एल.पी. ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	११४ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	१३६ पुऱ्याउने	
खाना पकाउन दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	३४६२ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	३१४२ मा झार्ने	
खाना पकाउन बैकल्पिक ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	० (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	१२०पुऱ्याउने	

खाना पकाउन मट्टीतेल वा गुँइठाजस्तो ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या	८ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	शून्यमा भर्ने
सञ्चार र सुविधा पुगेका बस्ती संख्या	सबै १०८	कायमै राख्ने
टि.भि मा पहुँच भएका परिवार संख्या	७४(वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	१५० मा पुऱ्याउने
मोबाइलमा पहुँच पुगेको जनसंख्या	५३१९ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	९३३० पुऱ्याउने
इन्टरनेट प्रयोग गर्ने जनसंख्या	५१५ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)	१४६५ पुऱ्याउने
मोबाइल टावरको संख्या	१४ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	१९ पुऱ्याउने
केवल नेटवर्कको संख्या	० (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	२ पुऱ्याउने
ग.भवन तथा आवास		
बाँकी वडा कार्यालय भवन संख्या पूरा गरिने	४ (पालिकाका)	३ थप गरी ७ पुऱ्याउने
सामुदायिक भवन संख्या थप हुने	१७ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	४७ वटा पुऱ्याउने
स्वास्थ्य संस्थाका भवन संख्या थप हुने	२१ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	२५ वटा पुऱ्याउने

तालिका ४ विपद् व्यवस्थापनका तथा वातावरण संरक्षणका गन्तव्य तथा सूचकहरु

नतिजा तहहरु	सूचकहरु	आधार वर्ष २०८०/२०८१ को अवस्था	२०८५/२०८६सम्मको लक्ष्य
प्रभाव	<ul style="list-style-type: none"> विपद् सम्बोधन भएको अवस्था जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरणका लागि प्रतिकार्यहरु भएको 		
असर	<ul style="list-style-type: none"> खाली तथा पतिर्त जमिनमा वृक्षरोपण गरी व्यवस्थित वनले ओगटेको क्षेफलमा वृद्धि भएको जोखिम क्षेत्रका नदी, खहरे, खोला तथा पहिरोहरु नियन्त्रण भएका महामारी विरुद्ध लड्ने तयारी भएको अवस्था विपद् कोषको व्यवस्था भएको खाली क्षेत्रको व्यवस्था भएको 		
क. विपद् व्यवस्थापन	आधार तथ्यांक २०८०/८१		२०८५/२०८६सम्मको लक्ष्य
विगत वर्षहरुमा बाढी, पहिरो र आगलागिबाट धन सम्पत्तिको क्षति भएको परिवार संख्या	१७ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)		विगतको तुलनामा क्षति ५० प्रतिशतले घटेको
खर, पराल तथा काठले छाएको घर भएका परिवार संख्या	६५७ (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८)		३९४ मा भर्ने
एम्बुलेन्सको संख्या	१ (पालिकाको रेकर्ड)		३ पुऱ्याउने
दमकलको संख्या	०		१ खरिद गरी सञ्चालन गर्ने
विपद् व्यवस्थापन गाउँ समिति बनेको	१ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)		गाउँ समितिलाई सक्रिय बनाउने
सुरक्षित स्थान तोकिएको स्थानको संख्या	० (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)		प्रत्यमेक वडामा एक स्थान तोक्ने
विपद् व्यवस्थापन पूर्व तयारी योजना बनेको	२०७९ मा बनेको		कार्यान्वयन गर्ने
विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना रु	रु १५,००,०००		२७,००,००० पुऱ्याउने
ख. वन तथा वातावरण			
वनले जङ्गल तथा पहाड हिमाल र बन्जर क्षेत्रले ओगटेको क्षेत्रफल	१९६ वर्ग कि.मि. (पालिकाका)		क्षेत्रफल घट्न नदीने
जम्मा सामुदायिक वनको संख्या	४३ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)		वनको हैसियत सुधार्दै जाने

सामुदायिक वनका उपभोक्ता घर संख्या	१८०३ (वडास्तरीय छलफल असोज २०८०)	२२२३ घर पुऱ्याउने
विगत वर्षदेखि पानीका मुहानहरु सुक्ने कम घटाउने	सुक्ने कम जारी रहेको ।	२५ वटा पानीका मूल, मुहान र पधेरा तथा पोखरी निर्माण तथा संरक्षण भएको
थप वृक्षरोपण गर्ने	?	६९०००० नयाँ वृक्षरोपण

तालिका ५ संस्थागत विकास, नीति नियम तर्जुमा, मानव संसाधन विकास र सुशासनका लक्ष्य तथा गन्तव्यहरु

नतिजा तहहरु	सूचकहरु	आधार तथ्यांक	२०८५/२०८६सम्मको लक्ष्य
प्रभाव	योजनाको अन्त्यसम्ममा सेवाग्राहीले पालिकाको सेवाहरु पारदर्शी र सुशासनसहितको भएको महसुस गरेका अवस्था हुनेछ ।		
असर	<ul style="list-style-type: none"> जन सरोकारका सेवा हरु शिघ्र र चुस्त ढंगबाट प्रवाह भएको अवस्था खास गरी कृषि पशु सम्बन्धी सेवाहरु, खानेपानी मर्मत सेवा र विद्युत् जडान तथा मर्मत सेवाहरु घरदैलोमा नै उपलब्ध भएका हुनेछन् । 		
क. संस्थागत क्षमता विकास		आधार तथ्यांक २०८१/८२	२०८५/२०८६सम्मको लक्ष्य
पालिका भवन		भएको	
आफ्नै वडा भवन संख्या		४	३ वटा निर्माण गर्ने
हालसम्म तयार भएका नीति, नियम तथा कानुनहरु		६९	९० पुऱ्याई आवश्यकताअनुसार परिमार्जन गर्ने
ख. मानव संसाधन विकास			
कृषि सेवा कार्यकर्ता तयारी		नभएको	१४ जना तयार गर्ने
पशु सेवा कार्यकर्ता तयारी		नभएको	१४ जना तयार गर्ने
खानेपानी मर्मत कार्यकर्ता तयारी		नभएको	१४ जना तयार गर्ने
विद्युत् मर्मत कार्यकर्ता तयारी		नभएको	१४ जना तयार गर्ने
ग. सुशासन			
लेखा परीक्षण तथा पालिकाको आय व्यय विवरण वेवसाइटमा समावेश गरी स्रोत साधनको परिचालन पारदर्शी पार्ने कार्य भएको छ ?		गरिएको छ ।	नियमित गर्ने
भू-उपयोग योजना तयार भएको छ ?		नभएको	तयार गर्ने
हालको बेरुजु रु		८,८४,३२,०००	५० प्रतिशतमा झार्ने
राजस्व सुधार कार्ययोजना तयार भएको छ ?		भएको छ	कार्यान्वयन गर्ने
सूचना प्रणालीमा आधारित करदाताहरुको लगत तयारी		नभएको	तयार गर्ने
सूचना प्राविधिको उपयोग जस्तै: सफ्टवेयर, एसएमएस, इमेल, इन्टरनेट, टेलिफोन आदि प्रभावकारिता बढाउने		प्रभावकारी नै छ	नियमित गर्ने
नतिजामा आधारित अनुगमन प्रणालीको स्थापना भएको ।		नभएको	तयार गर्ने
एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको स्थापना भएको		नभएको	स्थापना गर्ने
सार्वजनिक सुनुवाइ र सार्वजनिक परीक्षण कार्यक्रम संचलन वर्ष/पटक		तीन पटक	निरन्तरता दिने
सबै सार्वजनिक संस्थामा सेवा बडापत्र र गुनासो पेटिकाको व्यवस्था		भएको छ	निरन्तरता दिने

जोखिम व्यवस्थापन

यो योजना कार्यान्वयनमा रु १ अरब ५५ करोड ४८ लाख २५ कोबजेट अनुमान छ। यो अनुमान परिपूर्ति गर्न नसक्दा योजनाका लक्ष्यहरु पूरा हुन नसक्ने जोखिम रहन्छ। योजनामामा जोखिम न्यूनीकरणका लागि तलका केही उपायहरु अवलम्बन गर्न सकिने सम्भावना रहन्छ,

- यो बजेट प्रक्षेपण सामान्य अनुमानका आधारमा गरिएको हुँदा कार्यान्वयनका समयमा विस्तृत अध्ययन गर्दा घट बढ दुवै हुन सक्ने हुँदा कम लागतमा बढी उपलब्धि हुने गरी योजनाका गतिविधिहरुलाई अगाडि बढाउन सकिन्छ।
- संघ र प्रदेश सरकारसँग अपेक्षा गरिएका योजना कार्यान्वयन हुने गरी हाल तयारी क्रममा रहेको लुम्बिनी प्रदेशको आवधिक योजनामा बढि भन्दा बढि योजना समावेश गराउनु जरुरी छ।
- सम्भव भएका योजनामा जनतासँगको लागत सहधागिता बढाई खर्च कम गर्न सकिन्छ।
- कर तथा गैर कर राजस्वको दायरा बढाई आम्दानी बढाउन सकिन्छ र यसका लागि पालिकाको राजस्व सुधार योजना तयार गर्नु पर्ने हुन्छ।
- योजनाका आधारमा संघ र प्रदेशबाट विशेष अनुदान वृद्धिका लागि पहल गर्न सकिन्छ।
- निजी क्षेत्रसँग सहकार्य बढाउन सकिन्छ।
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ संस्था तथा इच्छुक दातृनिकायहरुसँग सहकार्य बढाउन सकिन्छ।

अनुसूचीहरु

अनुसूची १ संघ, प्रदेश तथा अन्य संघ संस्थाको सहकार्यमा सञ्चालन गरिने योजनाहरु

अनुसूची १ नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार संगको सहभागिताका योजनाहरु								
योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता
कृषि								
कृषि एम्बुलेन्सको व्यवस्था	संख्या	२	पालिका भरि	०	१	२	३	
बजेट	रु			०	४००००००	८००००००	१२००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
उत्पादनमा प्रोत्साहनका लागि उपदान			पालिका भरि	२५००००००	२५००००००	२५००००००	७५००००००	पालिका
सिँचाइ								
५३ कि.मि.का विभिन्न १६ वटा साना सिँचाइ योजना (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ..मा)	संख्या	१६	वडा ४	३	३	३	९	
बजेट	रु.			२४०००००	२४०००००	२४०००००	७२०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
पर्यटन								
सुनछहरी-७ जलजलाको वामा गुफा संरक्षण, सुनछहरी छहरा संरक्षण गरी पर्यटन प्रवर्धन गर्ने ।	संख्या	१	वडा ७	१	०	०	१	
बजेट	रु.			५००००००	०	०	५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
जेल्वाडदेखि लुडटुड हँदै जलजलासम्म केबुलकारको संभाव्यता अध्ययन गर्ने ।	संख्या	१	वडा ७	०	०	१	१	
बजेट	रु.			०	०	८०००००	८०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
जेल्वाडको लुडटुड सहिद स्मृति पार्कलाई DPR बमोजिम निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।	संख्या	१	वडा ७	शुरु	सम्पन्न	०	#स्कलड्ड!	
बजेट	रु.			२५०००००	३५०००००	०	६००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
बुजुधुरीलाई सहिद स्मृति गणतन्त्र पार्कको रूपमा विकास गरी पालिकाको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य बनाइनेछ ।	संख्या	१		०	०	१	१	

बजेट	रु.			०	०	२५०००००	२५०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
शिक्षा								
जनता मा.वि.को लगायत का ३ वटा उचित विद्यालयका भवन निर्माण	कोठा संख्या	१६	वडा ३	०	४	४	८	
बजेट	रु.			०	३६०००००	३६०००००	७२०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
तीन वटा विद्यालयका लागि पक्की भवन निर्माण	कोठा संख्या	२४	वडा ४	८	०	८	१६	
बजेट	रु.			७२०००००	०	७२०००००	१४४०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
६ वटा विद्यालयहरूका लागि भवन निर्माण	कोठा संख्या	२५	वडा ५	४	६	६	१६	
बजेट	रु.			३६०००००	५४०००००	५४०००००	१४४०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
विभिन्न ५ वटा विद्यालयमा कोठा तला थप तथा नयाँ निर्माण	कोठा संख्या	२४	वडा ७	४	४	०	८	
बजेट	रु.			३६०००००	३६०००००	०	७२०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
दुईवटा छात्रावास भवन निर्माण	कोठा संख्या	१६	वडा ५	४	४	४	१२	
बजेट	रु.			३२०००००	३२०००००	३२०००००	९६०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य								
मापदण्डअनुसार स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	संख्या	३	वडा १	०	१	१	२	
बजेट	रु.			०	७५०००००	७५०००००	१५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
खानेपानी								
सेरम-ठूलोगाउँ खानेपानीको लागि लिफ्ट सिस्टम निर्माण	मिटर	९००	वडा १	०	शुरु	कमागत	कमागत	
बजेट	रु.			०	५००००००	८००००००	१३००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
क सडक तथा पुल								
ल्यावाड - चम्जा-दम्फु- बागतारे -जलजला मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	३२		५	५	५	१५	

बजेट	रु			५००००००	५००००००	५००००००	१५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
विवाड-मेजाखोर-ओपा-रौने-सुनिपुलुप-कालुडतुड मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	७६		१५	१५	१५	४५	
बजेट	रु			१५००००००	१५००००००	१५००००००	४५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
पोवाड-सेरम-घुस्वाड- किलाचन मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	५४		१०	१०	१०	३०	
बजेट	रु			१०००००००	१०००००००	१०००००००	३०००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
गोठवाड- दडवाड- दाङ्गा मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	१२		२	२	२	६	
बजेट	रु			२०००००००	२०००००००	२०००००००	६०००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
सुलीचौर-पोवाड-गाम सडक र भिगिमार खोलादेखि भ्यालीगुडसम्म सडक कालोपत्रे गर्ने	कि.मि.	६५	वडा ३	१०	१०	१०	३०	
बजेट	रु			२००००००००	२००००००००	२००००००००	६००००००००	नेपाल सरकार १०० प्रतिशत
नाटघादेखि किम्ले घाटसम्म सडक कालोपत्रे	कि.मि.	८	वडा ४	०	०	२	८	
बजेट	रु			०	०	४०००००००	१६०००००००	नेपाल सरकार १०० प्रतिशत
सुलीचौर-फूलीवनसम्म कालोपत्रे	कि.मि.	२८	वडा ५	५	५	५	१५	
बजेट	रु			१००००००००	१००००००००	१००००००००	३००००००००	नेपाल सरकार १०० प्रतिशत
मुन्धारा पोवाड - स्युरी - लुङ्गी खोला भो.पु.	मिटर	५००		शुरु	क्रमागत	सम्पन्न	१	
बजेट	रु.			२००००००००	३००००००००	३००००००००	८००००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
सरिक्याड - रुडकुसी - उवा खोला भो.पु.	मिटर	५५०		०	०	शुरु	क्रमागत	
बजेट	रु.			०	०	४००००००००	४००००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
च्यानधारा- हाम्जा - फगाम खोला भो.पु.	मिटर	५५०		०	शुरु	क्रमागत	क्रमागत	

बजेट	रु.			०	२०००००००	३०००००००	५०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
रुडकुसी - सुर्बाड - घुस्वाड खोला भो.पु.	मिटर	५००		शुरु	क्रमागत	सम्पन्न	१	
बजेट	रु.			२०००००००	३०००००००	३०००००००	८०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
भौलिगुड - तल्लो जुरे - बिवाड खोला भो.पु.	मिटर	४५०		०	शुरु	क्रमागत	क्रमागत	
बजेट	रु.			०	१५००००००	२०००००००	३५००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
विभिन्न ६ वटा खोला मोटरेवल ट्रस्ट पुल निर्माण (विस्तृत योजना बैंक अनुसूची ३ मा)	मिटर	१०४५	वडा नं. २	शुरु	क्रमागत	क्रमागत	क्रमागत	
बजेट	रु.			३०००००००	३०००००००	४०००००००	१००००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
विपद् व्यवस्थापन								
हाम्प्राखोला पहिरो, कुल्टुङ्खोला पहिरो, जुवाड पहिरो, फूलीवन पहिरो, स्याङ्खोला पहिरो, चालवाड खोला, वनखर्क, मदैधारा पहिरो, मुलाखर्क पहिरो नियन्त्रणको लागि अभियानकै रुपमा १० लाख अग्निसो र भुजेत्रो रोपण	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
बजेट	रु.			३००००००	३००००००	३२०००००	९२०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
जम्मा लागत सहभागिताका योजना रु				४५७५०००००	५९९२०००००	६३०८०००००	१७२७५०००००	

अनुसूची २ आर्थिक रूपमा बढि महत्व तथा गौरवका योजनाहरु

योजना र बजेट	एकाइ	लक्ष्य	कार्यान्वयन हुने स्थान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	जम्मा ३ वर्ष	लागत सहभागिता
आलु पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	१३००	१,२,३,४,६,७	२००	२२५	२२५	६५०	
बजेट	रु			५०००००	५६२५००	५६२५००	१६२५०००	किसान र पालिका
अदुवा पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	५३०	४,५,६	७५	८०	८५	२४०	
बजेट	रु			१८७५००	२०००००	२१२५००	६०००००	किसान र पालिका
बेसार पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	५३०	४,५,६	७५	८०	८५	२४०	
बजेट	रु			१८७५००	२०००००	२१२५००	६०००००	किसान र पालिका
भटमास पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	१०००	५,६	१००	१५०	२००	४५०	
बजेट	रु			२५००००	३७५०००	५०००००	११२५०००	किसान र पालिका
मौरी पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	२२०	२,३,५,६	३०	३५	४५	११०	
बजेट	रु			७५०००	८७५००	११२५००	२७५०००	किसान र पालिका
चिउरी पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	२६०	५,६	३०	५०	५५	१३५	
बजेट	रु			७५०००	१२५०००	१३७५००	३३७५००	किसान र पालिका
आँप पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	३१०	५,६	५०	५५	६५	१७०	
				१२५०००	१३७५००	१६२५००	४२५०००	किसान र पालिका
अम्रिसो पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	६००	५,६	१००	१२५	१७५	४००	
बजेट	रु			२५००००	३१२५००	४३७५००	१००००००	किसान र पालिका
अल्लो भाङ्गो पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	१२५०	१,२,३,४,७	२००	२२५	२५०	६७५	
बजेट	रु			५०००००	५६२५००	६२५०००	१६८७५००	किसान र पालिका
सिमी पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	११५०	१,२,३,४,७	२००	२२०	२७५	६९५	
बजेट	रु			५०००००	५५००००	६८७५००	१७३७५००	किसान र पालिका

तोरी पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	४००	३	६०	८०	९०	२३०	
बजेट	रु			१५००००	२०००००	२२५०००	५७५०००	किसान र पालिका
चिया खेती विस्तार	किसान संख्या	२५०	४,७	४०	५०	६०	१५०	
बजेट	रु			१२००००	१५००००	१८००००	४५००००	किसान र पालिका
सुन्तला, कि.वी. तथा फलफूल खेती	किसान संख्या	१८१०	१,२,३,४,७	३००	३२५	४००	१०२५	
बजेट	रु			७५००००	८१२५००	१००००००	२५६२५००	किसान र पालिका
कोदो र फापर पकेट क्षेत्र	किसान संख्या	२२७०	पालिका भरि	४००	४२५	४७५	१३००	
बजेट	रु			४०००००	४२५०००	४७५०००	१३०००००	किसान र पालिका
जडीवुटी खेती प्रवर्द्धन	किसान संख्या	६००	१,२,३,४,७	१००	१२०	१२५	३४५	
बजेट	रु			२५००००	३०००००	३१२५००	८६२५००	किसान र पालिका
कृषि एम्बुलेन्सको व्यवस्था	संख्या	२	पालिका भरि	०	१	२	३	
बजेट	रु			०	४००००००	८००००००	१२००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
उत्पादनमा प्रोत्साहनका लागि उपदान			पालिका भरि	२५००००००	२५००००००	२५००००००	७५००००००	पालिका
भकारो सुधार र मूत्र संकलन, कम्पोष्ट मल तयारी	किसान संख्या	७००	पालिका भरि	१००	१००	२००	४००	
बजेट	रु.			८०००००	८०००००	१६०००००	३२०००००	पालिका र किसान
पर्यटन								
सुनछहरी-७ जलजलाका वामा गुफा संरक्षण, सुनछहरी छहरा संरक्षण गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने ।	संख्या	१	वडा ७	१	०	०	१	
बजेट	रु.			५००००००	०	०	५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
जेलवाडदेखि लुङटुङ हँदै जलजलासम्म केबुलकारको संभाव्यता अध्ययन गर्ने ।	संख्या	१	वडा ७	०	०	१	१	
बजेट	रु.			०	०	८०००००	८०००००	पालिका र प्रदेश सरकार

जेलवाडको लुडटुड सहिद स्मृति पार्कलाई DPR बमोजिम निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।	संख्या	१	वडा ७	शुरु	सम्पन्न	०	सम्पन्न	
बजेट	रु.			२५०००००	३५०००००	०	६००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
बुजुधुरीलाई सहिद स्मृति गणतन्त्र पार्कको रुपमा विकास गरी पालिकाको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य बनाइनेछ ।	संख्या	१		०	०	१	१	
बजेट	रु.			०	०	२५०००००	२५०००००	पालिका र प्रदेश सरकार
विवाड दहको संरक्षण गरी त्यस क्षेत्रलाई रेड पाण्डा जोनको रुपमा प्राकृतिक चिडिया खानाको रुपमा विकास गर्न पहल गर्ने ।	संख्या	१	वडा २	०	०	०	०	
बजेट	रु.			०	०	०	०	पालिका
कोठी लेक, राबाड, किलाचन दहको संरक्षण गरी गुरिल्ला ट्रेकको निर्माण गरिनेछ ।	संख्या	१	वडा २	०	०	१	१	
बजेट	रु.			०	०	३५०००००	३५०००००	पालिका
सुनछहरी भरनाको संरक्षण र थप पूर्वाधार बनाई पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विकास गरिनेछ ।	संख्या	१	वडा ४	नियमित	नियमित	नियमित	#स्क्लङ्क!	
बजेट	रु.			१००००००	१००००००	१००००००	३००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
सुनछहरी-फूलबारी लुडमा- कान्छो कोठी-माइला कोठी-जेठी कोठी- किलाचन-सलाप-जलजला हँदै जेलवाडसम्म गुरिल्ला पैदल मार्ग (करिव १०५ कि.मि.) बाटो निर्माण गरिनेछ ।	कि.मि	१०५	वडा ४	२५	३०	३५	९०	
बजेट	रु.			५००००००	६००००००	७००००००	१६००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
सुनछहरी ३ र ७ मा रहेको सुनखानी, फलाम खानी र जलजलादेखि कोठी पहाडसम्मका बहुमूल्य जडीबुटीलाई	संख्या	१	वडा २, ३ र ७	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	

पनि पर्यटकीय सूचकका रुपमा संरक्षण र विकास गरिनेछ ।								
बजेट	रु.			५०००००	५०००००	५०००००	१५०००००	पालिका
सडक तथा पुलहरु								
ल्यावाड - चम्जा-दम्फु- बागतारे - जलजला मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	३२		५	५	५	१५	
बजेट	रु			५००००००	५००००००	५००००००	१५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
विवाड-मेजाखोर-ओपा-रौने-सुनिपुलुप-कालुडतुड मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	७६		१५	१५	१५	४५	
बजेट	रु			१५००००००	१५००००००	१५००००००	४५००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
पोवाड-सेरम-घस्वाड- किलाचन मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	५४		१०	१०	१०	३०	
बजेट	रु			१०००००००	१०००००००	१०००००००	३०००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
गोठवाड- दडवाड- दाङ्गा मोटरबाटो निर्माण योजना	कि.मि.	१२		२	२	२	६	
बजेट	रु			२००००००	२००००००	२००००००	६००००००	पालिका र प्रदेश सरकार
सुलीचौर-पोवाड-गाम सडक र भिगिमार खोलादेखि भ्यालीगुडसम्म सडक कालोपत्रे गर्ने	कि.मि.	६५	वडा ३	१०	१०	१०	३०	
बजेट	रु			२००००००००	२००००००००	२००००००००	६००००००००	नेपाल सरकार १०० प्रतिशत
नाटघादेखि किम्ले घाटसम्म सडक कालोपत्रे	कि.मि.	८	वडा ४	०	०	२	२	
बजेट	रु			०	०	४०००००००	४०००००००	नेपाल सरकार १०० प्रतिशत
सुलीचौर-फूलीवनसम्म कालोपत्रे	कि.मि.	२८	वडा ५	५	५	५	१५	
बजेट	रु			१००००००००	१००००००००	१००००००००	३००००००००	नेपाल सरकार १०० प्रतिशत
मुन्धारा पोवाड - स्युरी - लुङ्गी खोला भो.पु.	मिटर	५००		शुरु	कमागत	सम्पन्न	१	

बजेट	रु.			२०००००००	३०००००००	३०००००००	६०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
सरिक्याड - रुडकुसी - उवा खोला भो.पु.	मिटर	५५०		०	०	शुरु	कमागत	
बजेट	रु.			०	०	४०००००००	४०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
च्यानधारा- हाम्जा - फगाम खोला भो.पु.	मिटर	५५०		०	शुरु	कमागत	कमागत	
बजेट	रु.			०	२०००००००	३०००००००	५०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
रुडकुसी - सुर्बाड - घुस्वाड खोला भो.पु.	मिटर	५००		शुरु	कमागत	सम्पन्न	१	
बजेट	रु.			२०००००००	३०००००००	३०००००००	६०००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
भोलिगुड - तल्लो जुरे - विवाड खोला भो.पु.	मिटर	४५०		०	शुरु	कमागत	कमागत	
बजेट	रु.			०	१५००००००	२०००००००	३५००००००	संघ, प्रदेश र पालिका
कूल जम्मा बजेट	रु.			४१५६२००००	४७२२३७५००	५७७९६००००	१४६५०३७५००	

नोट: योजना बैंक आवधिक योजनाको अनुसूची ३ मा

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुनछहरी गाउँपालिका, रोल्पा
ईमेल : sunchhaharimun@gmail.com
वेबसाईट : <https://sunchhaharimun.gov.np/>